

ՆՅՈՒԹԵՐ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ

Ծ Ա Ն ՈՒ Ց ՈՒ Մ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ /այսուհետ՝ բանկ/ տեղեկացնում է իր բաժնետերերին, որ Բանկի տարեկան ժողովը կկայանա 2025թ. հունիսի 13-ին, ժամը 12:00, «Ալբերտ հոլ» դահլիճում (ք.Երևան, Նար-Դոսի 2): Ժողովի մասնակիցների գրանցումը կիրականացվի ժ.11:30-12:00:

Բանկի տարեկան ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմված է առ 2025թ. մայիսի 05-ը՝ ըստ բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների:

Տարեկան ժողովի Օրակարգում ընդգրկված են հետևյալ հարցերը՝

Օրակարգ

1. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ժողովի հաշվիչ հանձնաժողովի մասին:
2. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Վարչության հաշվետվությունը 2024թ. տարեկան գործունեության մասին:
3. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2024թ. տարեկան արդյունքներով շահաբաժիններ վճարելու մասին:
4. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2024թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթի բաշխման համամասնությունների մասին:
5. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2025թ. աուդիտն իրականացնող անձի հաստատման մասին:
6. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի ընտրության մասին:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ց Ա Ն Կ*

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ տարեկան ժողովը նախապատրաստելու ընթացքում
բաժնետերերին ներկայացվելիք տեղեկությունների և նյութերի

1. Բանկի Վարչության 2024թ. ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան հաշվետվությունը
2. Բանկի 2024թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, դրանց վերաբերյալ բանկի աուդիտ իրականացնող անձի եզրակացությունը
3. Բանկի Խորհրդի կազմի մասին
4. Բանկի աուդիտն իրականացնող անձի մասին
5. Բանկի բաժնետերերի տարեկան ժողովի հաշվիչ հանձնաժողովի մասին
6. 2024թ. տարեկան արդյունքներով շահաբաժիններ վճարելու մասին

** Մույն ցանկով նախատեսվող տեղեկությունների և նյութերի հետ ժողովը նախապատրաստելու ընթացքում կարելի է ծանոթանալ բանկի Գլխավոր գրասենյակում և մասնաճյուղերում յուրաքանչյուր աշխատանքային օր: Նյութերը հասանելի են նաև ստորև ներկայացվող հղումով.*
<https://aeb.am/media/bajneterer.pdf>

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
բաժնետերերի տարեկան ժողովի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

Ելնելով ՀՀ օրենսդրության պահանջներից՝ բանկի բաժնետերերի տարեկան ժողովը

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ է՝

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ տարեկան ժողովի հաշվիչ հանձնաժողովը հաստատել մեկ տարվա լիազորությունների ժամկետով հետևյալ կազմով՝

Նախագահ՝
Ա. Խաչատրյան

Անդամներ՝
Մ. Գևորգյան, Մ. Ամիրխանյան

Նախագիծ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
բաժնետերերի տարեկան ժողովի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ժողովը, քննարկելով
««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Վարչության հաշվետվությունը 2024թ. գործունեության մասին»
հարցը,

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ է՝

Հաստատել «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Վարչության 2024թ. գործունեության հաշվետվությունը:

Նախագիծ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
բաժնետերերի տարեկան ժողովի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ժողովը, քննարկելով
««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2024թ. տարեկան արդյունքներով շահաբաժիններ վճարելու մասին»
հարցը,

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ է՝

2024թ. արդյունքներով վճարել շահաբաժիններ՝ մեկ բաժնետոմսին 50 ՀՀ դրամ հաշվարկով:
Շահաբաժինների վճարումը սկսել ա.թ. հունիսի 23-ից:

Նախագիծ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
բաժնետերերի տարեկան ժողովի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ժողովը, քննարկելով

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2024թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթի
բաշխման համամասնությունները հաստատելու մասին» հարցը,

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

Հաստատել «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2024թ. ֆինանսական հաշվետվությունները և
բանկի 2024թ. գործունեությամբ ձևավորված շահույթից 605.985.950 ՀՀ դրամն ուղղել
շահաբաժինների վճարմանը, գլխավոր պահուստին կատարել 451,000,000 ՀՀ դրամ մասհանում:

Նախագիծ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
բաժնետերերի տարեկան ժողովի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ժողովը, քննարկելով
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2025թ. աուդիտն իրականացնող անձի մասին» հարցը,

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2025թ. աուդիտն իրականացնող անձ հաստատել սահմանված
կարգով մրցույթում հաղթած «ԲԵՅՔԵՐ ԹԻԼԼԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ աուդիտորական
ընկերությունը:

Նախագիծ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
բաժնետերերի տարեկան ժողովի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ժողովը, քննարկելով
««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի ընտրության մասին» հարցը,

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհուրդը հաստատել հետևյալ կազմով՝

Սարիբեկ Սուքիասյան՝ ինժեներ-տնտեսագետ, տնտեսագիտության թեկնածու
Արամ Խաչատրյան՝ ինժեներ-տնտեսագետ
Լուիզա Պետրոսյան՝ տնտեսագետ-մաթեմատիկոս
Հրանտ Սուվարյան՝ տնտեսագետ
Պեր Ֆիշեր՝ տնտեսագետ

Ներառելով փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների ներկայացուցչին:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ
Խորհրդի առաջադրվող թեկնածուների վերաբերյալ

Սարիբեկ Ալբերտի Սուքիասյան		
Ծննդյան թիվ	07.09.1965թ.	
Մասնագիտությունը	ինժեներ-տնտեսագետ	
Կրթությունը	բարձրագույն, տ.գ.թ.	
Վերջին 10 տարվա ընթացքում զբաղեցրած պաշտոնները	«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի նախագահ	27.06.1998 - առ այսօր
Տվյալ պաշտոնում /ընտրվելու/ նշանակվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը	1998թ. առ այսօր	
Պաշտոնից ազատվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը		
Տվյալ պաշտոնում վերընտրվելու քանակը	Ընտրման տարվանից յուրաքանչյուր տարի	
Նրանց և նրա հետ փոխկապակցված անձանց պատկանող բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի քանակը	Սարիբեկ Ալբերտի Սուքիասյան – 28.99 %, 7,307,139.84 հազ.դրամ, 3,513,048 հատ Էդբայրը ` Խաչատուր Ալբերտի Սուքիասյան – 12.45 %, 3,138,532.80 հազ.դրամ, 1,508,910 հատ Էդբայրը ` Էդուարդ Ալբերտի Սուքիասյան – 13.01 %, 3,279,677.44 հազ.դրամ, 1,576,768 հատ	
Տեղեկություններ այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում տվյալ անձը զբաղեցնում է ղեկավար պաշտոններ	«ՍԻԼ-Կոնցեռն» ՍՊԸ փոխնախագահ	
Փոխհարաբերությունների բնույթը տվյալ բանկի և բանկի հետ կապված անձանց հետ		

Արամ Դավիթի Խաչատրյան		
Ծննդյան թիվ	29.08.1983թ.	
Մասնագիտությունը	ինժեներ-տնտեսագետ	
Կրթությունը	Բարձրագույն	
Վերջին 10 տարվա ընթացքում զբաղեցրած պաշտոնները	«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի նախագահի տեղակալ	21.06.2024թ. առ այսօր
	«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի նախագահի տեղակալ, փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի ներկայացուցիչ	09.06.2023-21.06.2024թթ.
	«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Գործադիր տնօրեն, Վարչության նախագահ	10.07.2017-04.06.2023թթ.
	«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Ներքին աուդիտի վարչության պետ	01.06.2012-09.07.2017թթ.
	«ՍԻԼ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՓԲԸ Խորհրդի նախագահի տեղակալ	17.07.2012-08.09.2017թթ.
Տվյալ պաշտոնում /ընտրվելու/ նշանակվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը	09.06.2023թ.	
Պաշտոնից ազատվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը		
Տվյալ պաշտոնում վերընտրվելու քանակը	2-րդ անգամ	
Նրանց և նրա հետ փոխկապակցված անձանց պատկանող բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի քանակը	Ունի 2120 հատ բաժնետոմս ` 4,410 հազ.դրամ	
Տեղեկություններ այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում տվյալ անձը զբաղեցնում է ղեկավար պաշտոններ		
Փոխհարաբերությունների բնույթը տվյալ բանկի և բանկի հետ		

կապված անձանց հետ		
Լուիզա Աշոտի Պետրոսյան		
Ծննդյան թիվ	19.09.1982թ.	
Մասնագիտությունը	Տնտեսագետ-մաթեմատիկոս	
Կրթությունը	Բարձրագույն	
Վերջին 10 տարվա ընթացքում զբաղեցրած պաշտոնները	«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի անդամ, Խորհրդի քարտուղար	14.06.2013թ. առ այսօր
Տվյալ պաշտոնում /ընտրվելու/ նշանակվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը	14.06.2013թ.	
Պաշտոնից ազատվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը		
Տվյալ պաշտոնում վերընտրվելու քանակը	12-րդ անգամ	
Նրանց և նրա հետ փոխկապակցված անձանց պատկանող բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի քանակը	Ունի 1375 հատ բաժնետոմս՝ 2,860 հազ.դրամ	
Տեղեկություններ այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում տվյալ անձը զբաղեցնում է ղեկավար պաշտոններ		
Փոխհարաբերությունների բնույթը տվյալ բանկի և բանկի հետ կապված անձանց հետ		

Պեր Ֆիշեր		
Ծննդյան թիվ	19.09.1949թ.	
Մասնագիտությունը	Տնտեսագետ	
Կրթությունը	Բարձրագույն	
Վերջին 10 տարվա ընթացքում զբաղեցրած պաշտոնները	Commerzbank Eurasija, Մոսկվա, Խորհրդի անդամ	2003-2019թթ
	Գերմանա-ուկրաինական համաժողովի անդամ, գանձապետ	2003-2016թթ
	Գերմանա-ռուսական համաժողովի անդամ, գանձապետ	2007թ. առ այսօր
	Օձի ծծ-Էի ձձոճ բանկ, Խորհրդի անդամ և Անկախ տնօրեն, Դոնի Ռոստով, ՌԴ	2014-2021թթ
	ԵԱՀԿ եռակողմ կոնտակտային խմբի Տնտեսության և տնտեսական վերականգնման աշխատանքային խմբի համակարգող	2015-2019թթ
	Áġēāðōñāáí é, Խորհրդի անդամ և Անկախ տնօրեն, Մինսկ, Բելառուսի Հանրապետություն	2016-2019թթ
Տվյալ պաշտոնում /ընտրվելու/ նշանակվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը	29.06.2018թ.	
Պաշտոնից ազատվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը		
Տվյալ պաշտոնում վերընտրվելու քանակը	7-րդ անգամ	
Նրանց և նրա հետ փոխկապակցված անձանց պատկանող բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի քանակը		
Տեղեկություններ այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում տվյալ անձը զբաղեցնում է ղեկավար պաշտոններ		
Փոխհարաբերությունների բնույթը տվյալ բանկի և բանկի հետ կապված անձանց հետ		

Հրանտ Ռաֆիկի Սուվարյան		
Ծննդյան թիվ	07.06.1958թ.	
Մասնագիտությունը	Տնտեսագետ	
Կրթությունը	Բարձրագույն	
Վերջին 10 տարվա ընթացքում զբաղեցրած պաշտոնները	ՀՀ Կենտրոնական բանկ՝ Ֆինանսական Վերահսկողության վարչության պետ	2002-2020թթ
Տվյալ պաշտոնում /ընտրվելու/ նշանակվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը		
Պաշտոնից ազատվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը		
Տվյալ պաշտոնում վերընտրվելու քանակը	5-րդ անգամ	
Նրանց և նրա հետ փոխկապակցված անձանց պատկանող բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի քանակը		
Տեղեկություններ այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում տվյալ անձը զբաղեցնում է ղեկավար պաշտոններ		
Փոխհարաբերությունների բնույթը տվյալ բանկի և բանկի հետ կապված անձանց հետ		

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	9
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	11
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	13
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	15

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևանի Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտի անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀԷՄՍԻ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների Ծանոթագրություն 4.6-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ Ծանոթագրություն 36.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՄ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՄ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՄ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել և թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:
- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են՝ օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:

- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմը:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդել):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Բանկը լուծարելու կամ Բանկի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամոռեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում

աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտորի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի պատասխանատուն, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը՝ Նաիրա Ուլունց է:

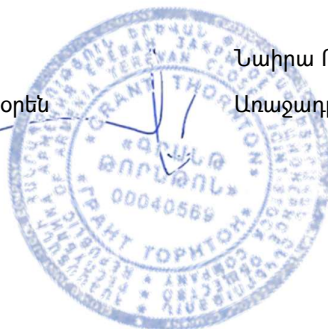
Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն

Նաիրա Ուլունց

Առաջադրանքի պատասխանատու

29 ապրիլի, 2025թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսարդյունքի մեթոդով	5	46,223,799	39,155,699
Տոկոսային ծախսեր	5	(27,540,052)	(23,592,409)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		18,683,747	15,563,290
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	6	7,705,470	5,951,229
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	6	(2,472,701)	(2,090,915)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		5,232,769	3,860,314
Զուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություններից		(59,010)	129,042
Զուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից	7	2,487,204	2,381,544
Զուտ օգուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանանջումից		370,645	30,662
Այլ եկամուտներ	8	779,342	700,178
Պարտքային կորուստների գծով (ծախս)/ծախսի հակադարձում	9	2,563,699	(1,693,649)
Վնաս ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանանջումից	10	(3,631,059)	(399,343)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(7,599,024)	(6,898,603)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21	(2,203,995)	(1,929,992)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	22	(259,540)	(229,018)
Այլ ծախսեր	12	(5,231,322)	(4,737,235)
Շահույթ մինչև հարկումը		11,133,456	6,777,190
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(2,129,144)	(2,037,102)
Տարվա շահույթ		9,004,312	4,740,088

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Հոդվածներ, որոնք հեղադադրվում են վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		-	4,827,028
Չվերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		-	(868,865)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում		-	3,958,163
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հեղադադրվում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		693,407	1,157,857
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ օգուտ		(313,157)	(12,847)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(141,090)	(109,562)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		(43,049)	(186,381)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		196,111	849,067
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի		196,111	4,807,230
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		9,200,423	9,547,318
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ	14	0.71	0.35

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 99-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ	15	63,820,315	71,569,185
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	-	1,326
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	6,800,474	5,926,385
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	18	14,217,780	12,464,832
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	19	342,101,456	291,399,069
Ներդրումային արժեթղթեր	20	10,100,701	23,546,194
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	20	66,906,555	36,659,534
Հիմնական միջոցներ	21	17,894,294	17,267,014
Ոչ նյութական ակտիվներ	22	1,064,637	1,054,183
Այլ ակտիվներ	23	4,751,530	5,009,369
Ընդամենը՝ ակտիվներ		527,657,742	464,897,091
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
Պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	119,575	15,184
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	168,098,604	158,676,902
Հետգնման պայմանագրեր	18	63,046,386	34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	191,353,019	183,942,323
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	14,115,869	11,295,283
Ստորադաս փոխառություններ	27	6,104,831	9,679,494
Շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորություն		1,134,862	1,112,304
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	1,103,051	1,187,997
Այլ պարտավորություններ	28	5,311,412	4,394,506
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		450,387,609	404,431,368

Ֆինանսական վիճակի մասին
հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	31,578,015	28,132,240
Էմիսիոն եկամուտ		7,762,974	2,265,076
Գլխավոր պահուստ		4,190,000	3,952,000
Իրական արժեքի պահուստ		(183,297)	(379,408)
Այլ պահուստներ		6,681,896	6,896,366
Զբաղխված շահույթ		27,240,545	19,599,449
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		77,270,133	60,465,723
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
		527,657,742	464,897,091

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. ապրիլի 29-ին՝

Արտակ Առաքելյան
Գործադիր տնօրեն

Նոնա Գալստյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 99-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	9,004,312	9,004,312
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից կամ իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(214,470)	214,470	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	693,407	-	-	693,407
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ գումար	-	-	-	(313,157)	-	-	(313,157)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	(141,090)	-	-	(141,090)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահույթահարկ	-	-	-	(43,049)	-	-	(43,049)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	196,111	(214,470)	9,218,782	9,200,423
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	3,445,775	5,497,898	-	-	-	-	8,943,673
Հատկացում պահուստին	-	-	238,000	-	-	(238,000)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(1,339,686)	(1,339,686)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	3,445,775	5,497,898	238,000	-	-	(1,577,686)	7,603,987
Հաշվեկշիռը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,578,015	7,762,974	4,190,000	(183,297)	6,681,896	27,240,545	77,270,133

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,740,088	4,740,088
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	-	4,827,028	-	4,827,028
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից կամ իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(173,836)	173,836	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	1,157,857	-	-	1,157,857
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ գումար	-	-	-	(12,847)	-	-	(12,847)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	(109,562)	-	-	(109,562)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(186,381)	(868,865)	-	(1,055,246)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	849,067	3,784,327	4,913,924	9,547,318
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	1,480,172	1,519,853	-	-	-	-	3,000,025
Հատկացում պահուստին	-	-	289,000	-	-	(289,000)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(1,191,917)	(1,191,917)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	1,480,172	1,519,853	289,000	-	-	(1,480,917)	1,808,108
Հաշվեկշիռը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 99-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

2024թ.

2023թ.

Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր

Շահույթ մինչև հարկումը	11,133,456	6,777,190
Ճշգրտումներ		
Մաշվածության մասհանումներ	2,203,995	1,929,992
Ամորտիզացիոն մասհանումներ	259,540	229,018
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	2,734	48,819
Վնաս ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	3,631,059	399,343
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման ծախս (ծախսի հակադարձում)	(2,563,699)	1,693,649
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	89,754	304,026
Զուտ (օգուտ) վնաս շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություններից	82,267	(129,042)
Զուտ օգուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	(313,157)	(30,662)
Ստացվելիք տոկոսներ	(89,648)	(683,743)
Վճարվելիք տոկոսներ	287,255	1,011,140
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	14,723,556	11,549,730

(Ավելացում) նվազում գործառնական ակտիվներում

Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(943)	156,426
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(1,087,392)	5,754,658
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	(1,725,119)	(6,022,791)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(53,666,600)	(33,757,884)
Այլ ակտիվներ	(932,676)	217,175

Ավելացում (նվազում) գործառնական պարտավորություններում

Հետգնման պայմանագրեր	28,885,216	(4,600,073)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8,541,775	26,032,937
Այլ պարտավորություններ	2,000,828	(1,091,399)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեության համար օգտագործված մինչև շահութահարկը	(3,261,355)	(1,761,221)
Վճարված շահութահարկ	(2,233,065)	(1,775,646)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(5,494,420)	(3,536,867)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(77,823,286)	(55,054,703)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք	61,840,064	43,380,939
Հիմնական միջոցների առք	(1,709,865)	(1,177,789)
Հիմնական միջոցների վաճառք	4,519	108,787
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(269,994)	(472,892)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(17,958,562)	(13,215,658)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	2,051,107	3,000,025
Կանխավճար բաժնետոմսերի թողարկման համար	-	168
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,832,547	9,762,517
Թողարկած պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	4,998,075	6,400,173
Թողարկած պարտքային արժեթղթերից ելքեր	(2,137,728)	(3,931,116)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(1,063,946)	(1,001,530)
Ստորադաս փոխառության ստացում	4,049,609	6,007,459
Ստորադաս փոխառության մարում	(435,006)	(603,524)
Վճարված շահաբաժիններ	(1,295,932)	(1,150,794)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	16,998,726	18,483,378
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)	(6,454,256)	1,730,853
Դրամական միջոցներ տարվա սկզբի դրությամբ	71,569,185	69,081,631
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	21,126	20,186
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(1,315,740)	736,515
Դրամական միջոցներ տարվա վերջի դրությամբ (Ծանոթագրություն 15)	63,820,315	71,569,185
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	46,134,151	38,471,956
Վճարված տոկոսներ	(27,252,797)	(22,581,269)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 99-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի
գումարի)

1 Գործառնությունների բնույթը

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի հիմնական գործունեությունը վարկավորում և ավանդների ընդունումն է, (<<-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՄ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թ. «Հայպետադբանկ» ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

2024թ. փետրվարի 8-ին Fitch Ratings միջազգային վարկանշային գործակալությունը բարելավել է Բանկի արտարժույթով երկարաժամկետ թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը (Long-term Issuer Default Rating (IDR)) «B»-ից դարձնելով «B+»՝ կայուն հեռանկարով: Միաժամանակ բարելավվել է նաև Բանկի կենսունակության վարկանիշը (Viability Rating – VR)՝ «b»-ից «b+»-ի:

2024թ. հունվարի 31-ին Moody's Investors Service միջազգային վարկանշային գործակալությունը հաստատել է Բանկին շնորհված տեղական արժույթով և արտարժույթով բանկերի ավանդների երկարաժամկետ B1 վարկանիշը կայուն հեռանկարով՝ թարմացնելով Բանկի վերաբերյալ վարկային եզրակացությունը: Միաժամանակ Moody's Investors Service-ը հաստատել է Բանկի b1 Baseline Credit Assessment (BCA) և ճշգրտված BCA, Not Prime (NP) կարճաժամկետ տեղական և արտարժույթով բանկային ավանդների վարկանիշները, Բանկի Ba3/NP երկարաժամկետ և կարճաժամկետ տեղական և արտարժույթով գործընկերոջ ռիսկի վարկանիշները (CRRs) և Ba3(cr)/NP(cr) երկարաժամկետ և կարճաժամկետ գործընկերոջ ռիսկերի գնահատումները (CR գնահատումներ):

Բանկն ունի 53 մասնաճյուղ և գլխամասային գրասենյակ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 905 (2023թ-ին՝ 886):

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Բանկն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Բանկի շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և

անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

Հայկական դրամը սպասվածից ավելի ուժեղ գտնվեց՝ զսպելով գնաճը, բայց դժվարություններ ստեղծելով արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի իր ձեռնարկատիրության՝ այդ ռիսկերը արդյունավետորեն նավարկելու կարողությունից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման ձևը

Բանկը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ըստ իրացվելիության՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվության համապատասխան հոդվածային տողի ակտիվների/պարտավորությունների մեծ մասը ստանալու/մարելու Բանկի մտադրության և ակնկալվող կարողության վրա: Հաշվետու ամսաթվից (ընթացիկ) հետո 12 ամսվա և հաշվետու ամսաթվից (ոչ ընթացիկ) հետո ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում ակտիվների/պարտավորությունների ստացման կամ մարման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 36.3-ում:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) և ՀՀՄՍՀ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեփադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ),
- «Մարակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ» (<<ՄՍ 7 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ),
- «Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ)

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Բանկի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Բանկի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից և ներկայացված են ստորև.

- «Փոխանակելիության բացակայություն» (<<ՄՄ 21 փոփոխություն)
- ՖՀՄՍ 19 «Դուստր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության բացահայտումներ»
- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)
- ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

Ղեկավարության կանխատեսմամբ՝ բացառությամբ ստորև նշված ստանդարտների, որոնք գտնվում են գնահատման գործընթացում, այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)

2024թ. մայիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (<<ՄՄԻՄ)) հրապարակել է փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման վերաբերյալ, որոնք փոփոխել են ՖՀՄՍ 9-ը և ՖՀՄՍ 7-ը:

Պահանջները ուժի մեջ են մտնելու 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման հնարավորությամբ և վերաբերում են՝

- էլեկտրոնային վճարումների համակարգի միջոցով ֆինանսական պարտավորությունների մարմանը և
- ֆինանսական ակտիվների՝ ներառյալ կայուն զարգացման հետ կապված ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրերի գնահատմանը:

Բանկը գտնվում է նոր փոփոխությունների ազդեցության գնահատման գործընթացում:

ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

ՖՀՄՍ 18-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1-ին՝ «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ուժի մեջ է մտնում 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններից հետո: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

Ընկերությունները պետք է դասակարգեն բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում հինգ՝ մասնավորապես՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, դադարեցված գործառնությունների և շահութահարկի կատեգորիաներով: Ընկերությունները պետք է ներկայացնեն նաև գործառնական շահույթի նոր ենթագումար: Ընկերությունների զուտ շահույթը չի փոխվի:

Ղեկավարության կողմից որոշված կատարողականի ցուցանիշները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններին կից առանձին ծանոթագրությունում:

Տրամադրում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վերաբերյալ:

Բացի այդ, բոլոր կազմակերպությունները անուղղակի մեթոդով գործառնական դրամական միջոցների հոսքերը ներկայացնելիս պետք է օգտագործեն գործառնական շահույթի ենթագումարը՝ որպես դրամական միջոցների հոսքերի հաշվետվության ելակետ:

Բանկը շարունակում է գնահատել նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես՝ կապված Բանկի շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունների կառուցվածքի, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունների և Ղեկավարության կողմից որոշված կատարողականի ցուցանիշներ համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ: Բանկը նաև գնահատում է ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա ազդեցությունը, ներառյալ որպես «այլ» դասակարգված հոդվածների մասով:

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Բանկը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ գրյոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ծախսերի հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Բանկի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90
<< դրամ/1 ՌՈՒԲ	3.71	4.50

4.4 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կիսոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է

պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի գուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ) - ում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝

առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորություններից

Զուտ օգուտ/(վնասը) իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորությունները ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը:

Զուտ արտարժույթային գործառնություններից եկամուտ

Զուտ արտարժույթային գործառնություններից եկամուտը ներառում է արտարժույթային փոխարժեքային տարբերությունների բոլոր եկամուտները և ծախսերը նաև արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ օգուտը կամ վնասը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.5 Ծախսափառ

Ծախսի գծով հաշվետու տարվա ծախսափառը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ծախսափառը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափման ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

<<-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

ա) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

բ) Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով

իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Քիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է քիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է քիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է՝

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը,
- քիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

գ) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տե՛ս նաև Ծանոթագրություն 4.6(գ)) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i)ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվովով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

դ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

ե) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն զտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

զ) Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է Ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գերչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի

ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են Ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ Ծանոթագրություն 4.6(գ)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ գեղջվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխատվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխատվության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Այդ նպատակով Բանկը գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները՝ հիմնվելով ակնկալվող վճարումների ներկա արժեքի վրա՝ պարտատիրոջ կրած պարտքային կորուստները փոխհատուցելու համար: Նվազեցումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել

բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.6.1 Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են կանխիկ դրամից, << ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռքբերման օրից 90 օր է, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6.2 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6.3 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.6.4 Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝

շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6.5 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.6.6 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.7 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության

փոփոխումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է զրոյի:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.8 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են << ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա: Թանկարժեք մետաղները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ ակտիվներ հոդվածում:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.9 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հոդը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգչային տեխնիկա	3-5	33.3-20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.11 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.12 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

4.13 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են << կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.14 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Բանկի թողարկված ոչ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը համապատասխանում են փոխատվության հանձնառության սահմանմանը և կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.15 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է Ծանոթագրություն 4.14-ում:

4.16 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով հասարակ բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին ոչ պակաս, քան իրենց անվանական արժեքի 14% չափով՝ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի համար:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.17 Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտների և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեզմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Բանկի եկամուտը բխում է հայկական աղբյուրներից:

4.18 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու

Ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

4.18.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակում ակտիվները պահվում են, ինչպես նաև գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(բ)):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունը և հաստատումը:

4.18.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է ձեռք բերվել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 33):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման օպցիոններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս Ծանոթագրություն 36.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(զ)):

Հարկային օրենսդրություն

<< հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս Ծանոթագրություն 31:

5 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Արդյունավետ փոկոտորության մեթոդով հաշվարկված փոկոսային եկամուտ		
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	38,615,741	33,075,269
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	375,679	682,823
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	1,121,583	874,826
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,281,924	2,187,963
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,761,301	2,256,245
Այլ տոկոսային եկամուտներ	67,571	78,573
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	46,223,799	39,155,699
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ հաճախորդներից	9,902,421	7,579,766
Ավանդներ և մնացորդներ բանկերում	8,342,841	8,683,575
Հետգնման պայմանագրեր	4,124,927	2,886,840
Ստորադաս փոխառություններ	699,945	649,867
Վարկեր << Կենտրոնական բանկից և << կառավարությունից	2,659,916	2,044,766
Վարկեր միջազգային ֆինանսական հաստատություններից	793,665	862,857
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	837,289	727,079
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	179,048	157,659
Ընդամենը տոկոսային ծախս	27,540,052	23,592,409
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	18,683,747	15,563,290

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հաշվարկային փոխանցումների վճար	2,919,819	2,136,435
Կանխիկացման գործառնություններ	339,916	345,272
Վճարային քարտերով գործառնություններ	4,133,182	3,178,773
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	310,427	289,613
Այլ կոմիսիոն եկամուտներ	2,126	1,136
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7,705,470	5,951,229
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,913,837	1,640,112
Վարկերի ներգրավման ծախսեր	99,910	88,942
Հաշվարկային գործառնությունների վճար	292,632	189,423
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	25,169	24,082
Կանխիկացման գործառնություններ	120,004	132,556
Թղթակցային հաշիվների սպասարկման վճար	6,437	951
Այլ կոմիսիոն ծախսեր	14,712	14,849
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	2,472,701	2,090,915

7 Զուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից

	2024թ.	2023թ.
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ օգուտ	2,576,958	2,685,570
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	(89,754)	(304,026)
Ընդամենը զուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից	2,487,204	2,381,544

8 Այլ եկամուտներ

	2024թ.	2023թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	387,086	450,095
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	184,222	26,808
Այլ եկամուտ	208,034	223,275
Ընդամենը այլ եկամուտներ	779,342	700,178

9 Պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)

	2024թ.				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ	15	(21,126)	-	-	(21,126)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(10,850)	-	-	(10,850)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	18	(66,193)	-	-	(66,193)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	19	(2,768,128)	277,549	274,296	(2,216,283)
Ներդրումային արժեթղթեր	20	(305,668)	-	-	(305,668)
Այլ ակտիվներ	23	8,050	-	-	8,050
Փոխառվածության հանձնառություններ և Ֆինանսական երաշխավորություններ	30	48,371	-	-	48,371
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)		(3,115,544)	277,549	274,296	(2,563,699)

	2023թ.				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ	15	(20,186)	-	-	(20,186)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(21,592)	-	-	(21,592)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	18	8,324	-	-	8,324
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	19	2,889,637	154,239	(1,104,779)	1,939,097
Ներդրումային արժեթղթեր	20	(92,579)	-	-	(92,579)
Այլ ակտիվներ	23	(35,299)	-	-	(35,299)
Փոխառվածության հանձնառություններ և Ֆինանսական երաշխավորություններ	30	(84,116)	-	-	(84,116)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)		2,644,189	154,239	(1,104,779)	1,693,649

10 Վնաս ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից

2023թ սեպտեմբերի 19-ին Ադրբեյջանի կողմից վերսկսվեցին ռազմական գործողությունները Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում, ինչի հետևանքով Լեռնային Ղարաբաղի բնակչությունը տեղահանվեց իր բնակության տարածքներից և Լեռնային Ղարաբաղի նախագահը ստորագրեց հրամանագիր՝ մինչև 2024 թվականի հունվարի 1-ը գերատեսչական ենթակայության բոլոր պետական հիմնարկների և կազմակերպությունների լուծարման մասին:

Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության տուժած ֆինանսական կազմակերպությունների կրած կորուստների վերականգնման կարևորությունը տնտեսության զարգացման վրա՝ 2023թ. դեկտեմբերին Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը սկսեց իրականացնել միջոցառումներ զինված հակամարտության հետևանքով տուժած ֆինանսական կազմակերպություններին աջակցման նպատակով:

2023թ. դեկտեմբերին << կառավարությունը կայացրեց որոշում, համաձայն որի Կառավարությունը թողարկում է 9.6% արժեկտրոնային եկամտաբերությամբ, պետական գանձապետական երկարաժամկետ պարտատոմսեր՝ Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա կողմից ստեղծված հիմնադրամների, առանձին իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ << ֆինանսական կազմակերպությունների դրամական պահանջների (գույքային իրավունքների) զիջման դիմաց տեղաբաշխելու համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը << կառավարությանն է զիջել 8,451 հազար << դրամ ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական և հիփոթեքային վարկեր և 12,095,078 հազար << դրամ իրավաբանական անձանց տրված առևտրային վարկեր (Ծանոթագրություն 19) պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է << կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր ընդհանուր 8,472,470 հազար << դրամ նոմինալ արժեքով (Ծանոթագրություն 19, 20): Փոխարինելու պահին ստացված պարտատոմսերի անվանական արժեքը համապատասխանում էր զիջված պահանջի իրավունքի գումարի 70%-ին, որի արդյունքում Բանկը կրել է 3,631,059 հազար << դրամ (Ծանոթագրություն 19) գումարի չափով վնաս պարտքի զիջումից գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը << կառավարությանն է զիջել 639,648 հազար << դրամ ընդհանուր գումարով Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումների (Ծանոթագրություն 20) պահանջի իրավունքը և 691,493 հազար << դրամ ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական և հիփոթեքային վարկեր (Ծանոթագրություն 19) պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է << կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր ընդհանուր 931,798 հազար << դրամ նոմինալ արժեքով (Ծանոթագրություն 19, 20): Փոխարինելու պահին ստացված պարտատոմսերի անվանական արժեքը համապատասխանում էր զիջված պահանջի իրավունքի գումարի 70%-ին, որի արդյունքում Բանկը կրել է 399,343 հազար << դրամ (տե՛ս Ծանոթագրություն 19, 20) գումարի չափով վնաս պարտքի զիջումից գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	7,540,220	6,867,300
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	58,804	31,303
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	7,599,024	6,898,603

12 Այլ ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	1,159,315	993,288
Բարեգործական ծախսեր	168,850	218,645
Գովազդի և ներկայացուցչական ծախսեր	455,016	483,481
Ինկասացիոն ծառայությունների գծով ծախսեր	374,089	347,255
Անվտանգության գծով ծախսեր	418,188	402,641
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	515,720	446,690
VISA անդամակցության և քարտերի թողարկման ծախսեր	670,189	451,775
Վճարումներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	251,155	247,746
Ապահովագրության գծով ծախսեր	204,911	180,239
Գրասենյակային ծախսեր	240,097	279,845
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	148,068	130,962
Գործուղման ծախսեր	82,686	51,499
Խորհրդատվական և մասնագիտական ծառայությունների ծախսեր	41,477	28,477
Այլ գործառնական ծախսեր	501,561	474,692
Ընդամենը այլ ծախսեր	5,231,322	4,737,235

13 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,255,643	2,057,386
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	1,496	24,411
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	(127,995)	(44,695)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	2,129,144	2,037,102

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ.՝ 18%): << հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	11,133,456		6,777,190	
Շահութահարկ՝	2,004,022	18	1,219,894	18
Չհարկվող եկամուտ շահույթի և վնասի միջոցով ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումից	(4,249)	-	(22,383)	-
Չնվազեցվող ծախսեր	111,719	1	760,455	11
Արտարժույթի բացասական փոխարժեքային տարբերություն	16,156	-	54,725	1
Նախորդ տարվան վերաբերվող չնվազեցվող ծախսեր	1,496	-	24,411	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	2,129,144	19	2,037,102	30

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ՝

	2023թ.	Շահույթում վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2024թ.	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	292,301	16,334	-	308,635	308,635	-
Օգտագործման իրավունքի ծնով ակտիվներ	127,925	15,488	-	143,413	143,413	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(268,500)	113,131	-	(155,369)	-	(155,369)
Դրամական միջոցներ	2,492	(3,436)	-	(944)	-	(944)
Ներդրումային արժեթղթեր	165,007	(55,021)	(43,049)	66,937	66,937	-
Պայմանական պարտավորություններ	(22,205)	7,066	-	(15,139)	-	(15,139)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,323	(12,646)	-	3,677	3,677	-
Հիմնական միջոցներ	(1,501,340)	47,079	-	(1,454,261)	-	(1,454,261)
Հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	(1,187,997)	127,995	(43,049)	(1,103,051)	522,662	(1,625,713)

Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	Այլ			2023թ.		
	2022թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	247,035	45,266	-	292,301	292,301	-
Օգտագործման իրավունքի ծնով ակտիվներ	73,867	54,058	-	127,925	127,925	-
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ	(198,951)	(69,549)	-	(268,500)	-	(268,500)
Դրամական միջոցներ	6,068	(3,576)	-	2,492	2,492	-
Ներդրումային արժեթղթեր	366,281	(14,893)	(186,381)	165,007	165,007	-
Պայմանական պարտավորություններ	(10,313)	(11,892)	-	(22,205)	-	(22,205)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,202	7,121	-	16,323	16,323	-
Հիմնական միջոցներ	(670,635)	38,160	(868,865)	(1,501,340)	-	(1,501,340)
Հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	(177,446)	44,695	(1,055,246)	(1,187,997)	604,048	(1,792,045)

14 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

	2024թ.	2023թ.
Տարվա շահույթ	9,004,312	4,740,088
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(894,103)	(891,660)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ շահույթ*	8,110,209	3,848,428
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	11,443,104	10,869,430
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.71	0.35

*Բաժնետոմսերի քանակի ավելացումը պայմանավորված է բաժնետոմսերի բաժանման գրանցմամբ՝ 1 բաժնետոմսը 5 բաժնետոմսի համամասնությամբ:

15 Դրամական միջոցներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	1,518,613	1,722,339
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	43,875,985	53,348,800
Կանխիկ դրամական միջոցներ	18,435,660	16,529,115
	63,830,258	71,600,254
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(9,943)	(31,069)
Ընդամենը դրամական միջոցներ	63,820,315	71,569,185

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները << ԿԲ-ում ներառում են նաև << բանկային օրենսդրության համաձայն << ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 6%-ը պահուստավորում են << դրամով և 12%-ը՝ արտարժույթով:

<< դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ:

Պահուստները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 24,863,699 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 26,496,582 հազար << դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 940,546 հազար << դրամ գումարով (61.9%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են 3 բանկերում (2023թ. 1,422,452 հազար << դրամ (83%) 2 բանկերում):

Դրամական միջոցների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	31,069	31,069	51,255	51,255
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(21,126)	(21,126)	(20,186)	(20,186)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,943	9,943	31,069	31,069

2024թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկի մարում գրավների տրամադրման միջոցով 15,818 հազար << դրամ գումարով (2023թ.՝ 2,435,818 հազար << դրամ) (Ծանոթագրություն 19):

16 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով՝ հիմնականում առևտրային նպատակներով: Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
Արդարժույթով պայմանագրեր			
Այլ ածանցյալ գործիքներ	531,139	-	119,575
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ			119,575

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
Արդարժույթով պայմանագրեր			
Արտաժողովային սվոփ պայմանագրեր	1,701,769	829	13,518
Այլ ածանցյալ գործիքներ	1,042,006	497	1,666
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		1,326	15,184

17 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	1,010,649	620,821
Դեպոնացված միջոցներ քարտերի քլիրինգային գործարքների իրականացման գծով	2,882,754	2,391,966
Վճարային համակարգերով ստացվելիք գումարներ	2,937,942	2,945,644
Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացման ենթակա այլ գումարներ	12,992	22,667
	6,844,337	5,981,098
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(43,863)	(54,713)
Ընդամենը պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,800,474	5,926,385

Քարտերի քլիրինգային գործարքների գծով դեպոնացված միջոցները իրենցից ներկայացնում են ԱրՔա, Visa և Mastercard վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	54,713	54,713	76,305	76,305
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(10,850)	(10,850)	(21,592)	(21,592)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	43,863	43,863	54,713	54,713

18 Հակադարձ հետգնման/հետգնման պայմանագրեր

Բանկն ունի գործարքներ հետգնման և հակադարձ հետգնման համաձայնագրերով: Ռեալ համաձայնագրերով փոխատվություն տրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին Բանկի կողմից ստացած կանխիկ դրամի փոխարեն: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել գործընկերների կողմից Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարման (պարտազանցման դեպքում) բացակայության դեպքում, սակայն գործընկերը

պարտավորվում է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ավարտին: Բանկի սահմանամբ այդ արժեթղթերի գծով բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվել են և այդ իսկ պատճառով դրանք չեն ապահանջվել: Այս գործարքներն իրականացվում են այն պայմաններով, որոնք ընդունված են ստանդարտ վարկավորման և արժեթղթերի փոխառության ու վարկային գործունեության ժամանակ, ինչպես նաև այնպիսի փոխանակման գործարքներում, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես միջնորդ:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հակադարձ հետգնման պայմանագրեր.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կնքված հակադարձ հետգնման համաձայնագրեր	14,244,938	12,523,116
Այլ կազմակերպությունների հետ կնքված հակադարձ հետգնման համաձայնագրեր	-	35,067
	14,244,938	12,558,183
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(27,158)	(93,351)
Ընդամենը պահանջներ Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,217,780	12,464,832

Հակադարձ հետգնման համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

	2024թ.		2023թ.	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
<< պետական արժեթղթեր	15,095,720	14,041,942	13,024,793	11,711,800
Ոչ պետական պարտատոմսեր	232,106	202,996	317,646	846,383
Ընդամենը	15,327,826	14,244,938	13,342,439	12,558,183

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով տրամադրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	93,351	93,351	85,027	85,027
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(66,193)	(66,193)	8,324	8,324
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,158	27,158	93,351	93,351

Հետգնման պայմանագրեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետգնման պայմանագրեր << ԿԲ-ի հետ	53,775,838	20,527,311
Հետգնման պայմանագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	9,270,548	13,600,064
Ընդամենը հետգնման պայմանագրեր	63,046,386	34,127,375

Հետգնման պայմանագրերով ներգրավված վարկերը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 54,438,166 հազար (2023թ.՝ 29,943,888 հազար << դրամ) << դրամ գումարով ամորտիզացված և 12,573,292 հազար << դրամ (2023թ.՝ 6,938,430 հազար << դրամ) գումարով իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով: Տե՛ս Ծանոթագրություն 20:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր						
Հիփոթեքային վարկեր	51,615,491	(73,503)	51,541,988	45,990,803	(257,282)	45,733,521
Սպառողական վարկեր	103,225,612	(1,488,788)	101,736,824	66,929,717	(1,197,813)	65,731,904
	154,841,103	(1,562,291)	153,278,812	112,920,520	(1,455,095)	111,465,425
Առևտրային վարկեր						
Առևտուր	48,430,800	(378,000)	48,052,800	47,450,546	(384,315)	47,066,231
Արտադրություն	18,920,145	(142,435)	18,777,710	28,710,284	(70,499)	28,639,785
Շինարարություն	55,425,547	(639,817)	54,785,730	34,332,533	(371,013)	33,961,520
Գյուղատնտեսություն	14,556,135	(153,991)	14,402,144	32,652,067	(3,289,577)	29,362,490
Այլ ոլորտներ	53,370,404	(566,144)	52,804,260	40,953,882	(50,264)	40,903,618
	190,703,031	(1,880,387)	188,822,644	184,099,312	(4,165,668)	179,933,644
Ընդամենը	345,544,134	(3,442,678)	342,101,456	297,019,832	(5,620,763)	291,399,069

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխառվածության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխառվածության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 15,818 հազար << դրամ (2023թ.՝ 2,435,818 հազար << դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 63,436,023 հազար << դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 18.4%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ կապակցված անձանց (2023թ.՝ 66,253,775 հազար

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

<< դրամ կամ 22.3%՝ տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ կապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 562,348 հազար << դրամ (2023թ.՝ 3,376,646 հազար << դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների տրված վարկերը 27,621,154 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ 24,963,031 հազար << դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 28,735,955 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ 26,583,641 հազար << դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը՝ << կենտրոնական բանկից միջազգային ծրագրերի շրջանակներում ստացված վարկերի համար (տես Ծանոթագրություն 24):

2024թ. դեկտեմբերի << կառավարության որոշման հիման վրա Բանկը << կառավարությանն է զիջել 8,451 հազար << դրամ ընդհանուր գումարով ֆիզիկական անձանց (2023թ.՝ 691,493 հազար << դրամ) և 12,095,078 հազ. << դրամ իրավաբանական անձանց տրամադրված վարկերի պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է << կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր 8,472,470 հազ. << դրամ նոմինալ արժեքով (2023թ.՝ 484,045 հազ. << դրամ նոմինալ արժեքով) (տես Ծանոթագրություն 10): Այս գործաքի արդյունքում կրած կորուստը կազմել է 3,631,059 հազ. << դրամ (2023թ.՝ 207,448 հազ. << դրամ):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	110,590,419	1,967,537	362,564	112,920,520
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	127,353,855	342,650	1,042,233	128,738,738
Մարված ակտիվներ	(85,083,213)	(720,884)	(90,300)	(85,894,397)
- փոխանցում Փուլ 1	974,239	(883,747)	(90,492)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(447,021)	447,021	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(335,493)	(221,342)	556,835	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(390,793)	(46,859)	(484,744)	(922,396)
Վերականգնում	-	-	431,358	431,358
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(432,720)	(432,720)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	152,661,993	884,376	1,294,734	154,841,103

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	183,587,241	474,185	37,886	184,099,312
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	179,579,089	214,743	435	179,794,267
Մարված ակտիվներ	(134,982,469)	(342,650)	14,433	(135,310,686)
- փոխանցում Փուլ 1	173,216	(161,558)	(11,658)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(252,033)	252,033	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(95,463)	(3,839)	99,302	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(37,869,168)	65,275	(115,529)	(37,919,422)
Վերականգնում	-	-	54,270	54,270
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,710)	(14,710)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	190,140,413	498,189	64,429	190,703,031

	2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	91,731,922	2,054,118	2,534,086	96,320,126
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	80,033,496	144,589	30,531	80,208,616
Մարված ակտիվներ	(67,025,909)	(287,522)	(13,029)	(67,326,460)
- փոխանցում Փուլ 1	2,505	(2,505)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(949,874)	952,152	(2,278)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(252,174)	(345,017)	597,191	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	7,050,453	(548,278)	(2,771,406)	3,730,769
Վերականգնում	-	-	508,374	508,374
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(520,905)	(520,905)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	110,590,419	1,967,537	362,564	112,920,520

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	165,912,676	448,923	290,590	166,652,189
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	296,052,693	36,899	-	296,089,592
Մարված ակտիվներ	(293,646,294)	(32,444)	(4,934)	(293,683,672)
- փոխանցում Փուլ 1	472	(472)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(257,369)	257,369	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(43,383)	(87,573)	130,956	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	15,568,446	(148,517)	(514,103)	14,905,826
Վերականգնում	-	-	227,387	227,387
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(92,010)	(92,010)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	183,587,241	474,185	37,886	184,099,312

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	695,445	498,875	260,775	1,455,095
- փոխանցում Փուլ 1	269,931	(205,784)	(64,147)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(4,057)	4,057	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(2,762)	(69,679)	72,441	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(664,729)	(3,080)	(100,091)	(767,900)
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	443,722	58,456	374,280	876,458
Վերականգնում	-	-	431,358	431,358
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(432,720)	(432,720)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	737,550	282,845	541,896	1,562,291

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	4,015,655	126,344	23,669	4,165,668
- փոխանցում Փուլ 1	59,484	(52,900)	(6,584)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(3,277)	3,277	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(367)	(899)	1,266	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(3,292,029)	107,400	(27)	(3,184,656)
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	744,908	114,773	134	859,815
Վերականգնում	-	-	54,270	54,270
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,710)	(14,710)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,524,374	297,995	58,018	1,880,387

	2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	643,853	388,946	1,015,724	2,048,523
- փոխանցում Փուլ 1	980	(980)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(14,208)	14,228	(20)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(4,124)	(82,070)	86,194	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(232,016)	103,043	(852,115)	(981,088)
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	300,960	75,708	23,523	400,191
Վերականգնում	-	-	508,374	508,374
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(520,905)	(520,905)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	695,445	498,875	260,775	1,455,095

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,196,643	175,717	137,937	1,510,297
- փոխանցում Փուլ 1	196	(196)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,573)	1,573	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(304)	(26,238)	26,542	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	2,581,373	(73,398)	(285,862)	2,222,113
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	239,320	48,886	9,675	297,881
Վերականգնում	-	-	227,387	227,387
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(92,010)	(92,010)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,015,655	126,344	23,669	4,165,668

Վարկային պորտֆելի ակնկալվող պարտքային կորուստների նվազումը պայմանավորված է եղել, որ Բանկը << կառավարությանն է զիջել վարկերի (Ծանոթագրություն 10) պահանջի իրավունքը:

Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Ինչպես նշված է Ծանոթագրություն 33-ում, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 35-ում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 36-ում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է Ծանոթագրություն 32-ում:

20 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	9,104,611	8,634,533
	9,104,611	8,634,533
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(17,544)	(64,241)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,087,067	8,570,292

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	54,438,166	29,943,888
	54,438,166	29,943,888
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(104,903)	(222,784)
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
	54,333,263	29,721,104
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
	63,420,330	38,291,396

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	607,409	14,863,645
Բաժնային գործիքներ	406,225	112,257
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
	1,013,634	14,975,902

Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	12,573,292	6,938,430
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
	12,573,292	6,938,430
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
	13,586,926	21,914,332
Ընդամենը ներդրումային արժեթղթեր		
	10,100,701	23,546,194
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր		
	66,906,555	36,659,534

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը << կառավարությունից ստացել է 8,472,470 հազ. << դրամ նոմինալ արժեքով << կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր, որի դիմաց զիջել է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրամադրված վարկերի պահանջի իրավունքը (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը << կառավարությանն է զիջել 639,648 հազ. << դրամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումների (Ծանոթագրություն 9) պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է <<

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր 447,753 հազ. << դրամ նմինալ արժեքով: Այս գործաքի արդյունքում կրած կորուստը կազմել է 191,895 հազ. << դրամ:

2024թ. և 2023թ. ստացված արժեթղթերը դասակարգվել են ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր: Ղեկավարության գնահատմամբ փոխարինելու պահին ստացված պարտատոմսերի անվանական արժեքը էականորեն չէր տարբերվում պարտատոմսերի իրական արժեքից:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	287,025	287,025	270,042	270,042
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(164,578)	(164,578)	16,983	16,983
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122,447	122,447	287,025	287,025

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
<< պետական պարտատոմսեր	6.08-12.34	2025-2050	6.56-12.34	2024-2050

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	166,993	166,993	276,555	276,555
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(141,090)	(141,090)	(109,562)	(109,562)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,903	25,903	166,993	166,993

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2023թ.՝ ոչինչ):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսարդյույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
<< պետական պարտատոմսեր	2.94-11.71	2025-2050	2.94-12.17	2024-2050

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային արժեթղթերը ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերն են.

	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար << դրամ	
		2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	6.25	6.25	168,285	82,500
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	4.58	4.58	23,255	23,255
Ես Եմ ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	8.3	-	200,000	-
Թեյլ Սեյ ԲԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	0.06	-	8,000	-
SWIFT		-	-	6,685	6,502
				406,225	112,257

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

21 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Փոխադրա միջոցներ	Համակարգիչներ	Կապիտալ ներդրումներ վարձակալված հիմնական միջոցներում	Այլ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		Ընդամենը
						Հող և շենքեր	Փոխադրա միջոցներ	
Սկզբնական արժեք կամ վերագնահատված արժեք								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,724,328	1,185,597	4,363,163	873,480	2,685,556	3,513,242	23,648	21,369,014
Ավելացում	51,202	327,249	422,412	69,370	307,556	10,888	33,618	1,222,295
Օտարում	-	(245,394)	(354,773)	(106,705)	(377,073)	(23,789)	-	(1,107,734)
Վերագնահատում	4,827,028	-	-	-	-	-	-	4,827,028
Վերագնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում	(961,532)	-	-	-	-	-	-	(961,532)
Վերաչափում	-	-	-	-	-	773,423	-	773,423
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,641,026	1,267,452	4,430,802	836,145	2,616,039	4,273,764	57,266	26,122,494

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	Հոդ և շենքեր	Փոխադրա- միջոցներ	Համակար- գիչներ	Կապիտալ ներդրումներ վարձակալ- ված հիմնական միջոցներում	Այլ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		Ընդամենը
						Հոդ և շենքեր	Փոխադրա- միջոցներ	
Ավելացում	357,318	90,412	1,079,707	22,708	159,720	11,958	42,631	1,764,454
Օտարում	(627)	(12,247)	(82,421)	-	(144,221)	-	-	(239,516)
Վերադասակարգում	-	-	(3,462)	-	3,462	-	-	-
Վերաչափում	-	-	-	-	-	1,074,074	-	1,074,074
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,997,717	1,345,617	5,424,626	858,853	2,635,000	5,359,796	99,897	28,721,506
Կուտակված մաշվածություն								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	910,093	478,884	3,173,943	224,483	1,820,898	2,224,575	5,124	8,838,000
Տարվա ծախս	333,263	145,140	353,488	51,952	203,410	838,832	3,907	1,929,992
Օտարում	-	(175,796)	(349,551)	(57,256)	(368,377)	-	-	(950,980)
Վերագնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում	(961,532)	-	-	-	-	-	-	(961,532)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	281,824	448,228	3,177,880	219,179	1,655,931	3,063,407	9,031	8,855,480
Տարվա ծախս	385,957	145,686	493,377	103,584	222,948	835,776	16,667	2,203,995
Օտարում	-	(12,125)	(79,348)	-	(140,790)	-	-	(232,263)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	667,781	581,789	3,591,909	322,763	1,738,089	3,899,183	25,698	10,827,212
Հաշվեկշիռային արժեք								
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,359,202	819,224	1,252,922	616,966	960,108	1,210,357	48,235	17,267,014
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,329,936	763,828	1,832,717	536,090	896,911	1,460,613	74,199	17,894,294

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հոդը և շենքերը ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հոդի և շենքերի վերջին վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2023թ. մայիսին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշիռային արժեքի գուտ աճ 4,827,028 հազար << դրամ գումարով: Հոդի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հոդը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշիռային արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 4,181,282 հազար << դրամ (2023թ՝ 3,948,941 հազար << դրամ):

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի և ավտոմեքենաների համար: Յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 394,413 հազար << դրամ (2023թ. 471,348 հազար << դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2023թ.՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2023թ.՝ նույնպես):

22 Ոչ նյութական ակտիվներ

	Լիցենզիաներ	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	713,614	730,987	32,981	1,477,582
Ավելացում	113,506	359,386	-	472,892
Օտարում	(27,181)	-	-	(27,181)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	799,939	1,090,373	32,981	1,923,293
Ավելացում	117,226	152,768	-	269,994
Օտարում	(63,928)	-	(1,287)	(65,215)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	853,237	1,243,141	31,694	2,128,072

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	Լիցենզիաներ	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Կուրսակված ամորտիզացիա				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	422,009	219,049	25,363	666,421
Մասհանումներ	130,766	96,100	2,152	229,018
Օտարում	(26,329)	-	-	(26,329)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	526,446	315,149	27,515	869,110
Մասհանումներ	129,236	128,152	2,152	259,540
Օտարում	(63,928)	-	(1,287)	(65,215)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	591,754	443,301	28,380	1,063,435
Հաշվեկշռային արժեք				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	273,493	775,224	5,466	1,054,183
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	261,483	799,840	3,314	1,064,637

Պայմանագրային պարտավորություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2023թ.՝ նույնպես):

2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների (2023թ.՝ նույնպես):

2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 363,194 հազար << դրամ (2023թ.՝ 306,536 հազար << դրամ):

23 Այլ ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Աշխատակիցներին տրված հատուցումներ	33,300	31,370
Ստացման ենթակա գումարներ	56,685	72,227
	89,985	103,597
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(966)	(1,036)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	89,019	102,561
Բռնագանձված ակտիվներ	2,855,368	2,963,269
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորական պարտքեր	435,173	439,759
Նյութեր	644,618	493,357
Թանկարժեք մետաղներ	531,149	396,358
Հարկերի կանխավճարներ	162,458	254,669
Այլ ակտիվներ	33,745	359,396
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	4,662,511	4,906,808
Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,751,530	5,009,369

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,036	1,036	7,825	7,825
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	8,050	8,050	(35,299)	(35,299)
Դուրսգրում	(8,421)	(8,421)	(144)	(144)
Վերականգնում	301	301	28,654	28,654
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	966	966	1,036	1,036

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հողամաս	54,000	72,096
Շենքեր և շինություններ	2,800,844	2,890,649
Ավտոմեքենա	524	524
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	2,855,368	2,963,269

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

24 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարկեր << կենտրոնական բանկից	39,458,541	37,158,135
Ընդամենը վարկեր << կենտրոնական բանկից	39,458,541	37,158,135
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	38,900,427	33,075,623
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	29,301,196	33,302,456
Ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	6,392,129	6,545,832
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	16,938	54,923
Այլ	328,470	204,558
Ընդամենը պարտավորություններ	74,939,160	73,183,392
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	53,700,903	48,335,375
Ընդամենը պարտավորությունների ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	168,098,604	158,676,902

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

<< ԿԲ-ից և << կառավարությունից ստացված վարկերը ներկայացնում են վարկեր ստացված գերմանա-հայկական հիմնադրամի «Մանր, փոքր և միջին բիզնեսի վարկային ծրագրի» և «Մանր, փոքր և միջին բիզնեսի էներգաարդյունավետության աջակցության» ֆինանսավորման շրջանակներում, «Վերականգնվող էներգետիկա», «Գյուղատնտեսության ոլորտի աջակցման» և «Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման» ծրագրերի շրջանակներում ներգրավված միջոցները:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը և ավանդներն իրենցից ներկայացնում են ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ:

Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված բոլոր ավանդները ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 27,621,154 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ 24,963,031 հազար << դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կենտրոնական Բանկից ներգրավված վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 28,735,955 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ 26,583,641 հազար << դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար Բանկը չի ունեցել միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների մայր գումարի կամ տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ.՝ նույնը):

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը, ներառյալ հաշվեգրված տոկոսները, կապիտալի և ֆինանսական որոշակի սահմանված պայմաններ ունեցող վարկերը, ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում:

	Արժույթ	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
		Մարմանը մնացած ժամկետ	Հաշվեկշռային արժեք	Մարմանը մնացած ժամկետ	Հաշվեկշռային արժեք
Dual Return Fund S.I.C.A.V	ԱՄՆ դոլար	1-3 տարի	2,990,977	1-3 տարի	4,073,911
AFD-PROPARCO	ԱՄՆ դոլար	4-5 տարի	3,265,674	5 տարի	4,086,086
ResponsAbility Global Micro and SME Finance Fund	ԱՄՆ դոլար	1-2 տարի	1,208,920	2-3 տարի	6,156,410
ResponsAbility SICAV (Lux)	ԱՄՆ դոլար	1-2 տարի	3,324,529	-	-
Covid-19 Emerging and Frontier Markets MSME Support Fund SCSp SICAV-RAIF	ԱՄՆ դոլար	2-3 տարի	1,999,046	3 տարի	2,034,705
EBRD	<< դրամ	1-4 տարի	3,622,938	2-3 տարի	2,855,617
DEG	ԱՄՆ դոլար	մինչև 1 տարի	414,972	1-2 տարի	1,271,628
INCOFIN CVBA	ԱՄՆ դոլար	1-2 տարի	4,006,129	2-3 տարի	6,126,170
FMO	ԱՄՆ դոլար	1-5 տարի	12,519,585	1-2 տարի	3,286,950
FMO	ԵՎՐՈ	մինչև 1 տարի	346,677	1-2 տարի	1,123,843
Blue Orchard MicrofinanceFund LLC	ԱՄՆ դոլար	2-4 տարի	6,053,674	3-4 տարի	6,167,821
Asian development Bank	ԱՄՆ դոլար	1-2 տարի	2,161,918	1-3 տարի	3,969,013
Microfinance Enhancement Facility S.A., SICAV-SIF	ԱՄՆ դոլար	մինչև 1 տարի	1,010,382	1-2 տարի	2,058,573

		31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Արժույթ	Մարմանը մնացած ժամկետ	Հաշվեկշռային արժեք	Մարմանը մնացած ժամկետ	Հաշվեկշռային արժեք
Symbiotics SICAV II	ԱՄՆ դոլար	1-3 տարի	953,827	1-2 տարի	723,766
Symbiotics SICAV II	<< դրամ	2-4 տարի	1,615,975	-	-
Symbiotics Sicav (Lux)	ԱՄՆ դոլար	2-3 տարի	1,294,488	-	-
Symbiotics Sicav (Lux)	<< դրամ	2-4 տարի	2,713,663	-	-
OFID/MSME/Climate/Green	ԱՄՆ դոլար	4-5 տարի	3,998,402	-	-
FINSCA/MSE	ԱՄՆ դոլար	2-3 տարի	199,127	-	-
BSTDB	ԱՄՆ դոլար	-	-	մինչև 1 տարի	1,382,820
MSME BSA	ԱՄՆ դոլար	-	-	մինչև 1 տարի	3,018,062
Ընդամենը			53,700,903		48,335,375

Պարտադիր պայմանների խախտում

Բանկը պարտավոր է համապատասխանություն ապահովել վերոնշյալ փոխառու միջոցների գծով առկա ֆինանսական կովենանտների հետ: Այդ կովենանտները ներառում են սահմանված դրույքաչափերը, վարկ/կապիտալ հարաբերակցությունը և ֆինանսական գործունեությանն առնչվող մի շարք այլ տեղեկատվություն: Բանկի կողմից չի արձանագրվել այս դրույթներից որևէ մեկի խախտում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ.՝ նույնպես):

25 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	38,151,190	59,050,927
Ժամկետային ավանդներ	37,118,257	19,346,014
	75,269,447	78,396,941
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	36,100,354	36,547,548
Ժամկետային ավանդներ	79,983,218	68,997,834
	116,083,572	105,545,382
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	191,353,019	183,942,323

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական/ֆիզիկական անձանց ընթացիկ (ժամկետային) ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների գծով համապատասխանաբար 5,387,090 հազար << դրամ գումարով (2023թ. 2,788,823 հազար << դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ տաս հաճախորդների պարտավորությունների ընդհանուր գումարը (ներառյալ կապակցված անձինք, տե՛ս Ծանոթագրություն 32) կազմում է 43,336,759 հազար << դրամ (2023թ. 50,228,108 հազար << դրամ) կամ հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 27.87% (2023թ. 27.3%):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել իր հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ.՝ նույնպես):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը			Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
		Քանակ		%		
03.10.2022	<< դրամ	10,000	100,000	11.00	03.10.2025	1,000,000,000
03.10.2022	ԱՄՆ դոլար	100	75,000	5.00	03.10.2025	7,500,000
04.05.2022	<< դրամ	10,000	150,000	10.5	04.05.2025	1,500,000,000
04.05.2022	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.25	04.05.2025	5,000,000
18.07.2023	<< դրամ	10,000	150,000	11.25	18.07.2026	1,500,000,000
18.07.2023	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.00	18.07.2026	5,000,000
22.07.2024	<< դրամ	10,000	150,000	10.25	22.07.2027	1,500,000,000
22.07.2024	ԱՄՆ դոլար	100	35,000	5.00	22.07.2027	3,500,000

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2023թ.՝ նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ.՝ ոչինչ):

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը գնանշված են և ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

27 Ստորադաս փոխառություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառություն	1,996,332	2,032,400
Ֆիզիկական անձից ստացված ստորադաս փոխառություն	597,066	609,385
Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառություններ	3,511,433	7,037,709
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	6,104,831	9,679,494

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ վարկային համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառությունների մարման ժամկետ է սահմանված մինչև 2028թ.:

Ֆիզիկական անձից ներգրավված ստորադաս փոխառությունների մարման ժամկետ է սահմանված մինչև 2029թ.:

Կապակցված կողմից ներգրավված ստորադաս փոխառություններից 6,892,566 հազ դրամ ուղղվել է բաժնետիրական կապիտալի համալրմանը:

Կապակցված կողմից ներգրավված ստորադաս փոխառությունների մարման ժամկետ է սահմանված մինչև 2031թ.:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ.՝ ոչինչ):

28 Այլ պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Աշխատակիցներին վճարվելիք հատուցումներ	1,550,450	1,497,355
Անհատների նկատմամբ պարտավորություններ	987,483	479,638
Բաժնետոմսերի թողարկման գծով ստացված կանխավճարներ	-	168
Վճարման ենթակա շահաբաժիններ	584,961	541,207
Վճարվելիք գումարներ	66,944	59,878
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,669,847	1,426,082
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,859,685	4,004,328
Վճարման ենթակա հարկեր, բացի շահութահարկից	384,086	370,908
Պահուստներ*	67,641	19,270
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	451,727	390,178
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	5,311,412	4,394,506

*Պահուստները ստեղծվել են ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստներից: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերաբերյալ վերլուծությունը տե՛ս Ծանոթագրություն 30-ում:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի և մեքենաների համար: Յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս Ծանոթագրություն 21):

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

	2024թ.	2023թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,426,082	1,475,813
Ավելացում	54,589	45,850
Վերաչափում	1,074,074	773,423
Դադարեցում	-	(25,133)
Տոկոսի կուտակում	179,048	157,659
Վճարումներ	(1,063,946)	(1,001,530)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,669,847	1,426,082

2024թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10.65% (2023թ.՝ 10.25%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է Ծանոթագրություն 36.3-ում:

29 Սեփական կապիտալ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված, վճարված և գրանցված բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 31,578,015 հազար ՀՀ դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 12,119,719 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 2,080 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 15,000 դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի բաժնետերերն են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Սարիբեկ Սուքիասյան	10,485,715	33.21	9,836,884	34.97
Խաչատուր Սուքիասյան	4,638,533	14.69	4,638,533	16.49
Էդուարդ Սուքիասյան	4,479,677	14.19	3,432,828	12.20
Արիկ Սուքիասյան	1,734,735	5.49	292,545	1.04
Ռոբերտ Սուքիասյան	206,569	0.65	205,040	0.73
ԶՈՒԼ Բետալիգունգս ԱԳ	1,427,171	4.52	1,427,171	5.07
Այլ բաժնետերեր	8,605,615	27.25	8,299,239	29.50
	31,578,015	100	28,132,240	100

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

2024թ. Բանկը համալրել է բաժնետիրական կապիտալը՝ թողարկելով է 3,445,775 հազար ՀՀ դրամի սովորական բաժնետոմսեր (2023թ.՝ 1,480,172 հազար ՀՀ դրամի սովորական բաժնետոմսեր):

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից << դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը << դրամով: Արտոնյալ բաժնետոմսերը չունեն ձայնի իրավունք և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին ոչ պակաս, քան իրենց անվանական արժեքի 14% չափով՝ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի համար:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2024թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 894,103 հազար << դրամ (2023թ.՝ 891,660 հազար << դրամ) (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.16):

Սովորական բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2024թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 445,583 հազար << դրամ (2023թ.՝ 300,257 հազար << դրամ), որը վճարվել է 2023թ. Ֆինանսական արդյունքների հիման վրա:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն << օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն << օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

30 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հոգսագործված վարկային գծեր	2,518,236	941,322
Տրամադրված երաշխիքներ	13,237,505	14,126,256
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	15,755,741	15,067,578

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում (տե՛ս Ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում են այլ պարտավորություններում, որոնց գծով վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	19,270	19,270	103,386	103,386
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	48,371	48,371	(84,116)	(84,116)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	67,641	67,641	19,270	19,270

Երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են «Այլ պարտավորություններում» (տե՛ս Ծանոթագրություն 28-ում):

Կապիտալ բնույթի պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություններ 21, 22):

31 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Այնուամենայնիվ, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող գլխամասային շենքը և մասնաճյուղերը, փոխադրամիջոցներն ապահովագրված են: Բանկն ունի նաև ապահովագրություն բանկային ընդհանուր պարտավորվածությունների, էլեկտրոնային, համակարգչային հանցագործությունների և մասնագիտական պատասխանատվության համար:

32 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի ուղղակի նշանակալից մասնակից է հանդիսանում Սուբհայանների ընտանիքը, որը և իրականացնում է Բանկի վերահսկողությունը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

	2024թ.		2023թ.	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	7,383,299	427,628	6,895,807	418,212
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	2,539,039	507,310	3,268,289	1,432,483
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(2,704,968)	(369,076)	(2,780,797)	(1,423,067)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	7,217,370	565,862	7,383,299	427,628
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(39,308)	(661)	(10,008)	(1,860)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,178,062	565,201	7,373,291	425,768
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	276,953	-	227,716	-
Տարվա ընթացքում ստացված	15,202,814	-	14,320,652	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(15,007,263)	-	(14,271,415)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	472,504	-	276,953	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	3,371,080	705,520	3,489,963	598,712
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	50,871,544	3,957,372	39,195,334	3,480,660
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(53,406,110)	(3,826,521)	(39,314,217)	(3,373,852)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	836,514	836,371	3,371,080	705,520

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2024թ.		2023թ.	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Սպորադային փոխառություններ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	7,038,020	-	1,407,315	-
Տարվա ընթացքում ստացված փոխառություններ	3,777,467	-	6,685,086	-
Տարվա ընթացքում վճարված փոխառություններ	(7,304,055)	-	(1,054,381)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,511,432	-	7,038,020	-

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	185,259	-	144,532
--	---	---------	---	---------

Տրամադրված երաշխիքներ	274,580	-	98,652	-
------------------------------	----------------	----------	---------------	----------

**Շահույթի կամ վնասի և այլ
համապարփակ Ֆինանսական
արդյունքի մասին հաշվետվություն**

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	732,784	46,788	694,139	46,538
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	551,555	44,939	498,567	36,573
(Պարտքային կորուստների գծով ծախս)/ծախսի հակադարձում	(29,300)	1,199	39,870	(661)
Գովազդային ծախսեր	45,900	-	52,500	-
Ապահովագրության գծով ծախսեր	229,807	-	180,239	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ծախսեր	527,366	-	456,001	-
Գործուղման ծախսեր	53,769	7,680	12,471	19,470
Այլ ծախսեր	781,538	13,240	891,513	15,717

Բանկի հետ կապված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-ից 20 տարիների ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 5.0-21.5%:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	1,128,051	1,121,777
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	1,128,051	1,121,777

33 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

33.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

				31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ	-	63,820,315	-	63,820,315	63,820,315
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	6,800,474	-	6,800,474	6,800,474
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	14,217,780	-	14,217,780	14,217,780
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	340,840,294	-	340,840,294	342,101,456
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր, այդ թվում գրավադրված	-	63,171,648	-	63,171,648	63,420,330
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	89,019	-	89,019	89,019

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

				31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	168,098,604	-	168,098,604	168,098,604
Հետգնման պայմանագրեր	-	63,046,386	-	63,046,386	63,046,386
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	190,498,678	-	190,498,678	191,353,019
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	13,871,755	-	13,871,755	14,115,869
Ստորադաս փոխառություններ	-	6,104,831	-	6,104,831	6,104,831
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	1,669,847	-	1,669,847	1,669,847
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	3,189,838	-	3,189,838	3,189,838

				31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ	-	71,569,185	-	71,569,185	71,569,185
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	5,926,385	-	5,926,385	5,926,385
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	12,464,832	-	12,464,832	12,464,832
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	290,453,818	-	290,453,818	291,399,069
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր, այդ թվում գրավադրված		36,516,570	-	36,516,570	38,291,396
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	102,561	-	102,561	102,561

	31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	158,676,902	-	158,676,902	158,676,902
Հետգնման պայմանագրեր	-	34,127,375	-	34,127,375	34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	182,340,469	-	182,340,469	183,942,323
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	11,103,870	-	11,103,870	11,295,283
Ստորադաս փոխառություններ	-	9,679,494	-	9,679,494	9,679,494
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	1,426,082	-	1,426,082	1,426,082
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,578,246	-	2,578,246	2,578,246

Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 3% մինչև 24% տարեկան (2023թ. 3% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

33.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

31 դեկտեմբերի 2024թ.				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Պետական պարտատոմսեր	-	13,180,701	-	13,180,701
Բաժնային գործիքներ	-	-	406,225	406,225
Ընդամենը	-	13,180,701	406,225	13,586,926
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	119,575	-	119,575
Ընդամենը	-	119,575	-	119,575
Զուտ իրական արժեք	-	13,061,126	406,225	13,467,351

31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Պետական պարտատոմսեր	-	21,802,075	-	21,802,075
Բաժնային գործիքներ	-	-	112,257	112,257
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	1,326	-	1,326
Ընդամենը	-	21,803,401	112,257	21,915,658
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	15,184	-	15,184
Ընդամենը	-	15,184	-	15,184
Զուտ իրական արժեք	-	21,788,217	112,257	21,900,474

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

2գնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու նպատակով:

2գնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային սվոպ և այլ պայմանագրերից:

33.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

<Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2023 թվականի մայիսին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

34 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների ամախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների ամախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթագրություն 18)	14,244,938	-	14,244,938	-	15,327,826	1,082,888
Ընդամենը	14,244,938	-	14,244,938	-	15,327,826	1,082,888

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթագրություն 18, 20)	63,046,386	-	63,046,386	67,011,458	-	(3,965,072)
Ընդամենը	63,046,386	-	63,046,386	67,011,458	-	(3,965,072)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների ամախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների ամախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթագրություն 18)	12,558,183	-	12,558,183	-	13,342,439	784,256
Ընդամենը	12,558,183	-	12,558,183	-	13,342,439	784,256

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթագրություն 18, 20)	34,127,375	-	34,127,375	36,882,318	-	(2,754,943)
Ընդամենը	34,127,375	-	34,127,375	36,882,318	-	(2,754,943)

35 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չգեղջված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 36.3-ում:

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ	63,820,315	-	63,820,315	-	-	-	63,820,315
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,332,050	932,934	4,264,984	7,990	2,527,500	2,535,490	6,800,474
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14,217,780	-	14,217,780	-	-	-	14,217,780
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	8,766,169	72,364,908	81,131,077	160,362,501	100,607,878	260,970,379	342,101,456
Ներդրումային արժեթղթեր							
- Իրական արժեթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,573,291	409,383	12,982,674	198,027	406,225	604,252	13,586,926
- Ամորտիզացված արժեթով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	54,333,452	769,013	55,102,465	-	8,317,865	8,317,865	63,420,330
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	74,098	14,921	89,019	-	-	-	89,019
	157,117,155	74,491,159	231,608,314	160,568,518	111,859,468	272,427,986	504,036,300
Պարտավորություններ							
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	119,575	-	119,575	-	-	-	119,575
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,940,301	48,803,994	62,744,295	90,088,578	15,265,731	105,354,309	168,098,604
Հետգնման պայմանագրեր	63,046,386	-	63,046,386	-	-	-	63,046,386
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,777,615	78,194,198	153,971,813	36,862,040	519,166	37,381,206	191,353,019
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	220,410	7,563,301	7,783,711	6,332,158	-	6,332,158	14,115,869
Ստորադաս փոխառություններ	29,575	19,118	48,693	2,572,135	3,484,003	6,056,138	6,104,831
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	72,437	718,785	791,222	794,219	84,406	878,625	1,669,847
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	937,114	2,240,178	3,177,292	-	12,546	12,546	3,189,838
	154,143,413	137,539,574	291,682,987	136,649,130	19,365,852	156,014,982	447,697,969
Զուտ Դիրք	2,973,742	(63,048,415)	(60,074,673)	23,919,388	92,493,616	116,413,004	56,338,331
Կուտակված ճեղքվածք	2,973,742	(60,074,673)		(36,155,285)	56,338,331		

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	31 դեկտեմբերի 2023թ.						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ	71,569,185	-	71,569,185	-	-	-	71,569,185
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	1,326	-	1,326	-	-	-	1,326
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,306,962	477,764	3,784,726	19,159	2,122,500	2,141,659	5,926,385
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	12,464,832	-	12,464,832	-	-	-	12,464,832
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	7,298,125	58,998,921	66,297,046	136,815,989	88,286,034	225,102,023	291,399,069
Ներդրումային արժեթղթեր							
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	6,938,430	3,137,282	10,075,712	5,751,259	6,087,361	11,838,620	21,914,332
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	29,721,104	-	29,721,104	3,736,439	4,833,853	8,570,292	38,291,396
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	93,946	8,144	102,090	471	-	471	102,561
	131,393,910	62,622,111	194,016,021	146,323,317	101,329,748	247,653,065	441,669,086
Պարտավորություններ							
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	15,184	-	15,184	-	-	-	15,184
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,619,284	44,421,821	59,041,105	84,574,449	15,061,348	99,635,797	158,676,902
Հետգնման պայմանագրեր	34,127,375	-	34,127,375	-	-	-	34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	93,086,447	68,888,074	161,974,521	21,388,383	579,419	21,967,802	183,942,323
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	122,508	106,403	228,911	11,066,372	-	11,066,372	11,295,283
Ստորագրա սփռառություններ	68,012	18,628	86,640	2,013,772	7,579,082	9,592,854	9,679,494
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13,914	385,085	398,999	798,771	228,312	1,027,083	1,426,082
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,506,134	70,210	2,576,344	1,541	361	1,902	2,578,246
	144,558,858	113,890,221	258,449,079	119,843,288	23,448,522	143,291,810	401,740,889
Զուտ Դիրք	(13,164,948)	(51,268,110)	(64,433,058)	26,480,029	77,881,226	104,361,255	39,928,197
Կուտակված ճեղքվածք	(13,164,948)	(64,433,058)		(37,953,029)	39,928,197		

1-ից մինչև 12 ամիս ճեղքվածքը պայմանավորված է հաճախորդների կարճաժամկետ ավանդներով, որոնք պարբերաբար երկարաձգվում են և Բանկը ունի հնարավորություն ամբողջությամբ մարելու դրանք պահանջելու դեպքում:

36 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Տնօրինության խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար: Խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային (արտարժույթային) ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը:

Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի անխափան իրականացման և վերահսկման համար: Վարչությունն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման խնդիրների լուծման համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է «Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության» (ՌՌԿՎ) կողմից՝ ըստ Տնօրենների խորհրդի հաստատված քաղաքականության: ՌՌԿՎ կողմից գնահատվում, բացահայտվում, վերլուծվում և հեջավորվում են ռիսկերը՝ գործառնական ստորաբաժանումների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման հետ կապված գործընթացների ներդրման և իրականացման համար:

Ներքին աուդիտ

Ներքին աուդիտը պատասխանատու է դիսկերի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար: Բանկի կողմից իրականացվող դիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի ստուգման է ենթարկվում ներքին աուդիտի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում կառավարման համապատասխան մարմիններին:

Ռիսկի գնահատման և դիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի դիսկերի գնահատման մեթոդով հաշվի է առնվում ինչպես սպասվող կորուստը, որն իրենից ներկայացնում է գործունեության ընթացքում կորուստների հնարավոր միջին մակարդակ, այնպես էլ հնարավոր անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են սպասվող միջին մակարդակը գերազանցող կորուստներ: Բանկը նաև մոդելավորում է քիչ հավանական, սակայն պոտենցիալ էական ազդեցություն ունեցող «վատթարագույն դեպքերը»:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված դիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերն արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին ոլորտների վրա:

Գործունեության առանձին տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունն ուսումնասիրվում և մշակվում է դիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվության հիման վրա կազմված հաշվետվությունները պարունակում են տեղեկություններ վարկային ռիսկի չափի, վարկային ցուցանիշների կանխատեսվող մակարդակի, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի, դրանցից բացառությունների, VaR գնահատականի, իրացվելիության ցուցանիշների և ընդհանուր ռիսկի մակարդակի փոփոխության վերաբերյալ: Բանկի վարչությունը յուրաքանչյուր ամիս ստանում է դիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն ըստ ոլորտների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի դիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար: Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում ղեկավարության կարճատև խորհրդակցություն, անհրաժեշտության դեպքում Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է ռիսկի մակարդակը, ներդրումները, իրացվելիությունը և ռիսկերին վերաբերող այլ ընթացիկ հարցեր:

Ռիսկի նվազեցում

Ռիսկերի նվազեցման գործընթացն իրենից ներկայացնում է դիսկերի առաջացման հնարավորությունը, կամ դրա ազդեցությունը նվազեցնելու, կամ այդ երկու գործոնների մեղմման ուղղությամբ ձեռնարկվող լրացուցիչ միջոցառումների իրականացում: Իր ընդհանուր դիսկերի կառավարման գործընթացի շրջանակներում Բանկն օգտագործում է ածանցյալ և այլ գործիքներ: Բանկն ակտիվորեն օգտագործում է գրավի միջոցները՝ վարկային ռիսկը նվազեցնելու ուղղությամբ (ավելի մանրամասն՝ տես ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

36.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ՌԿՎ պարտքային ռիսկի կառավարման խմբի կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը:

36.1.1 Պարտքային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ				
Բարձր	18,435,660	-	-	18,435,660
Ստանդարտ	45,394,598	-	-	45,394,598
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	63,830,258	-	-	63,830,258
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(9,943)	-	-	(9,943)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	63,820,315	-	-	63,820,315
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	6,844,337	-	-	6,844,337
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	6,844,337	-	-	6,844,337
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(43,863)	-	-	(43,863)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	6,800,474	-	-	6,800,474
Հակադարձ հերգնման պայմանագրեր				
Ստանդարտ	14,244,938	-	-	14,244,938
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,244,938	-	-	14,244,938
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(27,158)	-	-	(27,158)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	14,217,780	-	-	14,217,780

Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Բարձր	152,609,968	-	-	152,609,968
Ստանդարտ	52,025	722,172	-	774,197
Ցածր	-	162,204	-	162,204
Չաշխատող	-	-	1,294,734	1,294,734
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	152,661,993	884,376	1,294,734	154,841,103
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(737,550)	(282,845)	(541,896)	(1,562,291)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	151,924,443	601,531	752,838	153,278,812
Առևտրային վարկեր				
Բարձր	190,117,613	-	-	190,117,613
Ստանդարտ	22,800	349,619	-	372,419
Ցածր	-	148,570	-	148,570
Չաշխատող	-	-	64,429	64,429
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	190,140,413	498,189	64,429	190,703,031
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(1,524,374)	(297,995)	(58,018)	(1,880,387)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	188,616,039	200,194	6,411	188,822,644
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ	63,542,777	-	-	63,542,777
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	63,542,777	-	-	63,542,777
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(122,447)	-	-	(122,447)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	63,420,330	-	-	63,420,330
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ վարկանիշ	13,180,701	-	-	13,180,701
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	13,586,926	-	-	13,586,926
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(25,903)	-	-	(25,903)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	89,985	-	-	89,985
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	89,985	-	-	89,985
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(966)	-	-	(966)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	89,019	-	-	89,019
Փոխափոխության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	15,755,741	-	-	15,755,741
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	15,755,741	-	-	15,755,741
Պարտքային կորուստների պահուստ*	(67,641)	-	-	(67,641)

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ				
Բարձր	16,529,115	-	-	16,529,115
Ստանդարտ	55,071,139	-	-	55,071,139
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	71,600,254	-	-	71,600,254
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(31,069)	-	-	(31,069)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	71,569,185	-	-	71,569,185
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	5,981,098	-	-	5,981,098
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	5,981,098	-	-	5,981,098
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(54,713)	-	-	(54,713)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	5,926,385	-	-	5,926,385
Հակադարձ հեղձանման պայմանագրեր				
Ստանդարտ	12,558,183	-	-	12,558,183
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	12,558,183	-	-	12,558,183
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(93,351)	-	-	(93,351)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	12,464,832	-	-	12,464,832
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Բարձր	110,519,176	-	-	110,519,176
Ստանդարտ	71,243	1,822,066	-	1,893,309
Ցածր	-	145,471	-	145,471
Չաշխատող	-	-	362,564	362,564
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	110,590,419	1,967,537	362,564	112,920,520
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(695,445)	(498,875)	(260,775)	(1,455,095)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	109,894,974	1,468,662	101,789	111,465,425
Առևտրային վարկեր				
Բարձր	180,772,367	-	-	180,772,367
Ստանդարտ	2,814,874	433,981	-	3,248,855
Ցածր	-	40,204	-	40,204
Չաշխատող	-	-	37,886	37,886
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	183,587,241	474,185	37,886	184,099,312
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(4,015,655)	(126,344)	(23,669)	(4,165,668)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	179,571,586	347,841	14,217	179,933,644

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ	38,578,421	-	-	38,578,421
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	38,578,421	-	-	38,578,421
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(287,025)	-	-	(287,025)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	38,291,396	-	-	38,291,396
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ վարկանիշ	21,802,075	-	-	21,802,075
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	21,914,332	-	-	21,914,332
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(166,993)	-	-	(166,993)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	103,597	-	-	103,597
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	103,597	-	-	103,597
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(1,036)	-	-	(1,036)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	102,561	-	-	102,561
Փոխաբաժանության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	15,067,578	-	-	15,067,578
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	15,067,578	-	-	15,067,578
Պարտքային կորուստների պահուստ*	(19,270)	-	-	(19,270)

* Ներառում է միայն ֆինանսական երաշխիքների գծով պահուստը (տե՛ս Ծանոթագրություն 30):

36.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6.(գ)):

Ռիսկերի կառավարման նպատակներով վարկային ռիսկերի գնահատումը բարդ է և պահանջում է մոդելների կիրառում, քանի որ շուկայական պայմաններով, ակնկալվող դրամական հոսքերով և ժամանակային փոփոխություններով պայմանավորված վարկային ռիսկը կարող է տարբերվել: Ակտիվների պորտֆելի վարկային ռիսկի գնահատումը պահանջում է հետագա գնահատումներ կատարել՝ կապված պարտազանցման, դրանից բխող կորուստների գործակիցների և գործընկերների միջև պարտազանցման կորելացիաների հավանականության հետ: Բանկը վարկային ռիսկը գնահատում է պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության (PD), կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD) և պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Սա մոտ է ECL-ի չափման նպատակով կիրառված մոտեցմանը՝ համաձայն ՖՀՄՄ 9-ի:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է արժեզրկման «եռափուլ» մոդել՝ վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո որակի փոփոխությունների հիման վրա, որն ամփոփված է ստորև.

- Սկզբնական ճանաչման պահին վարկային տեսանկյունից չարժեզրկված ֆինանսական գործիքը դասակարգվում է «փուլ 1-ում», որի վարկային ռիսկը շարունակաբար վերահսկվում է Բանկի կողմից:
- Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո հայտնաբերվում է վարկային ռիսկի զգալի աճը (SICR), ապա ֆինանսական գործիքը տեղափոխվում է «փուլ 2», սակայն դեռևս չի համարվում վարկային տեսանկյունից արժեզրկված:
- Եթե ֆինանսական գործիքը վարկային տեսանկյունից արժեզրկված է, ապա այն տեղափոխվում է «փուլ 3»:
- Փուլ 1-ում ֆինանսական գործիքների ECL-ը չափվում է առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների տվյալ մասին համարժեք գումարով, որոնք առաջանում են առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում հնարավոր պարտազանցման իրադարձությունների հետևանքով: 2-րդ կամ 3-րդ փուլերում գործիքների ECL-ն չափվում է՝ հիմնվելով գործողության ողջ ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա:
- ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, ECL-ի չափման համապարփակ հայեցակարգը պետք է հաշվի առնի նաև կանխատեսումներ:
- Ձեռք բերված կամ սկզբնապես վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներն այն ակտիվներն են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Դրանք ECL-ն մշտապես չափվում է գործողության ողջ ընթացքի համար (փուլ 3):

ECL-ները կարող են չափվել կորուստների գծով պահուստների միջոցով՝ ստորև նշվածների համարժեք գումարի չափով՝

- Վարկի գործողության ողջ ընթացքում ECL, որոնք արդյունք են ֆինանսական գործիքի արժեզրկման իրադարձությունների, և որոնք կարող են տեղի ունենալ հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում (ինչպես նշված է փուլ 1-ում), կամ
- Վարկի գործողության ողջ ընթացքում ECL, այսինքն՝ ECL, որն արդյունք է ֆինանսական գործիքի գործողության ընթացքում հնարավոր պարտազանցման իրադարձությունների (ինչպես նշված է փուլ 2-ում և 3-ում):

Լիարժեք ECL-ի դեպքում ֆինանսական գործիքի համար պահանջվում է կորուստների գծով պահուստներ, եթե այդ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն ավելացել է սկզբնական ճանաչումից հետո: Մնացած բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների դեպքում ECL-ները չափվում են 12-ամսյա ECL-ին համարժեք գումարի չափով:

Չօգտագործված վարկային գծերի և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում ECL-ն չափվում է՝ հիմնվելով 100% «վարկային ռիսկի փոխարկման գործոնների» (Credit Conversion Factor) վրա:

Ֆինանսական հաստատություններից, միջբանկային ավանդներից և թղթակցային հաշիվներից ստացված ենթակա գումարները, պարտքային գործիքներում ներդրումները ենթակա են արժեզրկման՝ հիմնվելով 12-ամսյա ECL-ի վրա: Հաճախորդների մասով պարտազանցման հավանականության և կորուստի պարտազանցման դեպքում հաշվարկները ստացվում են միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, Fitch, S & P) տրամադրած վարկային վարկանիշի վերաբերյալ տեղեկատվությունից:

Այլ դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների համար նախատեսված պահուստը հաշվարկվում է անհատական հիմունքով՝ կիրառելով հաճախորդի վարկային կորստի պահուստի դրույքաչափը: Եթե հաճախորդը բանկում վարկային ռիսկ չի ունենում, ապա օգտագործվում են հաճախորդի վարկային վարկանիշը և համապատասխան պարտազանցման հավանականությունն ու կորուստը պարտազանցման դեպքում: Բացի այդ, գնահատվում է նաև դեբիտորական պարտքի ակնկալվող ռիսկը: Եվ վերջապես, պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունները, կորուստները պարտազանցման դեպքում և ակնկալվող ժամանակահատվածը բազմապատկվում են՝ վարկային ակնկալվող պահուստը դեբիտորական պարտքերի համար հաշվարկելու համար:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների չափանիշներ

Վարկառուների վարկային ռիսկերի գնահատման նպատակով Բանկը մշակել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների վրա հիմնված մեթոդաբանությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները Բանկը չափում է անհատական, իսկ վարկային պորտֆելների դեպքում՝ հավաքական հիմունքով, որոնք համանման վարկային ռիսկի հատկանիշներն ունեն:

Անհատապես նշանակալի վարկային ռիսկը համարվում է այն վարկառուների կամ փոխկապակցված վարկառուների խումբը, որոնց ռիսկը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 0.3%: Բացի այն, նրանց պետք է վարկային ռիսկի զգալի աճի հատկանիշներ դրսևորեն, ինչպիսիք են ժամկետանց օրերի ավելացումը կամ զգալի ֆինանսական դժվարությունները:

Վարկառուի սպասվող ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ պայմանավորված Բանկի սուբյեկտիվ մոտեցմամբ վարկերը կարող են դասակարգվել ավելի խիստ փուլում, ինչպես նաև վերոնշյալ վարկառուների ֆինանսական վիճակի վատթարացման բացակայության դեպքում վարկերը կարող են վերադասակարգվել նախկին փուլում:

Վարկային ռիսկի զգալի աճը, կամ արժեզրկումից կորստի բացահայտման նպատակով Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերլուծում է վարկառուների իրացվելիության, վճարունակության, բիզնես գործունեության և ֆինանսական ռիսկերի առկայության, ժամկետանց, վերակազմակերպման, վարկային վարկանիշների և գրավադրումների իրական արժեքների մասին տեղեկատվությունը:

Անհատապես նշանակալի ռիսկերի ECL-ն, որոնք վարկային ռիսկի գալի աճի հատկանիշների են դրսևորում, չափվում է անհատական հիմունքով: Անհատապես նշանակալի ռիսկերի ECL-ն, որոնք վարկային ռիսկի գալի աճի հատկանիշներ չեն դրսևորում, չափվում են հավաքական հիմունքով:

Անհատական հիմունքով ECL-ի չափումը

Անհատապես գնահատված վարկերի համար ECL-ները չափվում են որպես պայմանագրով Բանկին տրվելիք դրամական միջոցների հոսքերի և բազմաթիվ ապագա տնտեսական սցենարների վերլուծման արդյունքում Բանկի կողմից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի տարբերության ներկա արժեք, որը զեղչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Բացի այդ, հաշվի են առնվում նաև վարկի գծով գրավադրված ցանկացած ակտիվների մարումը և իրացումը:

Բանկը, որպես կանոն, գնահատում է գրավի իրացման արժեքը՝ հիմք ընդունելով նախկին համանման գրավների փաստացի իրացման ժամկետները: Ընդհանուր մոտեցումը փոփոխվում է կախված առանձին դեպքերից, եթե այլ հանգամանքները ցույց են տալիս, որ հավաքագրման և գնահատման կրճատում կատարելու ընդհանուր ժամկետը ողջամիտ չեն:

Հավաքական հիմունքով ECL-ի չափումը

ECL-ի չափման հիմնական ելակետային տվյալները հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքն է՝

- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD),
- Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD),
- Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

Այս պարամետրերը հիմնականում ստացվում են ներքին օգտագործման վիճակագրական մոդելներից և այլ պատմական տվյալներից: Դրանք կարգավորվում են կանխատեսումների արտացոլման նպատակով:

Հավաքական գնահատումն իրականացվում է վարկառուի մակարդակով, այլ ոչ թե պայմանագրի մակարդակով:

Սեզմենտավորում

Հավաքական հիմունքով գնահատված վարկերը խմբավորված են ըստ իրենց վարկային ռիսկի հատկանիշների: Նման հատկանիշները ներառում են.

- Սեզմենտը/հատվածը
- Ժամկետանց օրերը
- Վերակազմակերպում
- Ապահովվածություն

ECL-ի՝ հավաքական հիմունքով գնահատման ենթակա պորտֆելները բաժանվում են 5 սեգմենտների կամ հատվածների. սպառողական, հիփոթեք, արտադրություն, գյուղատնտեսություն, այլ:

Պարտազանցման սահմանումը

ECL-ի սահմանման համար կարևոր է սահմանել պարտազանցումը: Վերջինիս սահմանումն իրենից ներկայացնում է ECL-ի չափի գնահատումը: Ստորև նշվածները Բանկը համարում է պարտազանցման իրադարձություն.

- Վարկառուն ունի ավելի քան 90 օր ժամկետանց որևէ նյութական վարկային պարտավորություն Բանկին՝ հավաքական հիմունքով գնահատվող վարկերի պարագայում,
- Վարկառուի վարկը մեկից ավելի անգամ վերակազմակերպվել է,

Վարկառուի՝ իր վարկային պարտավորությունների չկատարման հավանականության գնահատման ժամանակ Բանկը հաշվի է առնում որակական և քանակական ցուցանիշները: Պարտազանցման գնահատման համար Բանկն օգտվում է տեղեկատվության բազմաթիվ աղբյուրներից, որոնք պատրաստվում են կազմակերպության ներսում, կամ ստացվում արտաքին աղբյուրներից:

Գնահատվող տեղեկությունը կախված է նաև բացահայտման կարևորությունից: Որակական ցուցանիշները, ինչպիսիք են վարկառուի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման մասին արտաքին աղբյուրից ստացված տեղեկությունները ծառայում են որպես վերլուծության կարևոր տվյալներ և օգտագործվում ECL-ի անհատական հիմունքով գնահատման համար վարկերի բացահայտման նպատակով, եթե վարկառուի ներկայացրած ռիսկը էականորեն զգալի շեմից ավելի բարձր է:

Վարկային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկը վերահսկում է արժեզրկման պահանջներին ենթակա բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ գնահատելու դրանց սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի նշանակալի աճը: Վարկային ռիսկի նշանակալի աճի դեպքում Բանկը կշափի կորուստների գծով պահուստները՝ հիմնվելով գործողության ողջ ընթացքում, այլ ոչ 12-ամսյա, ECL-ի վրա:

Ֆինանսական գործիքի՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման ժամանակը Բանկը հաշվի է առնում որակական և քանակական տեղեկությունները, որոնք ողջամիտ են և հիմնավորված: Վարկառու վարկային վարկանիշի զգալի վատթարացումը, գրավի արժեքի զգալի նվազումը կարող են համարվել վարկային ռիսկերի զգալի չափով ավելացման որակական ցուցանիշներ, որոնք օգտագործվում են ECL-ի անհատական հիմունքով գնահատման համար նախատեսված վարկերի բացահայտման համար, եթե վարկառուի ներկայացրած ռիսկը զգալիորեն բարձր է էականորեն նշանակալի շեմից:

Երբ ակտիվը դառնում է 30 օր ժամկետանց, Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկի զգալի աճ է տեղի ունեցել և ակտիվը գտնվում է արժեզրկման մոդելի 2-րդ փուլում, այսինքն՝ կորուստների գծով պահուստները գնահատվում են գործողության ողջ ընթացքի ECL-ով:

Վերանայված վարկեր և կանխավճարներ

Վարկերը և կանխավճարները, ընդհանուր առմամբ, վերանայվում են հաճախորդների հետ շարունակական փոխհարաբերությունների շրջանակներում, կամ վարկառուի դրության անբարենպաստ փոփոխության արդյունքում: Վերջինի դեպքում, վերանայումը կարող է հանգեցնել մարման ժամկետի կամ մարման ժամանակացույցի երկարաձգման, համաձայն որի, Բանկն իրապես անբարենպաստ վիճակում գտնվող վարկառուներին առաջարկում է զեղչային տոկոսադրույքներ: Արդյունքում՝ տվյալ ակտիվը շարունակում է մնալ ժամկետանց և անհատապես արժեզրկված, ընդ որում՝ տոկոսի և մայր գումարի վճարումը թույլ չի տալիս վերականգնել ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը: Այլ դեպքերում, վերանայումը կհանգեցնի նոր պայմանագրի ստորագրման, որն ըստ էության կդիտվի որպես նոր վարկ:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված՝ վերանայված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 2,250,997 հազար << դրամ և 1,552,203 հազար << դրամ, համապատասխանաբար:

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

Յուրաքանչյուր խմբի համար PD-ի չափը որոշելու համար Բանկն օգտագործում է միգրացիայի մատրիցների մեթոդաբանություն, որը կիրառում է պատմական տվյալների, պարտավորությունների չկատարման և պարտազանցման փորձի վիճակագրական վերլուծությունները վարկերի գումարը հուսալիորեն գնահատելու համար, որոնք, ի վերջո, կարծեգրվեն՝ մինչև հաշվեկշռային ամսաթիվը տեղի ունեցած իրադարձությունների արդյունքում: Համանման խմբի դիտարկման համար ընտրվել է հինգ տարվա ժամկետ՝ 2020 թվականի հունվարից մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերը: Դիտարկվող ժամանակահատվածում պատրաստվեցին մեկամսյա միգրացիայի մատրիցները:

Միգրացիայի մատրիցներն օգտագործվում են հավաքական հիմունքով գնահատման յուրաքանչյուր խմբի պարտազանցման 12-ամսյա հավանականությունը հաշվարկելու համար: Դրանից ելնելով, հաշվարկվում են հետագա տարիների սահմանային PD-ները, մինչև սպառվի պորտֆելի մարման ժամկետը: PD-ի հաշվարկները համար պարտազանցումը սահմանվել 90 օր ժամկետանց դեպքը: Դիտարկվող ժամանակահատվածում առնվազն մեկ անգամ արժեգրված վարկառուն համարվում է արժեգրված դիտարման ողջ մնացած ժամանակահատվածում:

Ժամկետային (Point in Time PDs) PD-ները հաշվարկվելու համար Բանկը տարբեր մակրո սցենարների ներքո կիրառում է նաև կանխատեսումներ:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD)

Արժեգրկման մոդելի բաղադրիչներից մեկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափն է, այսինքն՝ հաշվարկվում է պարտազանցման դեպքում կորուստը: Այն չափելու համար ըստ սեգմենտների արժեգրված ռիսկերը նվազեցվում են գրավադրված դեպոզիտների և գրավադրված գույքի զեղչված իրացվելիության արժեքի չափով՝ կիրառելով հավաքագրման նախկին համանման գրավների փաստացի իրացման ժամկետները: Չապահովված ակտիվների LGD մոդելներում հաշվի են առնվում արժեգրված ակտիվների մարման դրույքաչափերը: LGD-ները չափվում են սեգմենտի, այլ ոչ թե առանձին վարկառուի մակարդակով:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

EAD-ն պարտազանցման դեպքում ակնկալվող ռիսկն է: Բանկը EAD-ն ստանում է կոնտրագենտի համար ներկայացրած ընթացիկ/ներկա ռիսկից և ընթացիկ գումարի հնարավոր փոփոխություններից, որոնք նախատեսված են ամորտիզացիա ներառող պայմանագրով:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

ECL-ի չափման ժամանակ Բանկն կանխատեսված տեղեկություններ է օգտագործում: Այդ տեղեկությունները ներառում են դրամավարկային քաղաքականություն սահմանող մարմինների կողմից հրապարակված տնտեսական տվյալները և կանխատեսվող տնտեսական ցուցանիշները: Պարտազանցման հավանականության որոշմանը մասնակցում են հետևյալ մակրոտնտեսական փոփոխականները. սպառողական գների համաթիվը, ԱՄՆ դոլար-ՀՀ դրամ փոխարժեքը և ՌԴ ռուբլի-ՀՀ դրամ փոխարժեքը: Դրանք հանգեցնում են պարտազանցման տարբեր հավանականությունների: Այս տարբեր փոփոխականների համակողմանի վերլուծումը կամ կշռումը պարտազանցման միջին կշռված հավանականության հիմքն է կազմում, որն օգտագործվում է ECL-ի հաշվարկների համար: 12ամսյա ECL-ն (փուլ 1-ի վարկեր) չափվում է միայն 12 ամսվա PD-ով: Գործողության ամբողջ ընթացքի ECL-ն (փուլ 2-ի և 3-ի վարկեր) չափվում է բոլոր տարեկան սահմանային PD-ներով՝ մինչև վարկի մարման ժամկետի ավարտը:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներն իրենց տարբեր սցենարների և կշիռների հետ միասին հրապարակվում են ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների (ECL) հաշվարկ

Յուրաքանչյուր խմբի/սեգմենտի համար սահմանային PD-ն և LGD-ն որոշելուց հետո վարկային կորուստների գծով պահուստների վերջնական հաշվարկ է կատարվում: Այն կախված է խմբերի ռիսկի հատկանիշներից. փուլ 1-ի խմբերի համար (31-ից պակաս ժամկետանց օր) հաշվարկվում է 12-ամսյա ECL-

ն, իսկ փուլեր 2-ի և 3-ի խմբերի համար (ավելի քան 90 օր ժամկետանց կամ վերականգնակերպված վարկեր) հաշվարկվում է ամբողջական ECL-ն: Վարկային պորտֆելի ECL-ի հաշվարկման արդյունքները հնարավորություն են տալիս ստանալ հավաքական հիմունքով գնահատման 9 խմբերից յուրաքանչյուրի արժեքի միջին դրույքաչափը: Այս դրույքաչափերը կիրառվում են մինչև ամբողջ մոդելի հաջորդ հերթական վերահաշվարկ կատարելը վարկային կորուստների գծով պահուստներ ձևավորելու համար:

36.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

	<<	Ոչ ՏՀՀԿ երկրներ	ՏՀՀԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ	62,556,384	634,657	629,274	63,820,315
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,270,580	125,186	404,708	6,800,474
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14,217,780	-	-	14,217,780
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	338,835,996	3,265,460	-	342,101,456
Ներդրումային արժեթղթեր				
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	13,580,241	-	6,685	13,586,926
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	63,420,330	-	-	63,420,330
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	88,876	-	143	89,019
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	498,970,187	4,025,303	1,040,810	504,036,300
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	439,306,184	1,452,835	910,067	441,669,086

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Արդյունաբերության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս Ծանոթագրություն 19-ը:

36.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը չի ունեցել որևէ ֆինանսական գործիք, որի կորուստների գծով պահուստը ճանաչված չէ գրավի առկայության պատճառով:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառվածությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխառվածություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Անշարժ գույք	129,250,676	116,384,578
Երաշխիք	112,681,723	96,445,054
Ոսկյա զարդեր և ոսկյա այլ իրեր	19,946,484	16,489,411
Փոխադրամիջոցներ (մեքենաներ)	3,050,178	2,580,196
Դրամական միջոցներ	1,237,722	692,105
Պաշարներ	4,166,871	4,787,837
Սարքավորումներ	4,503,852	5,143,109
Այլ արժեթղթեր	18,930	17,364
Պետական արժեթղթեր	275	1,419
Այլ գրավ	57,330,850	41,318,662
Չապահովված վարկեր	13,356,573	13,160,097
Ընդամենը վարկեր և փոխառվածություններ (համախառն)	345,544,134	297,019,832

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին հաճախորդներին տրամադրված վարկային ռիսկ պարունակող վարկերի և փոխառվածությունների զուտ հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 1,359,163 հազար << դրամ (2023թ.՝ 400,450 հազար), իսկ այդ նույն վարկերի և փոխառվածությունների դիմաց գրավի (հիմնականում արտադրական գույք) գումարը՝ 2,330,791 հազար << դրամ (2023թ.՝ 1,400,867 հազար << դրամ):

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

36.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ:

36.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Արտարժույթ

2024թ.

	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
<< դրամ	+1	-	(620,292)
<< դրամ	-1	-	689,038
Բազային	+/-0.10	12,967	-
Միջին	+/-0.35	45,706	-
Խիստ	+/-0.60	78,531	-

Արտարժույթ

2023թ.

	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
<< դրամ	+1	-	(687,245)
<< դրամ	-1	-	746,126
Բազային	+/-0.51	23,532	-
Միջին	+/-0.76	34,093	-
Խիստ	+/-1.01	44,670	-

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արտարժույթ-ներով	Այլ արտարժույթ	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արտարժույթ-ներով	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Պահանջներ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ	11.6	8.6	-	12.9	9.9	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8.0	2.5	-	10.5	2.5	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	13.0	9.0	17.7	13.9	9.2	16.7
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.6	2.9	-	10.4	2.9	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.6	6.1	-	9.2	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Վարկեր << կառավարությունից	7.4	-	-	7.4	-	-
Ֆինանսական հաստատություններից ներգաված վարկեր	8.1	7.4	-	7.2	6.3	-
Ֆինանսական հաստատություններից ներգաված ավանդներ	11.2	6.1	-	11.3	6.1	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10.0	4.2	4.9	10.1	4.1	4.8
Հետգնման պայմանագրեր	7.6	-	-	10.1	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	11.0	5.1	-	11.2	5.1	-
Ստորադաս փոխառություններ	16.1	7.5	-	15.7	8.6	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դիրքերը սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի << դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և կապիտալի վրա (կապված արտարժույթային սվոփերի և որպես դրամական միջոցների հոսքերի հեջ օգտագործված արտարժույթի ֆորվարդների պայմանագրերի իրական արժեքի փոփոխմամբ և կապիտալի գործիքների հետ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Ազդեցությունը կապիտալի վրա	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Ազդեցությունը կապիտալի վրա
ԱՄՆ դոլար	10%	(494,292)	(494,292)	10%	(362,540)	(362,540)
Եվրո	10%	(14,614)	(14,614)	10%	47,628	47,628

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			
	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ	26,524,319	35,535,030	1,760,966	63,820,315
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,547,342	2,195,875	57,257	6,800,474
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	12,234,581	1,983,199	-	14,217,780
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	263,121,364	78,960,459	19,633	342,101,456
Ներդրումային արժեթղթեր				
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13,180,796	406,130	-	13,586,926
- ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	61,494,610	1,925,720	-	63,420,330
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	84,071	4,655	293	89,019
Ընդամենը	381,187,083	121,011,068	1,838,149	504,036,300

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			
	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	110,100,801	57,976,449	21,354	168,098,604
Հետգնման պայմանագրեր	63,046,386	-	-	63,046,386
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	135,086,754	54,391,650	1,874,615	191,353,019
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,683,978	8,431,891	-	14,115,869
Ստորադաս փոխառություններ	1,013,026	5,091,805	-	6,104,831
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,669,847	-	-	1,669,847
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,027,346	161,251	1,241	3,189,838
Ընդամենը	319,628,138	126,053,046	1,897,210	447,578,394
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	(119,575)	-	(119,575)
Զուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	61,558,945	(5,161,553)	(59,061)	56,338,331
Փոխատվության հանձնառություններ, ֆինանսական երաշխավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին				
	12,937,566	2,783,663	34,512	15,755,741
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	321,520,635	116,870,097	3,277,028	441,667,760
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	279,446,137	119,928,339	2,351,229	401,725,705
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	(12,689)	1,040,837	(1,042,006)	(13,858)
Զուտ դիրք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,061,809	(2,017,405)	(116,207)	39,928,197
Փոխատվության հանձնառություններ, ֆինանսական երաշխավորություններ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին				
	10,675,945	4,349,796	41,837	15,067,578

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀՀ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

36.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի,

կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2024թ., %	2023թ., %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	17.27	23.66
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	99.44	100.52

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջևե մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս Ծանոթագրություն 35-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	31 դեկտեմբերի 2024թ.					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,004,158	58,527,852	113,983,242	20,690,799	208,206,051	168,098,604
Հետգնման պայմանագրեր	63,103,194	-	-	-	63,103,194	63,046,386
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	81,484,699	80,128,464	37,686,182	648,903	199,948,248	191,353,019
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	303,534	8,227,106	6,854,075	-	15,384,715	14,115,869
Ստորադաս փոխառություններ	71,980	492,657	4,427,542	3,880,165	8,872,344	6,104,831
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	86,773	826,046	943,040	91,583	1,947,442	1,669,847
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	937,114	2,240,178	-	12,546	3,189,838	3,189,838
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	160,991,452	150,442,303	163,894,081	25,323,996	500,651,832	447,578,394
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Ածանցյալ գործիքներ</i>						
Ներհոսք	411,564	-	-	-	411,564	-
Արտահոսք	(531,139)	-	-	-	(531,139)	(119,575)
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	(119,575)	-	-	-	(119,575)	(119,575)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	511,944	6,965,428	8,034,494	243,875	15,755,741	15,755,741

	31 դեկտեմբերի 2023թ.					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,402,765	53,946,013	105,159,003	21,031,348	196,539,129	158,676,902
Հետգնման պայմանագրեր	34,182,223	-	-	-	34,182,223	34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	93,135,753	72,647,631	22,601,089	716,336	189,100,809	183,942,323
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	187,892	836,521	11,773,241	-	12,797,654	11,295,283
Ստորադաս փոխառություններ	148,596	918,477	5,918,444	8,562,867	15,548,384	9,679,494
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14,424	378,668	974,676	258,061	1,625,829	1,426,082
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,506,134	70,210	1,541	361	2,578,246	2,578,246
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	146,577,787	128,797,520	146,427,994	30,568,973	452,372,274	401,725,705
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Ածանցյալ գործիքներ						
Ներհոսք	2,728,283	-	-	-	2,728,283	-
Արտահոսք	(2,743,467)	-	-	-	(2,743,467)	(15,184)
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	(15,184)	-	-	-	(15,184)	(15,184)
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ	528,559	8,623,361	5,183,405	732,253	15,067,578	15,067,578

36.4 Գործառնական դիսկ

Գործառնական դիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի դիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության դիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական դիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով դիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական դիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական դիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

37 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Ստորադաս փոխառություններ	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Շահաբաժիններ	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,517,115	3,971,329	146,618,966	1,475,813	500,084	161,083,307
Մուտքեր	6,400,173	6,007,459	1,566,631,212	-	-	1,579,038,844
Մարումներ	(3,931,116)	(603,524)	(1,556,868,695)	(1,001,530)	(1,150,794)	(1,563,555,659)
Արտարժույթային փոխարկումներ	(229,237)	(252,141)	(1,758,239)	-	-	(2,239,617)
Այլ	538,348	556,371	4,053,658	951,799	1,191,917	7,292,093
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,295,283	9,679,494	158,676,902	1,426,082	541,207	181,618,968
Մուտքեր	4,998,075	4,049,609	1,630,927,712	-	1,339,686	1,641,315,082
Մարումներ	(2,137,728)	(435,006)	(1,620,095,165)	(1,063,946)	(1,295,932)	(1,625,027,777)
Արտարժույթային փոխարկումներ	(116,412)	(258,262)	(1,041,653)	-	-	(1,416,327)
Այլ	76,651	(6,931,004)	(369,192)	1,307,711	-	(5,915,834)
Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,115,869	6,104,831	168,098,604	1,669,847	584,961	190,574,112

«Այլ» տողում ներառված են նոր ձևավորված վարձակալության գծով պարտավորությունները և անկանխիկ շարժում հանդիսացող վարձակալության վերանայումները: Այն նաև ներառում է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները, ինչպես նաև ստորադաս փոխառության մարում, որն ուղղվել է բաժնետիրական կապիտալի ավելացմանը:

38 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր պարտքային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը Ն1 սահմանվում է 11%:

Բանկի ընդհանուր կապիտալը նրա առաջին և երկրորդ մակարդակի կապիտալների հանրագումարն է: Բանկի առաջին մակարդակի կապիտալը բանկի՝ առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և առաջին մակարդակի լրացուցիչ կապիտալի հանրագումարն է՝ համապատասխան նվազեցումները և ճշգրտումները կատարելուց հետո:

Երկրորդ մակարդակի կապիտալի կազմում ընդգրկվում են կանոնակարգի պահանջներին բավարարող երկարաժամկետ ստորադաս փոխառությունները և ակտիվների դասակարգման և պահուստավորման կարգի համաձայն ձևավորված հնարավոր կորուստների ընդհանուր պահուստը՝ համապատասխան կշիռներով:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալ	67,660,933	50,738,376
Երկրորդ մակարդակի կապիտալ	9,476,602	12,901,554
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	77,137,535	63,639,930
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	427,311,436	393,089,042
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ (Ն1)	18.05%	16.19%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շոկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել է 30,000,000 հազար << դրամ:

39 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեզմենտ ըստ ՖՀՄՍ 8 «Գործառնական սեզմենտներ» ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

40 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

2025թ. մարտի 3-ին բաց տեղաբաշխմամբ Բանկը թողարկել է հետևյալ պայմաններով դոլարային և դրամային պարտատոմսեր.

- 3 մլրդ. << դրամ ծավալով, 11.00 % տարեկան արժեկտրոնային եկամտաբերությամբ, 36 ամիս շրջանառության ժամկետով, արժեկտրոնների վճարման կիսամյակային պարբերականությամբ,
- 5 մլն. ԱՄՆ դոլար ծավալով, 5.50 % տարեկան արժեկտրոնային եկամտաբերությամբ, 36 ամիս շրջանառության ժամկետով, արժեկտրոնների վճարման կիսամյակային պարբերականությամբ,
- 5 մլն. ԱՄՆ դոլար ծավալով, 6.25 % տարեկան արժեկտրոնային եկամտաբերությամբ, 60 ամիս շրջանառության ժամկետով, արժեկտրոնների վճարման կիսամյակային պարբերականությամբ:

2025թ. ապրիլի 16-ին բաց տեղաբաշխմամբ թողարկել է 3 մլրդ << դրամ ընդհանուր ծավալով, տարեկան 11.00 % եկամտաբերությամբ արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ կիսամյակային վճարման պարբերականությամբ, շրջանառության ժամկետով 36 ամիս:

MATERIALS

for ARMECONOMBANK OJSC ANNUAL GENERAL MEETING

YEREVAN 2025

NOTICE
ARMENIAN ECONOMY DEVELOPMENT BANK JOINT-STOCK COMPANY
ARMECONOMBANK OJSC

ARMECONOMBANK OJSC (hereinafter “Bank”) hereby informs its shareholders that the Bank’s Annual Meeting will take place on 13 June 2025 at 12:00 in Albert Hall (2 Nar-Dos St., Yerevan). Attendance registration time: 11:30 to 12:00.

The list of the participants entitled to attend the Annual Meeting of the Bank is composed as of 05 May 2025 based on shareholder register data.

The Agenda of the Annual Meeting includes the following items:

Agenda

1. The Counting Committee of the Annual Meeting of ARMECONOMBANK OJSC shareholders.
2. ARMECONOMBANK OJSC Executive Board performance report for 2024.
3. Payment of dividends based on ARMECONOMBANK OJSC 2024 performance.
4. ARMECONOMBANK OJSC 2024 financial statements and profit distribution proportions.
5. Approval of the auditor of ARMECONOMBANK OJSC for 2025.
6. Election of the Board of ARMECONOMBANK OJSC.

ARMECONOMBANK OJSC BOARD

LIST*

of information and materials to be provided to shareholders during the preparation of
ARMECONOMBANK OJSC Annual Meeting

1. 2024 annual performance report by the Executive Board of the Bank.
2. 2024 annual financial statements of the Bank, independent auditor’s opinion on such statements.
3. Composition of the Board.
4. The Auditor of the Bank.
5. The Counting Committee of the Annual Meeting of the Bank’s shareholders.
6. Payment of dividends based on 2024 performance.

**** During the preparation of the Meeting, the information and materials included in this list will be available on business days at the Bank’s Head Office and branches. The materials can be accessed by using the following link:***
<https://aeb.am/media/bajneterer.pdf>

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of shareholders

RESOLUTION

Pursuant to the legislation of the Republic of Armenia, the Annual Meeting of the Bank's shareholders

RESOLVES TO

Approve the following members of the Counting Committee of the Annual Meeting with a one-year term of authority:

Chairman:
A. Khachatryan

Members:
M. Gevorgyan, M. Amirkhanyan

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of shareholders

RESOLUTION

ARMECONOMBANK OJSC Annual Meeting of shareholders, having considered
the ARMECONOMBANK OJSC Executive Board performance report on 2024 operations,

RESOLVES TO

Approve the 2024 performance report by ARMECONOMBANK OJSC Executive Board.

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of shareholders

RESOLUTION

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of Shareholders, having considered
the payment of dividends based on ARMECONOMBANK OJSC 2024 performance,

RESOLVES TO

Pay dividends based on 2024 performance at AMD 50 per share. Commence the payment of dividends on 23 June CY.

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of shareholders

RESOLUTION

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of Shareholders, having considered
the 2024 annual financial statements of ARMECONOMBANK OJSC and profit distribution proportions,

RESOLVES TO

Approve ARMECONOMBANK OJSC 2024 financial statements and, out of the profit generated by 2024 operations, allocate AMD 605,985,950 for payment of dividends and provide AMD 451,000,000 for general reserve.

Draft

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of shareholders

RESOLUTION

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of Shareholders, having considered the nomination of the auditor of ARMECONOMBANK OJSC,

RESOLVES TO

Approve BAKER TILLY ARMENIA CJSC, the winner of the duly conducted tender, as the auditor of ARMECONOMBANK OJSC.

Draft

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of shareholders

RESOLUTION

ARMECONOMBANK OJSC
Annual Meeting of Shareholders, having considered the election of ARMECONOMBANK OJSC Board,

RESOLVES TO

Approve the following composition of ARMECONOMBANK OJSC Board:

Saribek Sukiasyan, Engineer Economist, Candidate of Economics
Aram Khachatryan, Engineer Economist
Luiza Petrosyan, Economist Mathematician
Hrant Suvaryan, Economist
Per Fischer, Economist

Representative of minority shareholders

STATEMENT
on nominated Board members

Saribek Albert Sukiasyan		
Date of Birth	07.09.1965	
Profession	Engineer Economist	
Education	university, Candidate of Economics	
Offices held over the past 10 years	Chairman of ARMECONOMBANK OJSC Board	27.06.1998 to date
Year, month, day of election / appointment to the particular office	1998 to date	
Year, month, day of discharge		
Number of re-elections	Every year following the election	
Number of voting shares in the Bank owned by the member and by the parties related thereto:	Saribek Albert Sukiasyan– 28.99%, AMD 7,307,139.84k; 3,513,048 shares Brother, Khachatur Albert Sukiasyan– 12.45%, AMD 3,138,532.80k; 1,508,910 shares Brother, Edward Albert Sukiasyan: 13.01%, AMD 3,279,677.44k; 1,576,768 shares	
Details of corporate entities where the person holds managerial positions	Deputy Chairman of DIL Group LLC	
Nature of the relationship with the particular bank and any parties related thereto		

Aram Davit Khachatryan		
Date of Birth	29.08.1983	
Profession	Engineer Economist	
Education	University	
Offices held over the past 10 years	ARMECONOMBANK OJSC, Deputy Chairman of the Board	21.06.2024 to date
	ARMECONOMBANK OJSC, Deputy Chairman of the Board, Representative of Minority Shareholders	09.06.2023-21.06.2024
	ARMECONOMBANK OJSC CEO, Chairman of the Executive Board	10.07.2017-04.06.2023
	ARMECONOMBANK OJSC, Head of Internal Audit Department	01.06.2012-09.07.2017
	SIL INSURANCE ICJSC, Deputy Chairman of the Board	17.07.2012-08.09.2017
Year, month, day of election / appointment to the particular office	09.06.2023	
Year, month, day of discharge		
Number of re-elections	2nd time	
Number of voting shares in the Bank owned by the member and by the parties related thereto:	2120 shares worth AMD 4,410,000	
Details of corporate entities where the person holds managerial positions		
Nature of the relationship with the particular bank and any parties related thereto		

Luiza Ashot Petrosyan		
Date of Birth	19.09.1982	
Profession	Economist Mathematician	
Education	University	
Offices held over the past 10 years	ARMECONOMBANK OJSC, Member of the Board, Secretary of the Board	14.06.2013 to date

Year, month, day of election / appointment to the particular office	14.06.2013	
Year, month, day of discharge		
Number of re-elections	12th time	
Number of voting shares in the Bank owned by the member and by the parties related thereto:	1375 shares worth AMD 2,860,000	
Details of corporate entities where the person holds managerial positions		
Nature of the relationship with the particular bank and any parties related thereto		

Per Fischer		
Date of Birth	19.09.1949	
Profession	Economist	
Education	University	
Offices held over the past 10 years	Commerzbank Eurasia, Moscow, Member of the Supervisory Board	2003-2019
	Member of the Board of the German-Ukrainian Forum, Treasurer	2003-2016
	Member of the Board of the German-Russian Forum, Treasurer	2007 to date
	Center Invest Bank, Member of the Supervisory Board and Independent Director, Rostov on Don, Russian Federation	2014-2021
	Coordinator of the Working Group on Economy and economical rehabilitation of the OSCE trilateral contact group	2015-2019
	Belarus Bank, Member of the Supervisory Board and Independent Director, Minsk, Republic of Belarus	2016-2019
Year, month, day of election / appointment to the particular office	29.06.2018	
Year, month, day of discharge		
Number of re-elections	7th time	
Number of voting shares in the Bank owned by the member and by the parties related thereto:		
Details of corporate entities where the person holds managerial positions		
Nature of the relationship with the particular bank and any parties related thereto		
Hrant Rafik Suvaryan		
Date of Birth	07.06.1958	
Profession	Economist	
Education	University	
Offices held over the past 10 years	Central Bank of Armenia, Head of Financial Control Department	2002-2020
Year, month, day of election / appointment to the particular office		
Year, month, day of discharge		
Number of re-elections	5th time	
Number of voting shares in the Bank owned by the member and by the parties related thereto:		
Details of corporate entities where the person holds managerial positions		
Nature of the relationship with the particular bank and any parties related thereto		

Financial Statements and Independent Auditor's Report

"ARMECONOMBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY

31 December 2024

Contents

Independent Auditor's Report	3
Statement of profit or loss and other comprehensive income	7
Statement of financial position	9
Statement of changes in equity	11
Statement of cash flows	13
Notes to the financial statements	15

Independent Auditor's Report

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևանի Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

To the shareholders of "ARMECONOMBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY

Opinion

We have audited the financial statements of "ARMECONOMBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY (the "Bank"), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2024, and the statement of profit or loss and other comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of material accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Bank as at 31 December 2024 and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRSs").

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing ("ISAs"). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Bank in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (the "IESBA Code") together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in the Republic of Armenia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these ethical requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Allowance for expected credit loss

See Note 4.6 of the financial statements for a description of the accounting policies and to Note 36.1 for an analysis of credit risk.

Expected credit loss allowance was considered as a key audit matter due to significance of loans to customers as well as the subjectivity of assumptions underlying the impairment assessment. Applying different judgments and assumptions can lead to significantly different results of the expected credit loss allowance, which may have a material effect on the Bank's financial results.

Key areas of judgment included the interpretation of the requirements to determine impairment under application of IFRS 9, which is reflected in the Bank's expected credit loss model, the identification of exposures with a significant deterioration in credit quality, assumptions used in the expected credit loss model such as the financial condition of the counterparty, expected future cash flows and forward looking macroeconomic factors and the need to apply additional overlays to reflect current or future external factors that are not appropriately captured by the expected credit loss model.

With respect to impairment methodology, our audit procedures comprised the following:

- We read the Bank's IFRS 9 based impairment provisioning policy and compared it with the requirements of IFRS 9.
- We assessed the design and tested the operating effectiveness of relevant controls over the data used to determine the impairment reserve, including transactional data captured at loan origination, ongoing internal credit quality assessments, storage of data and interfaces to the expected credit loss model.
- We assessed the design and tested the operating effectiveness of relevant controls over the expected credit loss model, including model build and approval, ongoing monitoring/validation, model governance and mathematical accuracy.
- We checked the appropriateness of the Bank's determination of significant increase in credit risk and the resultant basis for classification of exposures into various stages.
- For a sample of risk exposures, we checked the appropriateness of the Bank's staging.
- We assessed and tested the material modeling assumptions as well as overlays with a focus on the key modeling assumptions adopted by the Bank and sensitivity of the provisions to changes in modeling assumptions.
- For forward looking assumptions used by the Bank's management in its expected credit loss calculations, we held discussions with management and corroborated the assumptions using publicly available information.
- We examined a sample of risk exposures and performed procedures to evaluate the timely identification of exposures with a significant deterioration in credit quality and expected loss calculation for exposures assessed on an individual basis.
- We checked the completeness of loans and advances, off-balance sheet items, investment securities, placements and other financial assets included in calculation of allowances for expected credit loss as at 31 December 2024. We understood the theoretical soundness and tested the mathematical integrity of the models applied.
- For data from external sources, we understood the process of choosing such data, its relevance for the Bank, and the controls and governance over such data;
- We involved our IT specialists in areas that required specific expertise (i.e. data reliability and the expected credit loss model).
- We assessed the accuracy of the disclosures in the financial statements.

Other Information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the information included in the annual report of the Bank for the year ended 31 December 2024, but does not include the financial statements and our auditor's report thereon. The annual report is expected to be made available to us after the date of this auditor's report.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we will not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information identified above when it becomes available and, in doing so, consider whether the other information is

materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Bank's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Bank's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Bank to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the financial statements of the current period and are therefore the key

The engagement manager on the audit resulting in this independent auditor's report is Nairia Ulunts.

Banning

Statement of profit or loss and other comprehensive income

In thousand AMD

	Notes	2024	2023
Interest income calculated using effective interest rate	5	46,223,799	39,155,699
Interest expense	5	(27,540,052)	(23,592,409)
Net interest income		18,683,747	15,563,290
Fee and commission income	6	7,705,470	5,951,229
Fee and commission expense	6	(2,472,701)	(2,090,915)
Net fee and commission income		5,232,769	3,860,314
Net gain (loss) on financial assets and liabilities at fair value through profit or loss		(59,010)	129,042
Net income from foreign exchange operations	7	2,487,204	2,381,544
Net gain from derecognition of financial assets measured at FVOCI		370,645	30,662
Other income	8	779,342	700,178
(Credit loss expense) reversal of credit loss expense	9	2,563,699	(1,693,649)
Loss on derecognition of financial assets measured at amortised cost	10	(3,631,059)	(399,343)
Personnel expenses	11	(7,599,024)	(6,898,603)
Depreciation of property and equipment	21	(2,203,995)	(1,929,992)
Amortization of intangible assets	22	(259,540)	(229,018)
Other expenses	12	(5,231,322)	(4,737,235)
Profit before income tax		11,133,456	6,777,190
Income tax expense	13	(2,129,144)	(2,037,102)
Profit for the year		9,004,312	4,740,088

Statement of profit or loss and other comprehensive income (continued)

In thousand AMD

	Notes	2024	2023
Other comprehensive income:			
Items that will not be reclassified subsequently to profit or loss			
Revaluation of property and equipment		-	4,827,028
Income tax relating to items not reclassified		-	(868,865)
Total items that will not be reclassified subsequently to profit or loss		-	3,958,163
Items that are or may be reclassified subsequently to profit or loss			
Net change in fair value of investment securities at FVOCI		693,407	1,157,857
Net gain reclassified in profit or loss from sale of debt instruments measured at FVOCI		(313,157)	(12,847)
Changes in allowance for expected credit losses		(141,090)	(109,562)
Income tax relating to items that will be reclassified		(43,049)	(186,381)
Total items that are or may be reclassified subsequently to profit or loss		196,111	849,067
Other comprehensive income for the year, net of tax		196,111	4,807,230
Total comprehensive income for the year		9,200,423	9,547,318
Earnings per share	14	0.71	0.35

The statement of profit or loss and other comprehensive is to be read in conjunction with the notes to and forming part of the financial statements set out on pages 15 to 81.

Statement of financial position

In thousand AMD

	Notes	31 December 2024	31 December 2023
Assets			
Cash	15	63,820,315	71,569,185
Derivative financial assets	16	-	1,326
Amounts due from financial institutions	17	6,800,474	5,926,385
Reverse repurchase agreements	18	14,217,780	12,464,832
Loans and advances to customers	19	342,101,456	291,399,069
Investment securities	20	10,100,701	23,546,194
Securities pledged under sale and repurchase agreements	20	66,906,555	36,659,534
Property and equipment	21	17,894,294	17,267,014
Intangible assets	22	1,064,637	1,054,183
Other assets	23	4,751,530	5,009,369
Total assets		527,657,742	464,897,091
Liabilities and equity			
Liabilities			
Derivative financial liabilities	16	119,575	15,184
Amounts due to financial institutions	24	168,098,604	158,676,902
Repurchase agreements	18	63,046,386	34,127,375
Amounts due to customers	25	191,353,019	183,942,323
Debt securities issued	26	14,115,869	11,295,283
Subordinated debt	27	6,104,831	9,679,494
Current income tax liabilities		1,134,862	1,112,304
Deferred income tax liabilities	13	1,103,051	1,187,997
Other liabilities	28	5,311,412	4,394,506
Total liabilities		450,387,609	404,431,368

Statement of financial position (continued)

In thousand AMD	Notes	31 December 2024	31 December 2023
Equity			
Share capital	29	31,578,015	28,132,240
Share premium		7,762,974	2,265,076
Statutory general reserve		4,190,000	3,952,000
Fair value reserve		(183,297)	(379,408)
Other reserves		6,681,896	6,896,366
Retained earnings		27,240,545	19,599,449
Total equity		77,270,133	60,465,723
Total liabilities and equity		527,657,742	464,897,091

The financial statements were approved on 29 April 2025:

Artak Arakelyan
Chief Executive Officer

Nona Galstyan
Chief Accountant

The statement of financial position is to be read in conjunction with the notes to and forming part of the financial statements set out on pages 15 to 81.

Statement of changes in equity

In thousand AMD

	Share capital	Share premium	Statutory general reserve	Revaluation reserve for investment securities	Revaluation reserve of property and equipment	Retained earnings	Total
Balance at 1 January 2024	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723
Profit for the year	-	-	-	-	-	9,004,312	9,004,312
Other comprehensive income:							
Adjustment to reserve on amortization or disposal of property and equipment	-	-	-	-	(214,470)	214,470	-
Net change in fair value of investment securities at FVOCI	-	-	-	693,407	-	-	693,407
Net amount reclassified to profit or loss on sale of investment securities at FVOCI	-	-	-	(313,157)	-	-	(313,157)
Net changes in allowance for expected credit losses of investment securities at FVOCI	-	-	-	(141,090)	-	-	(141,090)
Income tax relating to components of other comprehensive income	-	-	-	(43,049)	-	-	(43,049)
Total comprehensive income for the year	-	-	-	196,111	(214,470)	9,218,782	9,200,423
Increase in share capital	3,445,775	5,497,898	-	-	-	-	8,943,673
Distribution to reserve	-	-	238,000	-	-	(238,000)	-
Dividends to shareholders	-	-	-	-	-	(1,339,686)	(1,339,686)
Total transactions with owners	3,445,775	5,497,898	238,000	-	-	(1,577,686)	7,603,987
Balance at 31 December 2024	31,578,015	7,762,974	4,190,000	(183,297)	6,681,896	27,240,545	77,270,133

Statement of changes in equity (continued)

In thousand AMD

	Share capital	Share premium	Statutory general reserve	Revaluation reserve for investment securities	Revaluation reserve of property and equipment	Retained earnings	Total
Balance at 1 January 2023	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297
Profit for the year	-	-	-	-	-	4,740,088	4,740,088
Other comprehensive income:							
Revaluation of property and equipment	-	-	-	-	4,827,028	-	4,827,028
Adjustment to reserve on amortization or disposal of property and equipment	-	-	-	-	(173,836)	173,836	-
Net change in fair value of investment securities at FVOCI -	-	-	-	1,157,857	-	-	1,157,857
Net amount reclassified to profit or loss on sale of investment securities at FVOCI	-	-	-	(12,847)	-	-	(12,847)
Net changes in allowance for expected credit losses of investment securities at FVOCI	-	-	-	(109,562)	-	-	(109,562)
Income tax relating to components of other comprehensive income	-	-	-	(186,381)	(868,865)	-	(1,055,246)
Total comprehensive income for the year	-	-	-	849,067	3,784,327	4,913,924	9,547,318
Increase in share capital	1,480,172	1,519,853	-	-	-	-	3,000,025
Distribution to reserve	-	-	289,000	-	-	(289,000)	-
Dividends to shareholders	-	-	-	-	-	(1,191,917)	(1,191,917)
Total transactions with owners	1,480,172	1,519,853	289,000	-	-	(1,480,917)	1,808,108
Balance at 31 December 2023	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723

The statement of changes in equity is to be read in conjunction with the notes to and forming part of the financial statements set out on pages 15 to 81.

Statement of cash flows

In thousand AMD

	2024	2023
Cash flows from operating activities		
Profit before tax	11,133,456	6,777,190
Adjustments for:		
Depreciation allowances	2,203,995	1,929,992
Amortization allowances	259,540	229,018
Loss from disposal of property and equipment	2,734	48,819
Loss on derecognition of financial assets carried at amortized cost	3,631,059	399,343
Credit loss expense (reversal of credit loss expense) on financial assets	(2,563,699)	1,693,649
Foreign currency translation net loss	89,754	304,026
Net (gain) loss from financial assets and liabilities measured at FVTPL	82,267	(129,042)
Net gain arising from derecognition of financial assets measured at FVOCI	(313,157)	(30,662)
Interest receivable	(89,648)	(683,743)
Interest payable	287,255	1,011,140
Cash flows from operating activities before changes in operating assets and liabilities	14,723,556	11,549,730
(Increase) decrease in operating assets		
Derivative financial assets	(943)	156,426
Amounts due from financial institutions	(1,087,392)	5,754,658
Reverse repurchase agreements	(1,725,119)	(6,022,791)
Loans and advances to customers	(53,666,600)	(33,757,884)
Other assets	(932,676)	217,175
Increase (decrease) in operating liabilities		
Repurchase agreements	28,885,216	(4,600,073)
Amounts due to customers	8,541,775	26,032,937
Other liabilities	2,000,828	(1,091,399)
Net cash flows used in operating activities before income tax	(3,261,355)	(1,761,221)
Income tax paid	(2,233,065)	(1,775,646)
Net cash used in operating activities	(5,494,420)	(3,536,867)

Statement of cash flows (continued)

In thousand AMD

	2024	2023
Cash flows from investing activities		
Purchase of investment securities	(77,823,286)	(55,054,703)
Proceeds from sale of investment securities	61,840,064	43,380,939
Purchase of property and equipment	(1,709,865)	(1,177,789)
Proceeds from sale of property and equipment	4,519	108,787
Purchase of intangible assets	(269,994)	(472,892)
Net cash used in investing activities	(17,958,562)	(13,215,658)
Cash flows from financing activities		
Increase in share capital	2,051,107	3,000,025
Prepayment for the issuance of shares	-	168
Amounts due to financial institutions	10,832,547	9,762,517
Proceeds from debt securities issued	4,998,075	6,400,173
Repayment of debt securities issued	(2,137,728)	(3,931,116)
Payment of lease liabilities	(1,063,946)	(1,001,530)
Proceeds from subordinated debt	4,049,609	6,007,459
Repayment of subordinated debt	(435,006)	(603,524)
Dividends paid	(1,295,932)	(1,150,794)
Net cash from financing activities	16,998,726	18,483,378
Net increase (decrease) in cash and cash equivalents	(6,454,256)	1,730,853
Cash at the beginning of the year	71,569,185	69,081,631
Effect of changes in credit loss allowance on cash	21,126	20,186
Exchange differences on cash	(1,315,740)	736,515
Cash at the end of the year (Note 15)	63,820,315	71,569,185
Supplementary information:		
Interest received	46,134,151	38,471,956
Interest paid	(27,252,797)	(22,581,269)

The statement of cash flows is to be read in conjunction with the notes to and forming part of the financial statements set out on pages 15 to 81.

Notes to the financial statements

"ARMECONOMBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

1 Nature of operations

The principal activity of “ARMECONOMBANK” OJSC is accepting deposits and extending credit (transfers and exchange transactions in the Republic of Armenia and abroad) as well as providing other banking services to its corporate and retail customers.

2 General information, statement of compliance with IFRS and going concern assumption

“ARMECONOMBANK” OJSC (the “Bank”) was incorporated in the Republic of Armenia in 1991, on the basis of USSR Armenian Republican Bank “State Social Bank” (1991-1993 “Armstatecombank” CJSC) and in 1995 restructured to an open joint stock company. The Bank is regulated by the legislation of RA and conducts its business under license number 1, granted by the Central Bank of Armenia (the “CBA”).

On 8 February 2024, Fitch Ratings’ international rating account is open, changing the Bank’s long-term foreign currency issuer default rating (IDR) from “B” to “B+” with a stable outlook. At the same time, the Bank’s Viability Rating (VR) has also been improved from “b” to “b+”.

On 31 January 2024 Moody’s Investors Service (“Moody’s”) affirmed ARMECONOMBANK OJSC’s B1 long-term local and foreign currency bank deposit ratings with a stable outlook, updating the credit opinion on the Bank.

Concurrently, Moody’s affirmed the Bank’s b1 Baseline Credit Assessment (BCA) and Adjusted BCA, Not Prime (NP) short-term local and foreign currency bank deposit ratings, the Bank’s Ba3/NP long-term and short-term local and foreign currency Counterparty Risk Ratings (CRRs) and the Ba3(cr)/NP(cr) long-term and short-term Counterparty Risk Assessments (CR Assessments).

The Bank has 53 branches and head office through which it carries out its activities. The registered office of the Bank is located at Amiryan str. 23/1, Yerevan.

As at 31 December 2024 the number of employees of the Bank was 905 (2023: 886).

The financial statements of the Bank have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (“IFRS”) as developed and published by the International Accounting Standards Board (IASB), and Interpretations issued by the International Financial Reporting Interpretations Committee (“IFRIC”).

The financial statements are prepared on a going concern basis, as management is satisfied that the Bank has adequate resources to continue as a going concern for the foreseeable future. In making this assessment, management has considered a wide range of information including projection of profitability, regulatory capital requirements and funding needs. The assessment also includes consideration of reasonably possible downside economic scenarios and their potential impacts on the profitability, capital and liquidity of the Bank.

Business environment

Armenia’s business environment faces challenges due to geopolitical tensions, particularly ongoing aggression from Azerbaijan, and regional instability. The war in Ukraine has further complicated the situation, causing disruptions in trade, sanctions on Russia, and global inflation. Armenia’s reliance on Russia has strained, affecting trade, remittances, and security guarantees, urging Armenia to diversify its economic relationships, though this comes with its own risks.

The Armenian dram is stronger than expected, controlling inflation but creating difficulties for exporters and businesses with foreign-currency liabilities. Global inflation and rising energy costs pressure Armenia’s economy, especially due to reliance on imports.

Despite these challenges, businesses are diversifying supply chains and exploring new markets, while the government’s reform efforts provide a path for long-term stability. However, Armenia’s success will depend on its businesses’ ability to navigate these risks effectively.

These financial statements reflect management’s assessment of the impact of the Armenian business environment on the operations of the Bank. The Bank’s management constantly analyzes the economic

situation in the current environment. The future economic and political situation and its impact on the Bank's operations may differ from the management's current expectations

2.1 Presentation of financial statements

The Bank presents its statement of financial position in order of liquidity based on the Bank's intention and perceived ability to recover/settle the majority of assets/liabilities of the corresponding financial statement line item. An analysis regarding recovery or settlement within 12 months after the reporting date (current) and more than 12 months after the reporting date (non-current) is presented in Note 35.

3 New or revised standards or interpretations

3.1 New standards adopted as at 1 January 2024

In the current year the Bank has adopted all the new and revised standards and interpretations issued by the International Accounting Standards Board (the "IASB") and International Financial Reporting Interpretations Committee (the "IFRIC") of the IASB that are relevant to its operations and effective for annual reporting periods beginning on 1 January 2024.

New standards and amendments described below and applied for the first time in 2024 did not have a material impact on the annual financial statements of the Bank:

- "Classification of Liabilities as Current or Non-current" (Amendments to IAS 1)
- "Lease Liability in a Sale and Leaseback" (Amendments to IFRS 16)
- "Supplier Finance Arrangements" (Amendments to IAS 7 and IFRS 7)
- "Non-current Liabilities with Covenants" (Amendments to IAS 1)

3.2 Standards, amendments and interpretations to existing standards that are not yet effective and have not been adopted early by the Bank

At the date of authorization of these financial statements, certain new standards, amendments and interpretations to existing standards have been published by the IASB but are not yet effective and have not been adopted early by the Bank.

Management anticipates that all of the relevant pronouncements will be adopted in the Bank's accounting policies for the first period beginning on or after the effective date of the pronouncement, which are presented below:

- "Lack of Exchangeability" (Amendments to IAS 21)
- IFRS 19 "Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures"
- "Classification and Measurement of Financial Instruments" (Amendments to IFRS 9 and IFRS 7)
- IFRS 18 "Presentation and Disclosures in Financial Statements"

Management does not anticipate a material impact on the Bank's financial statements from these Standards and Amendments except for the Standards presented below, which are in the process of assessment.

"Classification and Measurement of Financial Instruments" (Amendments to IFRS 9 and IFRS 7)

In May 2024, the International Accounting Standards Board (IASB) issued Amendments to the classification and Measurement of Financial Instruments which amended IFRS 9 and IFRS 7.

The requirements will be effective for annual reporting periods beginning on or after 1 January 2026, with early application permitted, and are related to:

settling financial liabilities using electronic payments system; and

assessing contractual cash flow characteristics of financial assets, including those with sustainability-linked features.

The Bank is in the process of assessing the impact of the new amendments.

IFRS 18 “Presentation and Disclosures in Financial Statements”

IFRS 18 will replace IAS 1 Presentation of Financial Statements and applies for annual reporting periods beginning on or after 1 January 2027. The new standard introduces the following key new requirements.

Entities are required to classify all income and expenses into five categories in the statement of profit or loss, namely the operating, investing, financing, discontinued operations and income tax categories. Entities are also required to present a newly-defined operating profit subtotal. Entities' net profit will not change.

Management-defined performance measures (MPMs) are disclosed in a single note in the financial statements.

Enhanced guidance is provided on how to group information in the financial statements.

In addition, all entities are required to use the operating profit subtotal as the starting point for the statement of cash flows when presenting operating cash flows under the indirect method.

The Bank is still in the process of assessing the impact of the new standard, particularly with respect to the structure of the Bank's statement of profit or loss, the statement of cash flows and the additional disclosures required for MPMs. The Bank is also assessing the impact on how information is grouped in the financial statements, including for items currently labelled as 'other'.

4 Material accounting policies

The following material accounting policies have been applied in the preparation of the financial statements. The accounting policies have been consistently applied.

4.1 Basis of preparation

The financial statements have been prepared on a fair value basis for financial instruments at fair value through profit or loss and at fair value through other comprehensive income. Other financial assets and liabilities are stated at amortized cost and non-financial assets and liabilities are stated at historical cost with the exception of land and buildings, which are stated at revalued amount.

4.2 Climate-related matters

The Bank and its customers may face significant climate-related risks in the future. These risks include the threat of financial loss and adverse non-financial impacts that encompass the political, economic and environmental responses to climate change. The key sources of climate risks have been identified as physical and transition risks.

Physical risks arise as the result of acute weather events such as floods, droughts and wildfires, and longer-term shifts in climate patterns, such as sustained higher temperatures, heat waves and droughts.

Transition risks may arise from the adjustments to a net-zero economy, e.g., changes to laws and regulations, litigation due to failure to mitigate or adapt, and shifts in supply and demand for certain commodities, products and services due to changes in consumer behaviour and investor demand.

These risks are receiving increasing regulatory, political and societal scrutiny, both within the country and internationally. While certain physical risks may be predictable, there are significant uncertainties as to the extent and timing of their manifestation. For transition risks, uncertainties remain as to the impacts of the impending regulatory and policy shifts, changes in consumer demands and supply chains.

4.3 Foreign currency

Functional and presentation currency

The national currency of Armenia is the Armenian dram (“AMD”), which is the Bank’s functional currency, since this currency best reflects the economic substance of the underlying events and transactions of the Bank.

These financial statements are presented in AMD (unless otherwise stated), since management believes that this currency is more useful for the users of these financial statements. All financial information presented in AMD has been rounded to the nearest thousand.

Foreign currency transactions

Transactions in foreign currencies are initially recorded in the functional currency rate ruling at the date of the transactions. Gains and losses resulting from the translation of trading assets are recognised in the statement of profit or loss and other comprehensive income in net trading income, while gains less losses resulting from translation of non-trading assets are recognized in the statement of profit or loss in net income from foreign exchange operations. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are retranslated at the functional currency rate of exchange ruling at the balance sheet date.

Changes in the fair value of monetary securities denominated in foreign currency classified as investment securities at fair value through other comprehensive income are analysed between translation differences resulting from changes in the amortised cost of the security and other changes in the carrying amount of the security. Translation differences related to changes in the amortised cost are recognised in profit or loss, and other changes in the carrying amount are recognised in the own equity.

Non-monetary items that are measured in terms of historical cost in a foreign currency are translated using the exchange rates as the dates of the initial transactions. Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined. Translation differences on non-monetary items, such as equities held at fair value through profit or loss, are reported as part of the fair value gain or loss. Translation differences on non-monetary items, such as equities classified as equity investment in respect of which an election has been made to present subsequent changes in fair value in OCI are included in the fair value reserve in equity.

Differences between the contractual exchange rate of a certain transaction and the prevailing average exchange rate on the date of the transaction are included in gains less losses from trading in foreign currencies in net trading income.

The exchange rates at year-end used by the Bank in the preparation of the financial statements are as follows:

	31 December 2024	31 December 2023
AMD/1 USD	396.56	404.79
AMD/1 EUR	413.89	447.90
AMD/1 RUB	3.71	4.50

4.4 Recognition of income and expenses

Revenue is recognized to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Bank and the revenue can be reliably measured. Expense is recognized to the extent that it is probable that the economic benefits will flow from the Bank and the expense can be reliably measured. The following specific criteria must also be met before revenue is recognized:

The effective interest rate method

Interest income and expense are recognised in profit or loss using the effective interest method. The "effective interest rate" is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts through the expected life of the financial instrument to:

the gross carrying amount of the financial asset; or

the amortised cost of the financial liability.

When calculating the effective interest rate for financial instruments other than purchased or originated credit-impaired assets, the Bank estimates future cash flows considering all contractual terms of the financial instrument, but not expected credit losses (ECL). For purchased or originated creditimpaired financial assets, a credit-adjusted effective interest rate is calculated using estimated future cash flows including ECL.

The calculation of the effective interest rate includes transaction costs and fees and points paid or received that are an integral part of the effective interest rate. Transaction costs include incremental costs that are directly attributable to the acquisition or issue of a financial asset or financial liability.

Amortised cost and gross carrying amount

The "amortised cost" of a financial asset or financial liability is the amount at which the financial asset or financial liability is measured on initial recognition minus the principal repayments, plus or minus the cumulative amortisation using the effective interest method of any difference between that initial amount and the maturity amount and, for financial assets, adjusted for any expected credit loss allowance. The "gross carrying amount of a financial asset" is the amortised cost of a financial asset before adjusting for any expected credit loss allowance.

Calculation of interest income and expense

In calculating interest income and expense, the effective interest rate is applied to the gross carrying amount of the asset (when the asset is not credit-impaired) or to the amortised cost of the liability.

However, for financial assets that have become credit-impaired subsequent to initial recognition, interest income is calculated by applying the effective interest rate to the net amortised cost of the financial asset. If the asset is no longer credit-impaired, then the calculation of interest income reverts to the gross basis.

For financial assets that were credit-impaired on initial recognition, interest income is calculated by applying the credit-adjusted effective interest rate to the amortised cost of the asset. The calculation of interest income does not revert to a gross basis, even if the credit risk of the asset improves.

For information on when financial assets are credit-impaired, see Note 4.6 (vi).

Other interest income

In calculating other interest income, the nominal interest rate is applied to the gross asset value on a straight-line basis.

Fee and commission income

Fee and commission income and expense that are integral to the effective interest rate on a financial asset or financial liability are included in the effective interest rate.

Other fee and commission income – including account servicing fees, investment management fees, sales commission, placement fees and syndication fees – is recognised as the related services are performed. If a loan commitment is not expected to result in the draw-down of a loan, then the related loan commitment fee is recognised on a straight-line basis over the commitment period.

A contract with a customer that results in a recognised financial instrument in the Bank's financial statements may be partially in the scope of IFRS 9 and partially in the scope of IFRS 15. If this is the case, then the Bank first applies IFRS 9 to separate and measure the part of the contract that is in the scope of IFRS 9 and then applies IFRS 15 to the residual.

Fee and commission expenses relate mainly to transaction and service fees, which are expensed as the services are received.

Net gain (loss) from derecognition of financial assets and financial liabilities measured at fair value

Net gain (loss) from derecognition of financial assets and financial liabilities measured at fair value comprises gains less losses related to trading assets and liabilities, and includes all realized and unrealized fair value changes.

Net income from foreign exchange operations

Net income from foreign exchange operations includes net gain from trading in foreign currencies and also foreign exchange translation gain or loss and is recognized in profit or loss when the corresponding service is provided.

4.5 Income tax

Income tax on the profit for the year comprises current and deferred tax. Income tax is recognized in the statement of profit or loss and other comprehensive income except to the extent that it relates to items recognized directly in equity, in which case it is recognized in equity.

Current tax

Current tax is the expected tax payable on the taxable income for the year, using tax rates enacted or substantially enacted at the balance sheet date, and any adjustment to tax payable in respect of previous years. In the case when financial statements are authorized for issue before appropriate tax returns are submitted, taxable profits or losses are based on estimates. Tax authorities might have more stringent position in interpreting tax legislation and in reviewing tax calculations. As a result, tax authorities might claim additional taxes for those transactions, for which they did not claim previously. As a result, significant additional taxes, fines and penalties could arise. Tax review can include 3 calendar years immediately preceding the year of a review. In certain circumstances tax review can include even more periods.

Deferred tax

Deferred tax assets and liabilities are calculated in respect of temporary differences using the liability method. Deferred income taxes are provided for all temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying values for financial reporting purposes, except where the deferred income tax arises from the initial recognition of goodwill or of an asset or liability in a transaction that is not a business combination and, at the time of the transaction, affects neither the accounting profit nor taxable profit or loss.

A deferred tax asset is recorded only to the extent that it is probable that taxable profit will be available against which the deductible temporary differences can be utilized. Deferred tax assets and liabilities are measured at tax rates that are expected to apply to the period when the asset is realized or the liability is settled, based on tax rates that have been enacted or substantively enacted at the balance sheet date.

The Republic of Armenia also has various operating taxes, which are assessed on the Bank's activities. These taxes are included as a component of other expenses in the statement of profit or loss and other comprehensive income.

4.6 Financial instruments

i) Recognition and initial measurement

The Bank initially recognises loans and advances, deposits, debt securities issued and subordinated liabilities on the date on which they are originated. All other financial instruments (including regular-way purchases and sales of financial assets) are recognised on the trade date, which is the date on which The Bank becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

At initial recognition Bank measures a financial asset or financial liability at fair value plus or minus, for an item not at FVTPL, transaction costs that are directly attributable to its acquisition or issue.

ii) Classification

Financial assets

On initial recognition, a financial asset is classified as measured at: amortised cost, FVOCI or FVTPL.

A financial asset is measured at amortised cost if it meets both of the following conditions and is not designated as at FVTPL:

- the asset is held within a business model whose objective is to hold assets to collect contractual cash flows; and
- the contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

A debt instrument is measured at FVOCI only if it meets both of the following conditions and is not designated as at FVTPL:

- the asset is held within a business model whose objective is achieved by both collecting contractual cash flows and selling financial assets; and
- the contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

On initial recognition of an equity investment that is not held for trading, the Bank may irrevocably elect to present subsequent changes in fair value in OCI. This election is made on an investment-by-investment basis.

All other financial assets are classified as measured at FVTPL.

In addition, on initial recognition, the Bank may irrevocably designate a financial asset that otherwise meets the requirements to be measured at amortised cost or at FVOCI as at FVTPL if doing so eliminates or significantly reduces an accounting mismatch that would otherwise arise.

Business model assessment

The Bank makes an assessment of the objective of a business model in which an asset is held at a portfolio level because this best reflects the way the business is managed and information is provided to management. The information considered includes:

- the stated policies and objectives for the portfolio and the operation of those policies in practice. In particular, whether management's strategy focuses on earning contractual interest revenue, maintaining a particular interest rate profile, matching the duration of the financial assets to the duration of the liabilities that are funding those assets or realising cash flows through the sale of the assets;
- how the performance of the portfolio is evaluated and reported to the Bank's management;
- the risks that affect the performance of the business model and how those risks are managed;
- how managers of the business are compensated – e.g. whether compensation is based on the fair value of the assets managed or the contractual cash flows collected; and
- the frequency, volume and timing of sales in prior periods, the reasons for such sales and its expectations about future sales activity. However, information about sales activity is not considered in isolation, but as part of an overall assessment of how the Bank's stated objective for managing the financial assets is achieved and how cash flows are realised.

Assessment whether contractual cash flows are solely payments of principal and interest (The SPPI test)

For the purposes of this assessment, 'principal' is defined as the fair value of the financial asset on initial recognition. 'Interest' is defined as consideration for the time value of money and for the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time and for other basic lending risks and costs (e.g. liquidity risk and administrative costs), as well as profit margin.

In assessing whether the contractual cash flows are solely payments of principal and interest, the Bank considers the contractual terms of the instrument. This includes assessing whether the financial asset contains a contractual term that could change the timing or amount of contractual cash flows such that it would not meet this condition.

In making the assessment, the Bank considers:

- contingent events that would change the amount and timing of cash flows;
- leverage features;
- prepayment and extension terms;
- terms that limit the Bank's claim to cash flows from specified assets (e.g. non-recourse asset arrangements); and
- features that modify consideration of the time value of money – e.g. periodical reset of interest rates.

Reclassifications

Financial assets are not reclassified subsequent to their initial recognition, except in the period after the Bank changes its business model for managing financial assets. Financial liabilities are never reclassified.

Financial liabilities

The Bank classifies its financial liabilities as measured at amortised cost or FVTPL.

iii) Derecognition

Financial assets

The Bank derecognises a financial asset when the contractual rights to the cash flows from the financial asset expire (see Note 4.6 (vi)), or it transfers the rights to receive the contractual cash flows in a transaction in which substantially all of the risks and rewards of ownership of the financial asset are transferred or in which the Bank neither transfers nor retains substantially all of the risks and rewards of ownership and it does not retain control of the financial asset.

On derecognition of a financial asset, the difference between the carrying amount of the asset (or the carrying amount allocated to the portion of the asset derecognised) and the sum of (i) the consideration received (including any new asset obtained less any new liability assumed) and (ii) any cumulative gain or loss that had been recognised in OCI is recognised in profit or loss.

Any cumulative gain/loss recognised in OCI in respect of equity investment securities designated as at FVOCI is not recognised in profit or loss on derecognition of such securities. Any interest in transferred financial assets that qualify for derecognition that is created or retained by the Bank is recognised as a separate asset or liability.

The Bank enters into transactions whereby it transfers assets recognised on its statement of financial position, but retains either all or substantially all of the risks and rewards of the transferred assets or a portion of them. In such cases, the transferred assets are not derecognised. Examples of such transactions are securities lending and sale-and-repurchase transactions.

When assets are sold to a third party with a concurrent total rate of return swap on the transferred assets, the transaction is accounted for as a secured financing transaction similar to sale-and repurchase transactions, because the Bank retains all or substantially all of the risks and rewards of ownership of such assets.

In transactions in which the Bank neither retains nor transfers substantially all of the risks and rewards of ownership of a financial asset and it retains control over the asset, the Bank continues to recognise the asset to the extent of its continuing involvement, determined by the extent to which it is exposed to changes in the value of the transferred asset.

In certain transactions, the Bank retains the obligation to service the transferred financial asset for a fee. The transferred asset is derecognised if it meets the derecognition criteria. An asset or liability is recognised for the servicing contract if the servicing fee is more than adequate (asset) or is less than adequate (liability) for performing the servicing.

Financial liabilities

The Bank derecognises a financial liability when its contractual obligations are discharged or cancelled, or expire.

iv) Modifications of financial assets and financial liabilities

Financial assets

If the terms of a financial asset are modified, the Bank evaluates whether the cash flows of the modified asset are substantially different. If the cash flows are substantially different, then the contractual rights to cash flows from the original financial asset are deemed to have expired. In this case, the original financial asset is derecognised (see Note 4.6 (iii)) and a new financial asset is recognised at fair value plus any eligible transaction costs.

If the cash flows of the modified asset carried at amortised cost are not substantially different, then the modification does not result in derecognition of the financial asset. In this case, The Bank recalculates the gross carrying amount of the financial asset and recognises the amount arising from adjusting the gross carrying amount as a modification gain or loss in profit or loss. If such a modification is carried out because of financial difficulties of the borrower (see Note 4.6 (vi)), then the gain or loss is presented together with impairment losses. In other cases, it is presented as interest income.

Financial liabilities

The Bank derecognises a financial liability when its terms are modified and the cash flows of the modified liability are substantially different. In this case, a new financial liability based on the modified terms is recognised at fair value. The difference between the carrying amount of the financial liability extinguished and the new financial liability with modified terms is recognised in profit or loss.

v) Offsetting

Financial assets and liabilities, and income and expenses, are offset and the net amount reported in the financial statements when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or realise the asset and settle the liability simultaneously.

Income and expenses are presented on a net basis only when permitted under IFRS, or for gains and losses arising from a group of similar transactions such as in the Bank's trading activity.

vi) Impairment

The Bank assesses on a forward-looking basis the expected credit losses ('ECL') on the following financial instruments that are not measured at FVTPL:

- financial assets measured at amortised cost
- financial assets measured at fair value through other comprehensive income
- lease receivables
- loan commitments to provide a loan
- financial guarantee contracts

No impairment loss is recognised on equity investments.

The Bank measures loss allowances at an amount equal to lifetime ECL, except for the following, for which they are measured as 12-month ECL:

- debt investment securities that are determined to have low credit risk at the reporting date; and
- other financial instruments on which credit risk has not increased significantly since their initial recognition.

12-month ECL (12mECLs) are the portion of ECL that result from default events on a financial instrument that are possible within the 12 months after the reporting date.

Lifetime expected credit losses (LTECLs) are the expected credit losses that result from all possible default events over the expected life of a financial instrument.

Measurement of ECL

Both LTECLs and 12mECLs are calculated on either an individual basis or a collective basis, depending on the nature of the underlying portfolio of financial instruments.

The Bank has established a policy to perform an assessment, at the end of each reporting period, of whether a financial instrument's credit risk has increased significantly since initial recognition, by considering the change in the risk of default occurring over the remaining life of the financial instrument. This is further explained in Note 36.1.2.

Based on the above process, The Bank groups its financial instruments into Stage 1, Stage 2, Stage 3 and POCI, as described below:

Stage 1: When loans are first recognised, The Bank recognises an allowance based on 12mECLs. Stage 1 loans also include facilities where the credit risk has improved and the loan has been reclassified from Stage 2.

Stage 2: When a loan has shown a significant increase in credit risk since origination, The Bank records an allowance for the LTECLs. Stage 2 loans also include facilities, where the credit risk has improved and the loan has been reclassified from Stage 3.

Stage 3: Loans considered credit-impaired. The Bank records an allowance for the LTECLs.

POCI: Purchased or originated credit impaired (POCI) assets are financial assets that are credit impaired on initial recognition. POCI assets are recorded at fair value at original recognition and interest income is subsequently recognised based on a credit-adjusted EIR. ECLs are only recognised or released to the extent that there is a subsequent change in the expected credit losses.

Expected credit losses are the discounted product of the Probability of Default (PD), Exposure at Default (EAD), and Loss Given Default (LGD), defined as follows:

PD (the Probability of Default) is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon. A default may only happen at a certain time over the assessed period, if the facility has not been previously derecognised and is still in the portfolio.

EAD (the Exposure at Default) is an estimate of the exposure at a future default date, taking into account expected changes in the exposure after the reporting date, including repayments of principal and interest, whether scheduled by contract or otherwise, expected drawdowns on committed facilities, and accrued interest from missed payments.

LGD (the Loss Given Default) is an estimate of the loss arising in the case where a default occurs at a given time. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, including from the realisation of any collateral. It is usually expressed as a percentage of the EAD.

The PD, the EAD and the LGD are further explained in Note 36.1.2.

Restructured financial assets

If the terms of a financial asset are renegotiated or modified or an existing financial asset is replaced with a new one due to financial difficulties of the borrower, then an assessment is made of whether the financial asset should be derecognised (see Note 4.6 (iii)) and ECL are measured as follows.

- If the expected restructuring will not result in derecognition of the existing asset, then the expected cash flows arising from the modified financial asset are included in calculating the cash shortfalls from the existing asset.
- If the expected restructuring will result in derecognition of the existing asset, then the expected fair value of the new asset is treated as the final cash flow from the existing financial asset at the time of its derecognition. This amount is included in calculating the cash shortfalls from the existing financial asset that are discounted from the expected date of derecognition to the reporting date using the original effective interest rate of the existing financial asset.

Credit-impaired financial assets

At each reporting date, The Bank assesses whether financial assets carried at amortised cost and debt financial assets carried at FVOCI are credit-impaired. A financial asset is 'credit-impaired' when one or more events that have a detrimental impact on the estimated future cash flows of the financial asset have occurred. Evidence that a financial asset is credit-impaired includes the following observable data:

- significant financial difficulty of the borrower or issuer;
- a breach of contract such as a default or past due event;
- the restructuring of a loan or advance by The Bank on terms that The Bank would not consider otherwise;
- it is becoming probable that the borrower will enter bankruptcy or other financial reorganisation; or
- the disappearance of an active market for a security because of financial difficulties.

A loan that has been renegotiated due to a deterioration in the borrower's condition is usually considered to be credit-impaired unless there is evidence that the risk of not receiving contractual cash flows has reduced significantly and there are no other indicators of impairment.

In making an assessment of whether an investment in sovereign debt is credit-impaired, The Bank considers the following factors:

- The market's assessment of creditworthiness as reflected in the bond yields.
- The rating agencies' assessments of creditworthiness.
- The country's ability to access the capital markets for new debt issuance.

Presentation of allowances for ECL in the statement of financial position

Allowances for ECL are presented in the statement of financial position as follows:

- financial assets measured at amortised cost: as a deduction from the gross carrying amount of the assets;
- debt instruments measured at FVOCI: no loss allowance is recognised in the statement of financial position because the carrying amount of these assets is their fair value. However, the loss allowance is disclosed and is recognised in the fair value reserve.
- loan commitments and financial guarantee contracts: generally, as a provision;
 - When estimating LTECLs for undrawn loan commitments, The Bank estimates the expected portion of the loan commitment that will be drawn down over its expected life. Expected credit losses are subsequently based on the present value of the expected cash flow shortfall if the loan were drawn down. The expected cash shortfalls are discounted at an approximation to the expected EIR on the loan.
 - where a financial instrument includes both a drawn and an undrawn component, and The Bank cannot identify the ECL on the loan commitment component separately from those on the drawn component: The Bank presents a combined loss allowance for both components. The combined amount is presented as a deduction from the gross carrying amount of the drawn component. Any excess of the loss allowance over the gross amount of the drawn component is presented as a provision;
 - the Bank's liability under each guarantee is measured at the higher of the amount initially recognised less cumulative amortisation recognised in the income statement, and the ECL provision. For this purpose, the Bank estimates ECLs based on the present value of the expected payments to reimburse the holder for a credit loss that it incurs. The shortfalls are discounted by the risk-adjusted interest rate relevant to the exposure. The ECLs related to financial guarantee contracts are recognised within Provisions.

Write-offs

Loans and debt securities are written off (either partially or in full) when there is no realistic prospect of recovery. This is generally the case when the Bank determines that the borrower does not have assets or sources of income that could generate sufficient cash flows to repay the amounts subject to the write-off. Both the total carrying amount of the asset and the impairment allowance (if any) are written off directly. A write-off represents a partial or complete derecognition. However, financial assets that are written off could still be subject to enforcement activities in order to comply with the Bank's procedures for recovery of amounts due.

4.6.1 Cash

Cash comprise cash on hand, balances on correspondent accounts with the Central Bank of Armenia (excluding those funds deposited for the settlement of ArCa payment cards), and amounts due from other banks, which can be converted into cash at short notice, including highly liquid investments maturing within 90 days from the date of acquisition that are readily convertible into known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value.

Cash are carried at amortised cost.

4.6.2 Amounts due from financial institutions

In the normal course of business, the Bank maintains advances or deposits for various periods of time with other banks. Loans and advances to banks with a fixed maturity term are subsequently measured at amortized cost using the effective interest method. Those that do not have fixed maturities are carried at amortized cost based on maturities estimated by management. Amounts due from financial institutions are carried net of any allowance for impairment losses.

4.6.3 Trading assets and liabilities

"Trading assets and liabilities" are those assets and liabilities that the Bank acquires or incurs principally for the purpose of selling or repurchasing in the near term, or holds as part of a portfolio that is managed together for short-term profit or position taking. Trading assets and liabilities are initially recognised and subsequently measured at fair value in the statement of financial position, with transaction costs recognised in profit or loss. All changes in fair value are recognised as part of net trading income in profit or loss.

In the normal course of business, the Bank enters into various derivative financial instruments including futures, forwards, swaps and options in the foreign exchange and capital markets. Such financial instruments are held for trading and are initially recognised in accordance with the policy for initial recognition of financial instruments and are subsequently measured at fair value. The fair values are estimated based on quoted market prices or pricing models that take into account the current market and contractual prices of the underlying instruments and other factors. Derivatives are carried as assets when their fair value is positive and as liabilities when it is negative.

4.6.4 Loans and advances

Loans and advances are financial assets with fixed or determinable payments, which arise when the Bank provides money directly to a debtor with no intention of trading the receivable.

Loans granted with fixed maturities are initially recognized at fair value plus related transaction costs. Where the fair value of consideration given does not equal the fair value of the loan, for example where the loan is issued at lower than market rates, the difference between the fair value of consideration given and the fair value of the loan is recognized as a loss on initial recognition of the loan and included in the statement of profit or loss and other comprehensive income as losses on origination of assets. Subsequently, the loans and advances are measured at amortised cost using the effective interest method. Loans and advances that do not have fixed maturities are accounted for under the effective interest method based on expected maturity. Loans and advances to customers are carried net of any allowance for impairment losses.

4.6.5 Investment securities

The "investment securities" caption in the statement of financial position includes:

- debt investment securities measured at amortised cost; these are initially measured at fair value plus incremental direct transaction costs, and subsequently at their amortised cost using the effective interest method;
- debt and equity investment securities mandatorily measured at FVTPL or designated as at FVTPL; these are at fair value with changes recognised immediately in profit or loss;
- debt securities measured at FVOCI; and
- equity investment securities designated as at FVOCI.

For debt securities measured at FVOCI, gains and losses are recognised in OCI, except for the following, which are recognised in profit or loss in the same manner as for financial assets measured at amortised cost:

- interest revenue using the effective interest method;
- ECL and reversals; and
- foreign exchange gains and losses.

When debt security measured at FVOCI is derecognised, the cumulative gain or loss previously recognised in OCI is reclassified from equity to profit or loss.

The Bank elects to present in OCI changes in the fair value of certain investments in equity instruments that are not held for trading. The election is made on an instrument-by-instrument basis on initial recognition and is irrevocable.

Gains and losses on such equity instruments are never reclassified to profit or loss and no impairment is recognised in profit or loss. Dividends are recognised in profit or loss unless they clearly represent a recovery of part of the cost of the investment, in which case they are recognised in OCI. Cumulative gains and losses recognised in OCI are transferred to retained earnings on disposal of an investment.

4.6.6 Repurchase and reverse repurchase agreements

Sale and repurchase agreements (“repos”) are treated as secured financing transactions. Securities sold under sale and repurchase agreements are retained in the statement of financial position and, in case the transferee has the right by contract or custom to sell or repledge them, reclassified as securities pledged under sale and repurchase agreements and faced as the separate balance sheet item. The corresponding liability is presented within amounts due to financial institutions or customers.

Securities purchased under agreements to resell (“reverse repo”) are recorded as amounts due from financial institutions or loans and advances to customers as appropriate and are not recognized in the statement of financial position. The difference between sale and repurchase price is treated as interest and accrued over the life of repo agreements using the effective yield method.

If assets purchased under an agreement to resell are sold to third parties, the obligation to return the securities is recorded as a trading liability and measured at fair value.

4.7 Leases

For any new contracts the Bank considers whether a contract is, or contains a lease. A lease is defined as ‘a contract, or part of a contract, that conveys the right to use an asset (the underlying asset) for a period of time in exchange for consideration’. To apply this definition, the Bank assesses whether the contract meets three key evaluations which are whether:

the contract contains an identified asset, which is either explicitly identified in the contract or implicitly specified by being identified at the time the asset is made available to the Bank,

the Bank has the right to obtain substantially all of the economic benefits from use of the identified asset throughout the period of use, considering its rights within the defies scope of the contract,

the Bank has the right to direct the use of the identified asset throughout the period of use. The Bank assess whether it has the right to direct ‘how and for what purpose’ the asset is used throughout the period of use.

Measurement and recognition of leases

Bank as a lessee

At lease commencement date, the Bank recognises a right-of-use asset and a lease liability on the balance sheet. The right-of-use asset is measured at cost, which is made up of the initial measurement of the lease liability, any initial direct costs incurred by the Bank, an estimate of any costs to dismantle and remove the asset at the end of the lease, and any lease payments made in advance of the lease commencement date (net of any incentives received).

The Bank depreciates the right-of-use assets on a straight-line basis from the lease commencement date to the earlier of the end of the useful life of the right-of-use asset or the end of the lease term. The Bank also assesses the right-of-use asset for impairment when such indicators exist. Leasehold improvements are capitalized and depreciated over the shorter of the lease term and their useful lives on a straight-line basis

At the commencement date, the Bank measures the lease liability at the present value of the lease payments unpaid at that date, discounted using the interest rate implicit in the lease if that rate is readily available or the Bank’s incremental borrowing rate.

Lease payments included in the measurement of the lease liability are made up of fixed payments (including in substance fixed), variable payments based on an index or rate, amounts expected to be payable under a residual value guarantee and payments arising from options reasonably certain to be exercised.

Subsequent to initial measurement, the liability will be reduced for payments made and increased for interest. It is remeasured to reflect any reassessment or modification, or if there are changes in in-substance fixed payments.

When the lease liability is remeasured, the corresponding adjustment is reflected in the right-of-use asset, or profit and loss if the right-of-use asset is already reduced to zero.

The Bank determines its incremental borrowing rate by analysing its borrowings from various external sources and makes certain adjustments to reflect the terms of the lease and type of asset leased.

On the statement of financial position, right-of-use assets have been included in property, plant and equipment and lease liabilities have been included in the other liabilities.

4.8 Precious metals

Gold and other precious metals are recorded at CBA prices which approximate fair values and are quoted according to London Bullion Market rates. Precious metals are included in other assets in the statement of financial position.

Changes in the bid prices are recorded in net gain/loss on operations with precious metals in other income and expense.

4.9 Property and equipment

Property and equipment are recorded at historical cost less accumulated depreciation. The Bank's buildings are stated at fair value less accumulated depreciation. If the recoverable value of property and equipment is lower than its carrying amount, due to circumstances not considered to be temporary, the respective asset is written down to its recoverable value. Land is carried at historical cost and it has unlimited useful life and thus is not depreciated.

Depreciation is calculated using the straight-line method based on the estimated useful life of the asset. The following depreciation rates have been applied:

	Useful life (years)	Rate (%)
Buildings	50	2
Computers	3-5	33.3-20
Vehicles	8	12.5
Other fixed assets	8	12.5

Leasehold improvements are capitalized and depreciated over the shorter of the lease term and their useful lives on a straight-line basis. Assets under the course of construction are accounted based on actual expenditures less any impairment losses. Upon completion of construction assets are transferred to property plant and equipment and accounted at their carrying amounts. Assets under the course of construction are not depreciated until they are ready for usage.

Repairs and maintenance are charged to the statement of profit or loss and other comprehensive income during the period in which they are incurred. The cost of major renovations is included in the carrying amount of the asset when it is incurred and when it satisfies the criteria for asset recognition. Major renovations are depreciated over the remaining useful life of the related asset.

Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amount and are included in operating profit.

Any revaluation surplus is credited to the revaluation reserve for property and equipment included in the revaluation reserve for property and equipment in equity section of the balance sheet, except to the extent that it reverses a revaluation decrease of the same asset previously recognised in the statement of income, in which case the increase is recognised in the statement of income. A revaluation deficit is recognised in the statement of income, except that a deficit directly offsetting a previous surplus on the same asset is directly offset against the surplus in the revaluation reserve for property and equipment.

Along with the usage of fixed assets, the difference of the calculated depreciation based on the revalued amount of the asset and calculated depreciation based on the cost of the asset is transferred to retained earnings.

In case of sale or write-off of fixed assets the balance relating to revaluation reserve of that fixed assets is totally transferred to retained earnings.

4.10 Intangible assets

Intangible assets include computer software, licences and other.

Intangible assets acquired separately are measured on initial recognition at cost. Following initial recognition, intangible assets are carried at cost less any accumulated amortisation and any accumulated impairment losses. The useful lives of intangible assets are assessed to be either finite or indefinite. Intangible assets with finite lives are amortised on a straight-line basis over the useful economic lives of 1 to 10 years and assessed for impairment whenever there is an indication that the intangible asset may be impaired. Amortisation periods and methods for intangible assets with finite useful lives are reviewed at least at each financial year-end.

Costs associated with maintaining computer software programmes are recorded as an expense as incurred.

4.11 Repossessed assets

The Bank's policy is to determine whether a repossessed asset can be best used for its internal operations or should be sold. Assets determined to be useful for the internal operations are transferred to their relevant asset category at the lower of their repossessed value or the carrying value of the original secured asset. Assets for which selling is determined to be a better option are transferred to assets held for sale at their fair value (if financial assets) and fair value less cost to sell for non-financial assets at the repossession date in, line with the Bank's policy.

In certain circumstances, assets are repossessed following the foreclosure on loans that are in default. Repossessed assets are measured at the lower of cost and fair value less costs to sell.

4.12 Impairment of non-financial assets

Other non-financial assets, other than deferred taxes, are assessed at each reporting date for any indications of impairment. The recoverable amount of non-financial assets is the greater of their fair value less costs to sell and value in use.

In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. For an asset that does not generate cash inflows largely independent of those from other assets, the recoverable amount is determined for the cash-generating unit to which the asset belongs. An impairment loss is recognised when the carrying amount of an asset or its cash-generating unit exceeds its recoverable amount.

All impairment losses in respect of non-financial assets are recognised in profit or loss and reversed only if there has been a change in the estimates used to determine the recoverable amount. Any impairment loss reversed is only reversed to the extent that the asset's carrying amount does not exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation or amortisation, if no impairment loss had been recognised.

4.13 Borrowings

Borrowings, which include *[add or delete if necessary]* amounts due to the Central Bank and Government, amounts due to financial institutions, amounts due to customers, debt securities issued and subordinated debt are initially recognised at the fair value of the consideration received less directly attributable transaction costs. After initial recognition, borrowings are subsequently measured at amortised cost using the effective interest method. Gains and losses are recognised in the statement of profit or loss and other comprehensive income when the liabilities are derecognised as well as through the amortisation process.

4.14 Financial guarantees and loan commitments

"Financial guarantees" are contracts that require The Bank to make specified payments to reimburse the holder for a loss that it incurs because a specified debtor fails to make payment when it is due in accordance with the terms of a debt instrument. "Loan commitments" are firm commitments to provide credit under pre-specified terms and conditions.

Financial guarantees issued or commitments to provide a loan at a below-market interest rate are initially measured at fair value. Subsequently, they are measured at the higher of the loss allowance determined in accordance with IFRS 9 and the amount initially recognised less, when appropriate, the cumulative amount of income recognised in accordance with the principles of IFRS 15.

Non-financial guarantee agreements issued by the Bank meet the definition of a loan commitment and the Bank applies IFRS 9.

Liabilities arising from financial guarantees and loan commitments are included within provisions.

4.15 Provisions

Provisions are recognised when the Bank has a present legal or constructive obligation as a result of past events, and it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate of the amount of obligation can be made. Provisions also include liabilities arising from financial guarantees and loan commitments as provided in Note 4.14.

4.16 Equity

Share capital

Ordinary shares and non-redeemable preference shares are classified as equity. External costs directly attributable to the issue of new shares, other than on a business combination, are shown as a deduction from the proceeds in equity. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recognised as additional paid-in capital.

Share premium

Share premium includes any premium received from the issue of shares. Any expense in respect of transaction which is related to the issue of shares is reduced from the share premium.

Retained earnings

Include accumulated earnings of current and previous periods.

Dividends

Dividends are recognised as a liability and deducted from equity at the balance sheet date only if they are declared before or on the balance sheet date. Dividends are disclosed when they are proposed before the balance sheet date or proposed or declared after the balance sheet date.

Dividends on preferred shares are deducted from capital and have a guaranteed annual dividend of no less than 14% of their nominal value per share.

Property revaluation surplus

The property revaluation surplus is used to record increases in the fair value of property and equipment and decreases to the extent that such decrease relates to an increase on the same asset previously recognised in equity.

Fair value reserve for investments securities at FVOCI

This reserve records fair value changes in investment securities at fair value through other comprehensive income.

4.17 Segment reporting

In terms of IFRS 8 the Bank's operations are not separated to operating segments and are a complete business unit. The Bank's chief operating decision making body makes the decisions based on the joint results and no operational segment is extracted from the general operations. The Bank's assets are mainly distributed in the territory of the Republic of Armenia. The Bank's income is derived from the Armenian sources.

4.18 Significant management judgement in applying accounting policies and estimation uncertainty

The preparation of financial statements in conformity with IFRS requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the application of policies and the reported amounts of assets and liabilities, income and expense. The estimates and associated assumptions are based on historical experience and various other factors that are believed to be reasonable under the circumstances, the results of which form the basis of making the judgements about carrying values of assets and liabilities that are not readily apparent from other sources. Although these estimates are based on management's best knowledge of current events and actions, actual results ultimately may differ from these estimates.

Estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are recognized in the period in which the estimates are revised and in any future periods affected.

4.18.1 Significant judgements in applying accounting policies

The following are the judgements made by management in applying the accounting policies that have the most significant effect on the financial statements.

Classification of financial assets:

The Bank assesses the business model within which the assets are held and also assesses whether the contractual terms of the financial asset are solely payments of principal and interest on the outstanding principal amount (see Note 4.6 (ii)).

Establish criteria for calculating ECL

The Bank establishes the criteria for determining whether credit risk on the financial asset has increased significantly since initial recognition, determines methodology for incorporating forward- looking information into measurement of ECL and selects and approves of models used to measure ECL.

4.18.2 Assumptions and estimations uncertainty

Measurement of fair values

Management uses valuation techniques to determine the fair value of financial instruments (where active market quotes are not available) and non-financial assets. This involves developing estimates and assumptions consistent with how market participants would price the instrument. Management bases its assumptions on observable data as far as possible but this is not always available. In that case management uses the best information available. Estimated fair values may vary from the actual prices that would be achieved in an arm's length transaction at the reporting date (see Note 33).

Useful Life of property and equipment

Useful life evaluation of property and equipment is the result of judgement, based on the experience with similar assets. Future economic benefits are embodied in assets and mainly consumed along with usage. Management evaluates the remaining useful life according to the asset's current technical condition and estimated period, during which the Bank expects to receive benefits. For the evaluation of remaining useful life are considered the following main factors: expectable usage of assets, depending on the operational factors and maintenance program, that is depreciation arising from the changes in the market conditions.

Extension options for leases

When the Bank has the option to extend a lease, management uses its judgement to determine whether or not an option would be reasonably certain to be exercised. Management considers all facts and circumstances including their past practice and any cost that will be incurred to change the asset if an option to extend is not taken, to help them determine the lease term.

Impairment of financial instruments

The Bank assess of whether credit risk on the financial asset has increased significantly since initial recognition and incorporation of forward-looking information in the measurement of ECL (see Note 36.1.2), as well as the key assumptions used in estimating recoverable cash flows (see Note 4.6 (vi)).

Tax legislation

Armenian tax legislation is subject to varying interpretations. see Note 31.

5 Net interest income

	2024	2023
Interest income calculated using effective interest rate		
Loans and advances to customers	38,615,741	33,075,269
Amounts due from financial institutions	375,679	682,823
Reverse repurchase agreements	1,121,583	874,826
Investment securities at FVOCI	1,281,924	2,187,963
Investment securities at amortised cost	4,761,301	2,256,245
Other interest income	67,571	78,573
Total interest income	46,223,799	39,155,699
Interest expense		
Current accounts and deposits from customers	9,902,421	7,579,766
Deposits and balances in banks	8,342,841	8,683,575
Repurchase agreements	4,124,927	2,886,840
Subordinated debt	699,945	649,867
Loans from CBA and Government of the Republic of Armenia	2,659,916	2,044,766
Loans from international financial institutions	793,665	862,857
Debt securities issued	837,289	727,079
Lease liabilities	179,048	157,659
Total interest expense	27,540,052	23,592,409
Total net interest income	18,683,747	15,563,290

6 Fee and commission income and expense

	2024	2023
Wire transfer fees	2,919,819	2,136,435
Cash out operations	339,916	345,272
Plastic cards operations	4,133,182	3,178,773
Guarantees and letters of credit	310,427	289,613
Other commissions income	2,126	1,136
Total fee and commission income	7,705,470	5,951,229
Plastic cards operations	1,913,837	1,640,112
Costs associated with getting loans	99,910	88,942
Wire transfer fees	292,632	189,423
Guarantees and letters of credit	25,169	24,082
Cash out operations	120,004	132,556
Service fees for correspondent accounts	6,437	951
Other commission expenses	14,712	14,849
Total fee and commission expense	2,472,701	2,090,915

7 Net income from foreign exchange operations

	2024թ.	2023թ.
Net gain from trading in foreign currencies	2,576,958	2,685,570
Foreign exchange translation loss	(89,754)	(304,026)
Total net income from foreign exchange operations	2,487,204	2,381,544

8 Other income

	2024թ.	2023թ.
Fines and penalties received	387,086	450,095
Income from operations in precious metals	184,222	26,808
Other income	208,034	223,275
Total other income	779,342	700,178

9 Credit loss expense (reversal of credit loss expense)

		2024			
	Note	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Cash	15	(21,126)	-	-	(21,126)
Amounts due from financial institutions	17	(10,850)	-	-	(10,850)
Reverse repurchase agreements	18	(66,193)	-	-	(66,193)
Loans and advances to customers	19	(2,768,128)	277,549	274,296	(2,216,283)
Investment securities	20	(305,668)	-	-	(305,668)
Other assets	23	8,050	-	-	8,050
Financial guarantees	30	48,371	-	-	48,371
Total credit loss expense (reversal of credit loss expense)		(3,115,544)	277,549	274,296	(2,563,699)

		2023			
	Note	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Cash	15	(20,186)	-	-	(20,186)
Amounts due from financial institutions	17	(21,592)	-	-	(21,592)
Reverse repurchase agreements	18	8,324	-	-	8,324
Loans and advances to customers	19	2,889,637	154,239	(1,104,779)	1,939,097
Investment securities	20	(92,579)	-	-	(92,579)
Other assets	23	(35,299)	-	-	(35,299)
Financial guarantees	30	(84,116)	-	-	(84,116)
Total credit loss expense (reversal of credit loss expense)		2,644,189	154,239	(1,104,779)	1,693,649

10 Loss from derecognition of financial assets at amortized cost

In 19 September 2023, Azerbaijan initiated renewed military operations in the territory of Nagorno Karabagh, leading to the displacement of its population from their residences. In response to the escalating situation, the President of Nagorno Karabagh issued a decree for the dissolution of all state institutions and organizations under departmental subordination, effective until 1 January 2024.

In December 2023, recognizing the significance of recovering the losses incurred by the impacted financial institutions and their consequential impact on economic development, the Government of the Republic of Armenia initiated measures to support financial organizations affected by the armed conflict.

In December 2023, the Government of the Republic of Armenia made a decision to issue long-term state treasury bonds with a coupon yield of 9.6% in exchange for the concession of financial claims (property rights) held by financial organizations of the Republic of Armenia against the Government of Nagorno-Karabakh, its foundations, individual legal entities, and individuals, for the purpose of placement.

As at 31 December 2024 the Bank assigned to the Government of the Republic of Armenia the right of claim consumer and mortgage loans granted to individuals in the amount of AMD 8,451 thousand and commercial loans granted to legal entities in the amount of AMD 12,095,078 thousand (see Note 19), in return for which it received government bonds issued by the Government of the Republic of Armenia with a total nominal value of AMD 8,472,470 thousand (see Notes 19, 20). The nominal value of the bonds received at the time of the exchange corresponded to 70% of the amount of the assigned right to claim, as a result of which the Bank incurred a loss from the assignment of debt in the amount of AMD 3,631,059 thousand (see Note 19) as at the date of the transaction.

As at 31 December 2023 the Bank assigned to the Government of the Republic of Armenia the right of claim for investments in securities issued by the Government of Nagorno-Karabakh (see Note 20) and its funds with a carrying amount of AMD 639,648 thousand and loans of AMD 691,493 thousand to individuals (see Note 20), in return for which it received from the Government of the Republic of Armenia government bonds issued for a total amount of AMD 931,798 thousand nominal value (see Note 19). The nominal value of the received bonds at the time of exchange corresponded to 70% of the assigned claim, as a result of which the Bank incurred a loss of AMD 399,343 thousand (see Notes 19, 20) from the assignment of debt as at the date of the transaction.

11 Personnel expenses

	2024	2023
Compensations of employees, related taxes included	7,540,220	6,867,300
Personnel training and other expenses	58,804	31,303
Total personnel expenses	7,599,024	6,898,603

12 Other expenses

	2024	2023
Repair and maintenance of property and equipment	1,159,315	993,288
Charity expenses	168,850	218,645
Advertising and representative costs	455,016	483,481
Expenses for cash collection services	374,089	347,255
Security	418,188	402,641
Taxes, other than income tax, duties	515,720	446,690
VISA membership and card issuance costs	670,189	451,775
Guarantee payments to deposit guarantee fund	251,155	247,746
Insurance costs	204,911	180,239
Office supplies	240,097	279,845
Communications	148,068	130,962
Business trip expenses	82,686	51,499
Consulting and professional services	41,477	28,477
Other operating expenses	501,561	474,692
Total other expenses	5,231,322	4,737,235

13 Income tax expense

	2024	2023
Current tax expense	2,255,643	2,057,386
Adjustments of income tax of previous years	1,496	24,411
Deferred tax expense (recovery)	(127,995)	(44,695)
Total income tax expense	2,129,144	2,037,102

The corporate income tax within the Republic of Armenia is levied at the rate of 18% (2023: 18%). Differences between IFRS and RA statutory tax regulations give rise to certain temporary differences between the carrying value of certain assets and liabilities for financial reporting purposes and for profit tax purposes. Deferred income tax is calculated using the principal tax rate of 18%.

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

Numerical reconciliation between the tax expenses and accounting profit is provided below:

	2024	Effective tax rate (%)	2023	Effective tax rate (%)
Profit before taxation	11,133,456		6,777,190	
Income tax	2,004,022	18	1,219,894	18
Non-taxable income from financial assets measured at fair value through profit and loss	(4,249)	-	(22,383)	-
Non-deductible expenses	111,719	1	760,455	11
Foreign exchange losses	16,156	-	54,725	1
Non-deductible expense of previous year	1,496	-	24,411	-
Income tax expense	2,129,144	19	2,037,102	30

Deferred tax calculation in respect of temporary differences:

	2023	Recognized in profit or loss	Recognized in other comprehensive income	Net	Deferred tax asset	Deferred tax liability
Accrued expenses and other liabilities	292,301	16,334	-	308,635	308,635	-
Right-of-use assets	127,925	15,488	-	143,413	143,413	-
Loans and advances to customers	(268,500)	113,131	-	(155,369)	-	(155,369)
Cash	2,492	(3,436)	-	(944)	-	(944)
Investments in securities	165,007	(55,021)	(43,049)	66,937	66,937	-
Contingent liabilities	(22,205)	7,066	-	(15,139)	-	(15,139)
Amounts due from financial institutions	16,323	(12,646)	-	3,677	3,677	-
Property and equipment	(1,501,340)	47,079	-	(1,454,261)	-	(1,454,261)
Deferred tax asset (liability)	(1,187,997)	127,995	(43,049)	(1,103,051)	522,662	(1,625,713)

	2022	Recognized in profit or loss	Recognized in other comprehensive income	Net	Deferred tax asset	Deferred tax liability
Accrued expenses and other liabilities	247,035	45,266	-	292,301	292,301	-
Right-of-use assets	73,867	54,058	-	127,925	127,925	-
Loans and advances to customers	(198,951)	(69,549)	-	(268,500)	-	(268,500)
Cash	6,068	(3,576)	-	2,492	2,492	-
Investments in securities	366,281	(14,893)	(186,381)	165,007	165,007	-
Contingent liabilities	(10,313)	(11,892)	-	(22,205)	-	(22,205)
Amounts due from financial institutions	9,202	7,121	-	16,323	16,323	-
Property and equipment	(670,635)	38,160	(868,865)	(1,501,340)	-	(1,501,340)
Deferred tax asset (liability)	(177,446)	44,695	(1,055,246)	(1,187,997)	604,048	(1,792,045)

14 Earnings per share

	2024	2023
Profit for the year	9,004,312	4,740,088
Dividends on preferred shares	(894,103)	(891,660)
Net profit attributable to owners of ordinary shares*	8,110,209	3,848,428
Weighted average number of ordinary shares	11,443,104	10,869,430
Earnings per share – basic	0.71	0.35

The increase in the number of shares is due to the registration of a stock split in the ratio of 1 share to 5 shares.

15 Cash

	31 December 2024	31 December 2023
Correspondent accounts with banks	1,518,613	1,722,339
Correspondent account with the CBA	43,875,985	53,348,800
Cash on hand	18,435,660	16,529,115
	63,830,258	71,600,254
Credit loss allowance	(9,943)	(31,069)
Total cash	63,820,315	71,569,185

As at 31 December 2024 correspondent account with Central Bank of Armenia represents the obligatory minimum reserve deposits with the CBA, which as at 31 December is computed at 4% of the Bank obligations denominated in Armenian drams and 18% of the Bank obligations, denominated in foreign currency. The banks are required to maintain 6% of amounts attracted in foreign currency as cash deposit with CBA in Armenian drams, and 12% - in the foreign currency.

The Bank's right to withdraw reserves held in AMD is not limited by the legislation; however, if the Bank doesn't ensure the minimum average monthly amount of the reserve, sanctions may be applied to the latter. For mandatory reserves held in foreign currency, the Bank is obliged to ensure a minimum daily balance.

As at 31 December 2024 the reserves amounts to AMD 24,863,699 thousand (2023: AMD 26,496,582 thousand).

As at 31 December 2024 correspondent accounts in amounts of AMD 940,546 thousand (61.9%) (2023: AMD 1,422,452 thousand (83%)) in 2 banks) were due from 3 commercial banks.

An analysis of changes in the ECLs on cash as follows:

	31 December 2024		31 December 2023	
	Stage 1	Total	Stage 1	Total
ECL allowance at 1 January	31,069	31,069	51,255	51,255
Net remeasurement of loss allowance	(21,126)	(21,126)	(20,186)	(20,186)
Balance at 31 December	9,943	9,943	31,069	31,069

Non-cash transactions performed by the Bank during 2024 are represented by:

- repayment of loan in amount of AMD 15,818 thousand by providing collaterals (2023: AMD 2,435,818 thousand) (see Note 19).

16 Derivative financial instruments

The Bank enters into derivative financial instruments principally for trading purposes. The aggregate contractual or notional amount of derivative financial instruments on hand, the extent to which instruments are favourable or unfavourable, and thus the aggregate fair values of derivative financial assets and liabilities, can fluctuate significantly from time to time.

The fair values of derivative instruments held are set out below:

	31 December 2024		
	Notional amount	Fair value of assets	Fair value of liabilities
Foreign exchange contracts			
Other derivative instruments	531,139	-	119,575
Total derivative financial instruments			119,575

	31 December 2023		
	Notional amount	Fair value of assets	Fair value of liabilities
Foreign exchange contracts			
Foreign exchange swap contracts	1,701,769	829	13,518
Other derivative instruments	1,042,006	497	1,666
Total derivative financial instruments	-	1,326	15,184

17 Amounts due from financial institutions

	31 December 2024	31 December 2023
Loans to banks and financial institutions	1,010,649	620,821
Deposited funds on card clearing transactions	2,882,754	2,391,966
Payment system receivables	2,937,942	2,945,644
Other amounts receivable from financial institutions	12,992	22,667
	6,844,337	5,981,098
Credit loss allowance	(43,863)	(54,713)
Total amounts due from financial institutions	6,800,474	5,926,385

Deposited funds on card clearing transactions include a guaranteed deposit for settlements via ArCa, Visa and Mastercard payment system.

An analysis of changes in the ECLs on amount due from financial institutions as follows:

	2024		2023	
	Stage 1	Total	Stage 1	Total
ECL allowance at 1 January	54,713	54,713	76,305	76,305
Net remeasurement of loss allowance	(10,850)	(10,850)	(21,592)	(21,592)
Balance at 31 December	43,863	43,863	54,713	54,713

18 Reverse repurchase/repurchase agreements

The Bank has transactions under repurchase and reverse repurchase agreements. The securities lent or sold under repurchase agreements are transferred to a third party in exchange for cash received by the Bank. These financial assets may be repledged or resold by counterparties in the absence of default by the Bank,

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

but the counterparty has an obligation to return the securities at the maturity of the contract. The Bank has determined that it retains substantially all the risks and rewards of these securities and therefore has not derecognised them. These transactions are conducted under terms that are usual and customary to standard lending, and securities borrowing and lending activities, as well as requirements determined by exchanges where the Bank acts as intermediary.

Reverse repurchase agreements

As at 31 December 2024 and 31 December 2023 the Bank had reverse repurchase agreements:

	2024	2023
Reverse repurchase agreements with financial institutions	14,244,938	12,523,116
Reverse repurchase agreements with other organizations	-	35,067
	14,244,938	12,558,183
Credit loss allowance	(27,158)	(93,351)
Total amounts due from financial institutions	14,217,780	12,464,832

Fair value of securities purchased under reverse repurchase agreements and carrying value of loans provided are presented as follows:

	2024		2023	
	Fair value of collateral	Carrying value of loans	Fair value of collateral	Carrying value of loans
RA state securities	15,095,720	14,041,942	13,024,793	11,711,800
Corporate bonds	232,106	202,996	317,646	846,383
Total	15,327,826	14,244,938	13,342,439	12,558,183

An analysis of changes in the ECLs on loans under reverse repurchase agreements as follow:

	2024		2023	
	Stage 1	Total	Stage 1	Total
ECL allowance as at 1 January	93,351	93,351	85,027	85,027
Net remeasurement of loss allowance	(66,193)	(66,193)	8,324	8,324
Balance at 31 December	27,158	27,158	93,351	93,351

Repurchase agreements

	31 December 2024	31 December 2023
Repurchase agreements with the CBA	53,775,838	20,527,311
Repurchase agreements with the financial institutions	9,270,548	13,600,064
Total repurchase agreements	63,046,386	34,127,375

The loans attracted under repurchase agreements are secured by investment securities at amortised cost in the amount of AMD 54,438,166 thousand (2023: AMD 29,943,888 thousand) and investment securities at FVOCI in the amount of AMD 12,573,292 thousand (2023: AMD 6,938,430 thousand) pledged by the Bank. See Note 20.

19 Loans and advances to customers

	31 December 2024			31 December 2023		
	Gross carrying amount	ECL allowance	Carrying amount	Gross carrying amount	ECL allowance	Carrying amount
Mortgage and consumer lending						
Mortgage	51,615,491	(73,503)	51,541,988	45,990,803	(257,282)	45,733,521
Consumer lending	103,225,612	(1,488,788)	101,736,824	66,929,717	(1,197,813)	65,731,904
	154,841,103	(1,562,291)	153,278,812	112,920,520	(1,455,095)	111,465,425
Commercial lending						
Trading	48,430,800	(378,000)	48,052,800	47,450,546	(384,315)	47,066,231
Manufacture	18,920,145	(142,435)	18,777,710	28,710,284	(70,499)	28,639,785
Construction	55,425,547	(639,817)	54,785,730	34,332,533	(371,013)	33,961,520
Agriculture	14,556,135	(153,991)	14,402,144	32,652,067	(3,289,577)	29,362,490
Other	53,370,404	(566,144)	52,804,260	40,953,882	(50,264)	40,903,618
	190,703,031	(1,880,387)	188,822,644	184,099,312	(4,165,668)	179,933,644
Total	345,544,134	(3,442,678)	342,101,466	297,019,832	(5,620,763)	291,399,069

The ECL allowance in these tables includes ECL on loan commitments for products such as credit cards and overdrafts, because the Bank cannot separately identify the ECL on the loan commitment component from those on the financial instrument component.

During the year ended 31 December 2024 the Bank obtained assets by taking possession of collateral for loans to customers. As at 31 December 2024 the carrying amount of such assets amounted to AMD 15,818 thousand (2023: AMD 2,435,818 thousand). The Bank is intended to sell these assets in a short period.

As at 31 December 2024, the Bank had a concentration of loans represented by AMD 63,436,023 thousand due from the ten largest third party entities and parties related with them (18.4% of gross loan portfolio) (2023: AMD 66,253,775 thousand or 22.3 %). An allowance of AMD 562,348 thousand (2023: AMD 3,376,646 thousand) was made against these loans.

As at 31 December 2024, the loans to customers with a gross amount of AMD 27,621,154 thousand (2023: AMD 24,963,031 thousand) were the transfer of rights to borrowed funds, and AMD 28,735,955 thousand (2023: AMD 26,583,641 thousand) were the transfer of rights to loans from the CBA within the framework of international programs (see Note 24).

The Bank assigned to the Government of the Republic of Armenia the right to claim loans to individuals in the total amount of AMD 8,451 thousand and loans to based on the RA Government's decision of December 2024 (2023: AMD 691,493 thousand), in return for which it received state bonds issued by the Government of the Republic of Armenia with a nominal value of AMD 8,472,470 thousand (2023: AMD 484,045 thousand) (see Note 10). The incurred loss of this transaction amounted to AMD 3,631,059 thousand (2023: AMD 207,448 thousand).

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

An analysis of changes in gross carrying amounts in relation to mortgage and consumer lending and commercial lending are as follows:

				2024
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
<i>Mortgage and consumer lending</i>				
Balance at 1 January	110,590,419	1,967,537	362,564	112,920,520
New assets originated or purchased	127,353,855	342,650	1,042,233	128,738,738
Assets repaid	(85,083,213)	(720,884)	(90,300)	(85,894,397)
- Transfer to Stage 1	974,239	(883,747)	(90,492)	-
- Transfer to Stage 2	(447,021)	447,021	-	-
- Transfer to Stage 3	(335,493)	(221,342)	556,835	-
Change in balance of asset from interest and foreign exchange	(390,793)	(46,859)	(484,744)	(922,396)
Recoveries	-	-	431,358	431,358
Amounts written off during the year	-	-	(432,720)	(432,720)
Balance at 31 December	152,661,993	884,376	1,294,734	154,841,103

				2024
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
<i>Commercial lending</i>				
Balance at 1 January	183,587,241	474,185	37,886	184,099,312
New assets originated or purchased	179,579,089	214,743	435	179,794,267
Assets repaid	(134,982,469)	(342,650)	14,433	(135,310,686)
- Transfer to Stage 1	173,216	(161,558)	(11,658)	-
- Transfer to Stage 2	(252,033)	252,033	-	-
- Transfer to Stage 3	(95,463)	(3,839)	99,302	-
Change in balance of asset from interest and foreign exchange	(37,869,168)	65,275	(115,529)	(37,919,422)
Recoveries	-	-	54,270	54,270
Amounts written off during the year	-	-	(14,710)	(14,710)
Balance at 31 December	190,140,413	498,189	64,429	190,703,031

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

	2023			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Mortgage and consumer lending				
Balance at 1 January	91,731,922	2,054,118	2,534,086	96,320,126
New assets originated or purchased	80,033,496	144,589	30,531	80,208,616
Assets repaid	(67,025,909)	(287,522)	(13,029)	(67,326,460)
- Transfer to Stage 1	2,505	(2,505)	-	-
- Transfer to Stage 2	(949,874)	952,152	(2,278)	-
- Transfer to Stage 3	(252,174)	(345,017)	597,191	-
Change in balance of asset from interest and foreign exchange	7,050,453	(548,278)	(2,771,406)	3,730,769
Recoveries	-	-	508,374	508,374
Amounts written off during the year	-	-	(520,905)	(520,905)
Balance at 31 December	110,590,419	1,967,537	362,564	112,920,520

	2023			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Commercial lending				
Balance at 1 January	165,912,676	448,923	290,590	166,652,189
New assets originated or purchased	296,052,693	36,899	-	296,089,592
Assets repaid	(293,646,294)	(32,444)	(4,934)	(293,683,672)
- Transfer to Stage 1	472	(472)	-	-
- Transfer to Stage 2	(257,369)	257,369	-	-
- Transfer to Stage 3	(43,383)	(87,573)	130,956	-
Change in balance of asset from interest and foreign exchange	15,568,446	(148,517)	(514,103)	14,905,826
Recoveries	-	-	227,387	227,387
Amounts written off during the year	-	-	(92,010)	(92,010)
Balance at 31 December	183,587,241	474,185	37,886	184,099,312

An analysis of changes in ECL allowances in relation to mortgage and consumer lending and commercial lending are as follows:

	2024			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Mortgage and consumer lending				
ECL allowance at 1 January	695,445	498,875	260,775	1,455,095
- Transfer to Stage 1	269,931	(205,784)	(64,147)	-
- Transfer to Stage 2	(4,057)	4,057	-	-
- Transfer to Stage 3	(2,762)	(69,679)	72,441	-
Net remeasurement of loss allowance	(664,729)	(3,080)	(100,091)	(767,900)
Net remeasurement of loss allowances on new originated financial assets	443,722	58,456	374,280	876,458
Recoveries	-	-	431,358	431,358
Amounts written off during the year	-	-	(432,720)	(432,720)
Balance at 31 December	737,550	282,845	541,896	1,562,291

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

				2024
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Commercial lending				
ECL allowance at 1 January	4,015,655	126,344	23,669	4,165,668
- Transfer to Stage 1	59,484	(52,900)	(6,584)	-
- Transfer to Stage 2	(3,277)	3,277	-	-
- Transfer to Stage 3	(367)	(899)	1,266	-
Net remeasurement of loss allowance	(3,292,029)	107,400	(27)	(3,184,656)
Net remeasurement of loss allowances on new originated financial assets	744,908	114,773	134	859,815
Recoveries	-	-	54,270	54,270
Amounts written off during the year	-	-	(14,710)	(14,710)
Balance at 31 December	1,524,374	297,995	58,018	1,880,387

				2023
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Mortgage and consumer lending				
ECL allowance at 1 January	643,853	388,946	1,015,724	2,048,523
- Transfer to Stage 1	980	(980)	-	-
- Transfer to Stage 2	(14,208)	14,228	(20)	-
- Transfer to Stage 3	(4,124)	(82,070)	86,194	-
Net remeasurement of loss allowance	(232,016)	103,043	(852,115)	(981,088)
Net remeasurement of loss allowances on new originated financial assets	300,960	75,708	23,523	400,191
Recoveries	-	-	508,374	508,374
Amounts written off during the year	-	-	(520,905)	(520,905)
Balance at 31 December	695,445	498,875	260,775	1,455,095

				2023
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Commercial lending				
ECL allowance at 1 January	1,196,643	175,717	137,937	1,510,297
- Transfer to Stage 1	196	(196)	-	-
- Transfer to Stage 2	(1,573)	1,573	-	-
- Transfer to Stage 3	(304)	(26,238)	26,542	-
Net remeasurement of loss allowance	2,581,373	(73,398)	(285,862)	2,222,113
Net remeasurement of loss allowances on new originated financial assets	239,320	48,886	9,675	297,881
Recoveries	-	-	227,387	227,387
Amounts written off during the year	-	-	(92,010)	(92,010)
Balance at 31 December	4,015,655	126,344	23,669	4,165,668

The increase in ECLs of the portfolio was due to the fact the Bank has assigned the right of claim on loans (Note 10) to the RA Government.

Further analysis of economic factors is outlined in Note 36.1.2.

As at 31 December 2024 and 2023 the estimated fair value of loans and advances to customers approximates its carrying amount.

Maturity analysis of loans and advances to customers are disclosed in Note 35.

Credit, currency and interest rate analyses of loans and advances to customers are disclosed in Note 36. The information on related party balances is disclosed in Note 32.

20 Investment securities

Investment securities measured at amortised cost

	31 December 2024	31 December 2023
Investment securities measured at amortised cost		
RA state bonds	9,104,611	8,634,533
	9,104,611	8,634,533
Credit loss allowance	(17,544)	(64,241)
Total investment securities at amortised cost	9,087,067	8,570,292
Investment securities measured at amortised cost pledged under repurchase agreements		
RA state bonds	54,438,166	29,943,888
	54,438,166	29,943,888
Credit loss allowance	(104,903)	(222,784)
Total investment securities at amortised cost pledged under repurchase agreements	54,333,263	29,721,104
Total investment securities at amortised cost	63,420,330	38,291,396

Investment securities measured at FVOCI

	31 December 2024	31 December 2023
Investment securities measured at FVOCI		
RA state bonds	607,409	14,863,645
Equity instruments	406,225	112,257
Total investment securities measured at FVOCI	1,013,634	14,975,902
Debt investment securities measured at FVOCI pledged under repurchase agreements		
RA state bonds	12,573,292	6,938,430
Total investment securities measured at FVOCI pledged under repurchase agreements	12,573,292	6,938,430
Total investment securities measured at FVOCI	13,586,926	21,914,332
Total investment securities	10,100,701	23,546,194
Total securities pledged under sale and repurchase agreements	66,906,555	36,659,534

As at 31 December 2024 the Bank received from the RA Government state bonds issued by the RA Government with a nominal value of AMD 8,472,470 thousand, in return for which it assigned the right to claim loans provided to individuals and legal entities (see Note 19).

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

As at 31 December 2023 the Bank assigned to the RA Government the right to claim investments in securities in amount of AMD 639,648 thousand issued by the Government of the Republic of Nagorno Karabagh and its foundations (Note 10), in return for which it received government bonds issued by the Government of the Republic of Armenia with a nominal value of AMD 447,753 thousand. The incurred loss of this transaction amounted to AMD 191,895 thousand.

The securities received in 2023 and 2024 were classified as investment securities measured at amortized cost. According to the management's assessment, the nominal value of the bonds received at the time of replacement was not significantly different from the real value of the bonds.

An analysis of changes in the ECLs on debt investment securities measured at FVOCI, including pledged under repurchase agreements as follow:

	2024		2023	
	Stage 1	Total	Stage 1	Total
ECL allowance as at 1 January	287,025	287,025	270,042	270,042
Net remeasurement of loss allowance	(164,578)	(164,578)	16,983	16,983
Balance as at 31 December	122,447	122,447	287,025	287,025

Investment securities measured at amortised cost by effective profitability and maturity terms:

	31 December 2024		31 December 2023	
	%	Maturity	%	Maturity
RA state bonds	6.08-12.34	2025-2050	6.56-12.34	2024-2050

An analysis of changes in the ECLs on investment securities measured at FVOCI pledged under repurchase agreements as follows:

	2024		2023	
	Stage 1	Total	Stage 1	Total
ECL allowance as at 1 January	166,993	166,993	276,555	276,555
Net remeasurement of loss allowance	(141,090)	(141,090)	(109,562)	(109,562)
Balance as at 31 December	25,903	25,903	166,993	166,993

The above loss allowance is not recognised in the statement of financial position because the carrying amount of debt investment securities at FVOCI is their fair value.

All debt securities have fixed coupons.

The Bank has not reclassified any financial assets measured at amortised cost rather than fair value during the year (2023: nil).

Investment securities measured at FVOCI by effective profitability and maturity terms:

	31 December 2024		31 December 2023	
	%	Maturity	%	Maturity
RA state bonds	2.94-11.71	2025-2050	2.94-12.17	2024-2050

	Country of incorporation	% controlled		In thousand AMD	
		2024	2023	2024	2023
ARCA	Republic of Armenia	6.25	6.25	168,285	82,500
ACRA Credit Reporting	Republic of Armenia	4.58	4.58	23,255	23,255
Yes em CJSC	Republic of Armenia	8.3	-	200,000	-
Telcell OJSC	Republic of Armenia	0.06	-	8,000	-
SWIFT		-	-	6,685	6,502
				406,225	112,257

The Bank's management believes that estimated fair values of these instruments approximates to their costs as at 31 December 2024 and 31 December 2023.

21 Property and equipment

	Land and buildings	Vehicles	Computers	Leasehold improvements	Other	Right-of-use assets		Total
	Land and buildings	Vehicles	Computers	Leasehold improvements	Other	Land and buildings	Vehicles	Total
Cost or revalued amount								
Balance at 1 January 2023	8,724,328	1,185,597	4,363,163	873,480	2,685,556	3,513,242	23,648	21,369,014
Additions	51,202	327,249	422,412	69,370	307,556	10,888	33,618	1,222,295
Disposals	-	(245,394)	(354,773)	(106,705)	(377,073)	(23,789)	-	(1,107,734)
Revaluation	4,827,028	-	-	-	-	-	-	4,827,028
Depreciation adjustment due to revaluation	(961,532)	-	-	-	-	-	-	(961,532)
Remeasurement	-	-	-	-	-	773,423	-	773,423
Balance at 31 December 2023	12,641,026	1,267,452	4,430,802	836,145	2,616,039	4,273,764	57,266	26,122,494
Additions	357,318	90,412	1,079,707	22,708	159,720	11,958	42,631	1,764,454
Disposals	(627)	(12,247)	(82,421)	-	(144,221)	-	-	(239,516)
Reclassification	-	-	(3,462)	-	3,462	-	-	-
Remeasurement	-	-	-	-	-	1,074,074	-	1,074,074
Balance at 31 December 2024	12,997,717	1,345,617	5,424,626	858,853	2,635,000	5,359,796	99,897	28,721,506
Accumulated depreciation								
Balance at 1 January 2023	910,093	478,884	3,173,943	224,483	1,820,898	2,224,575	5,124	8,838,000
Expenses for the year	333,263	145,140	353,488	51,952	203,410	838,832	3,907	1,929,992
Disposals	-	(175,796)	(349,551)	(57,256)	(368,377)	-	-	(950,980)
Depreciation adjustment due to revaluation	(961,532)	-	-	-	-	-	-	(961,532)
Balance at 31 December 2023	281,824	448,228	3,177,880	219,179	1,655,931	3,063,407	9,031	8,855,480
Expenses for the year	385,957	145,686	493,377	103,584	222,948	835,776	16,667	2,203,995
Disposals	-	(12,125)	(79,348)	-	(140,790)	-	-	(232,263)
Balance at 31 December 2024	667,781	581,789	3,591,909	322,763	1,738,089	3,899,183	25,698	10,827,212
Carrying amount								
As at 31 December 2023	12,359,202	819,224	1,252,922	616,966	960,108	1,210,357	48,235	17,267,014
As at 31 December 2024	12,329,936	763,828	1,832,717	536,090	896,911	1,460,613	74,199	17,894,294

Revaluation of assets

The land and buildings owned by the Bank are represented by a revalued amount. Land and buildings were evaluated by an independent appraiser in May 2023 using the comparative sales methods resulting in a revaluation of AMD 4,827,028 thousand. Management has based their estimate of the fair value of the land and buildings on the results of the independent appraisal.

If the land and buildings were presented with the difference between the initial cost and the accumulated depreciation, as at 31 December 2024 the carrying amount would amount to AMD 4,181,282 thousand (2023: AMD 3,948,941 thousand).

Right-of-use assets

The Bank has leases for the branches. With the exception of short-term leases and leases of low-value underlying assets, each lease is reflected on the balance sheet as a right-of-use asset and a lease liability. The Bank classifies its right of use assets in accordance with the classification of its property and equipment.

Each lease generally imposes a restriction that, unless there is a contractual right for the Bank to sublet the asset to another party, the right-of-use asset can only be used by the Bank. Leases are either non-cancellable or may only be cancelled by incurring a substantive termination fee. Some leases contain an option to purchase the underlying leased asset outright at the end of the lease, or to extend the lease for a further term. The Bank is prohibited from selling or pledging the underlying leased assets as security. The Bank must keep those properties in a good state of repair and return the properties in their original condition at the end of the lease.

Fully depreciated items

As at 31 December 2024 property and equipment included fully depreciated assets in amount of AMD 394,413 thousand (2023: AMD 471,348 thousand).

Restrictions on title of fixed assets

As at 31 December 2024, the Bank does not possess any fixed assets pledged as security for liabilities or whose title is otherwise restricted (2023: neither).

Contractual commitments

As at 31 December 2024 the Bank had no contractual commitment in respect of acquisition of property and equipment (2023: neither).

22 Intangible assets

	Licenses	Acquired software licenses	Other	Total
Cost				
As at 1 January 2023	713,614	730,987	32,981	1,477,582
Additions	113,506	359,386	-	472,892
Disposals	(27,181)	-	-	(27,181)
As at 31 December 2023	799,939	1,090,373	32,981	1,923,293
Additions	117,226	152,768	-	269,994
Disposals	(63,928)	-	(1,287)	(65,215)
As at 31 December 2024	853,237	1,243,141	31,694	2,128,072
Accumulated amortisation				
As at 1 January 2023	422,009	219,049	25,363	666,421
Amortisation charge	130,766	96,100	2,152	229,018
Disposals	(26,329)	-	-	(26,329)
As at 31 December 2023	526,446	315,149	27,515	869,110
Amortisation charge	129,236	128,152	2,152	259,540
Disposals	(63,928)	-	(1,287)	(65,215)
As at 31 December 2024	591,754	443,301	28,380	1,063,435

	Licenses	Acquired software licenses	Other	Total
Carrying amount				
Balance at 31 December 2023	273,493	775,224	5,466	1,054,183
Balance at 31 December 2024	261,483	799,840	3,314	1,064,637

Contractual commitments

As at 31 December 2024 the Bank did not have a contractual commitment to invest in property and equipment. (2023: neither).

As at 31 December 2024, the Bank does not possess any intangible assets pledged as security for liabilities or whose title is otherwise restricted (2023: neither).

As of 31 December 2024, the cost of fully depreciated assets included in intangible assets amounted to AMD 363,194 thousand (2023: AMD 306,536 thousand).

23 Other assets

	31 December 2024	31 December 2023
Settlements with employees	33,300	31,370
Amounts receivable	56,685	72,227
	89,985	103,597
Credit loss allowance	(966)	(1,036)
Total other financial assets	89,019	102,561
Repossessed assets	2,855,368	2,963,269
Prepayments and other debtors	435,173	439,759
Materials	644,618	493,357
Precious metals	531,149	396,358
Prepaid taxes	162,458	254,669
Other assets	33,745	359,396
Total non-financial assets	4,662,511	4,906,808
Total other assets	4,751,530	5,009,369

An analysis of changes in the ECLs on other financial as follow:

	2024		2023	
	Stage 1	Total	Stage 1	Total
ECL allowance as at 1 January	1,036	1,036	7,825	7,825
Net remeasurement of loss allowance	8,050	8,050	(35,299)	(35,299)
Write-off	(8,421)	(8,421)	(144)	(144)
Recovery	301	301	28,654	28,654
Balance at 31 December	966	966	1,036	1,036

Details of non-financial assets obtained by the Bank during the year by taking possession of collateral held as security against loans and advances as at 31 December are shown below:

	31 December 2024	31 December 2023
Real estate	54,000	72,096
Buildings	2,800,844	2,890,649
Car	524	524
Total repossessed assets	2,855,368	2,963,269

As of the date of repossession the collateral is measured at the lower of the carrying amount of outstanding loan commitment and fair value of realizable collateral.

The Bank's policy is to pursue timely realisation of the collateral in an orderly manner. The Bank generally does not use the non-cash collateral for its own operations. The assets are measured at the lower of their carrying amount and fair value less costs to sell.

24 Amounts due to financial institutions

	31 December 2024	31 December 2023
Loans from the CBA	39,458,541	37,158,135
Total loans from CBA	39,458,541	37,158,135
Loans from financial institutions	38,900,427	33,075,623
Deposits from financial institutions	29,301,196	33,302,456
Current accounts of financial institutions	6,392,129	6,545,832
Correspondent accounts of other banks	16,938	54,923
Other	328,470	204,558
Total liabilities	74,939,160	73,183,392
Loans from international financial institutions	53,700,903	48,335,375
Total amounts due to financial institutions	168,098,604	158,676,902

Loans from CBA and RA Government include loans received within the scope of "Small and medium business loan project" and "Small, Medium Business Energy Efficiency Support" borrowings within the scope of "Renewable energy", "Agricultural support" and "Women's SME Support" loan programs of German-Armenian fund.

As at 31 December 2024 and 31 December 2023 loans and deposits from financial institutions represent loans and deposits from resident and non-resident financial institutions.

All deposits from financial institutions have fixed interest rates. Loans from financial institutions have variable and fixed interest rates.

As at 31 December 2024 loans from financial institutions are secured with the transfer of rights of loans from customers in gross amount of AMD 27,621,154 thousand (2023: AMD 24,963,031 thousand) (see Note 19).

As at 31 December 2024 loans from the CBA are secured with the transfer of rights of loans from customers in gross amount of AMD 28,735,955 thousand (2023: AMD 26,583,641 thousand) (see Note 19).

The Bank has not had any defaults of principal, interest or other breaches with respect to amounts due to international financial institutions for the year ended 31 December 2024 (2023: neither).

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

As at 31 December 2024 and 2023 loans from international financial institutions, including accrued interest, with stipulated compliance with certain capital and financial covenants as per respective loan agreements are presented below:

	Currency	Maturity	31 December 2024	Maturity	31 December 2023
			Carrying amount		Carrying amount
Dual Return Fund S.I.C.A.V	USD	1-3 years	2,990,977	1-3 years	4,073,911
AFD-PROPARCO	USD	4-5 years	3,265,674	5 years	4,086,086
ResponsAbility Global Micro and SME Finance Fund	USD	1-2 years	1,208,920	2-3 years	6,156,410
ResponsAbility SICAV (Lux)		1-2 years	3,324,529	-	-
Covid-19 Emerging and Frontier Markets MSME Support Fund SCSp SICAV-RAIF	USD	2-3 years	1,999,046	3 years	2,034,705
EBRD	AMD	1-4 years	3,622,938	2-3 years	2,855,617
DEG	USD	Less than 1 year	414,972	1-2 years	1,271,628
INCOFIN CVBA	USD	1-2 years	4,006,129	2-3 years	6,126,170
FMO	USD	1-5 years	12,519,585	1-2 years	3,286,950
FMO	EUR	Less than 1 year	346,677	1-2 years	1,123,843
Blue Orchard MicrofinanceFund LLC	USD	2-4 years	6,053,674	3-4 years	6,167,821
Asian development Bank	USD	1-2 years	2,161,918	1-3 years	3,969,013
Microfinance Enhancement Facility S.A., SICAV-SIF	USD	Less than 1 year	1,010,382	1-2 years	2,058,573
Symbiotics SICAV II	USD	1-3 years	953,827	1-2 years	723,766
Symbiotics SICAV II	AMD	2-4 years	1,615,975	-	-
Symbiotics Sicav (Lux)	USD	2-3 years	1,294,488	-	-
Symbiotics Sicav (Lux)	AMD	2-4 years	2,713,663	-	-
OFID/MSME/Climate/Green	USD	4-5 years	3,998,402	-	-
FINSCA/MSE	USD	2-3 years	199,127	-	-
BSTDB	USD	-	-	Less than 1 year	1,382,820
MSME BSA	USD	-	-	Less than 1 year	3,018,062
Total			53,700,903		48,335,375

Violation of mandatory terms

The Bank is obligated to comply with financial covenants in relation to the above borrowed funds. These covenants include stipulated ratios, debt to equity ratios and various other financial performance ratios. As at 31 December 2024 the Bank had not breached these covenants (2023: neither).

25 Amounts due to customers

	31 December 2024	31 December 2023
Corporate customers		
Current/Settlement accounts	38,151,190	59,050,927
Time deposits	37,118,257	19,346,014
	75,269,447	78,396,941
Individual customers		
Current/Settlement accounts	36,100,354	36,547,548
Time deposits	79,983,218	68,997,834
	116,083,572	105,545,382
Total amounts due to customers	191,353,019	183,942,323

Deposits of corporate and individual customers carry fixed interest rates.

As at 31 December 2024 included in amounts due to corporate/individual customers are deposits amounting to AMD 5,387,090 thousand (2023: AMD 2,788,823 thousand) held as security against loans, guarantees and other related instruments. The fair value of those deposits approximates their carrying amount.

As at 31 December 2024 the aggregate balance of top ten customers of the Bank (including relating parties, see Note 32) amounts to AMD 43,336,759 thousand (2023: AMD 50,228,108 thousand) or 27.87% of total customer deposits (2023: 27.3%).

As at 31 December 2024 the Bank has not had any defaults of principal, interest or other breaches with respect to its liabilities to customers during the period (2023: neither).

26 Debt securities issued

As at 31 December 2024, the Bank had issued interest-bearing bonds with following terms:

Date of issue	Currency	Per value	Quantity	%	Maturity of bonds	Total nominal value
03.10.2022	AMD	10,000	100,000	11.00	03.10.2025	1,000,000,000
03.10.2022	USD	100	75,000	5.00	03.10.2025	7,500,000
04.05.2022	AMD	10,000	150,000	10.5	04.05.2025	1,500,000,000
04.05.2022	USD	100	50,000	5.25	04.05.2025	5,000,000
18.07.2023	AMD	10,000	150,000	11.25	18.07.2026	1,500,000,000
18.07.2023	USD	100	50,000	5.00	18.07.2026	5,000,000
22.07.2024	AMD	10,000	150,000	10.25	22.07.2027	1,500,000,000
22.07.2024	USD	100	35,000	5.00	22.07.2027	3,500,000

The Bank has not repurchased any of its own bonds during the year (2023: neither).

The Bank has not had any defaults of principal, interest or other breaches with respect to its liabilities during the period (2023: neither).

The Bank's bonds are quoted and listed on Armenia Stock Exchange.

27 Subordinated debt

	31 December 2024	31 December 2023
Subordinated debt provided by international financial institutions	1,996,332	2,032,400
Subordinate debt from the individual	597,066	609,385
Subordinate debt from the related party	3,511,433	7,037,709
Total subordinated debt	6,104,831	9,679,494

Subordinate debt represents a long-term borrowing agreement, which, in case of the Bank's default, would be secondary to the Bank's other obligations, including deposits and other debt instruments.

Maturity for subordinated debt attracted by international financial institutions is set up in 2028.

Maturity for subordinated debt attracted by individuals is set up in 2029.

AMD 6,892,566 thousand of subordinated debt attracted by related party was used to replenish share capital.

Maturity for subordinated debt attracted by related parties is set up in 2031.

The Bank has not had any defaults of principal, interest or other breaches during the period (2023: nil).

28 Other liabilities

	31 December 2024	31 December 2023
Compensation payable to employees	1,550,450	1,497,355
Amounts due to individuals	987,483	479,638
Advances received from the issuance of shares	-	168
Dividends payable	584,961	541,207
Amounts payable	66,944	59,878
Lease liabilities	1,669,847	1,426,082
Total other financial liabilities	4,859,685	4,004,328
Tax payable, other than income tax	384,086	370,908
Provisions*	67,641	19,270
Total other non-financial liabilities	451,727	390,178
Total other liabilities	5,311,412	4,394,506

*Provisions have been made in respect of costs arising from financial guarantees. For an analysis of changes in the ECLs on undrawn credit line limits and financial guarantees see Note 30.

Lease liabilities

The Bank has leases for the branches. Each lease is reflected on the balance sheet as a right-of-use asset and a lease liability. The Bank classifies its right-of-use assets in a consistent manner to its property and equipment (see Note 21).

Each lease generally imposes a restriction that, unless there is a contractual right for the Bank to sublet the asset to another party, the right-of-use asset can only be used by the Bank. Leases are either non-cancellable or may only be cancelled by incurring a substantive termination fee. Some leases contain an option to purchase the underlying leased asset outright at the end of the lease, or to extend the lease for a further term. The Bank is prohibited from selling or pledging the underlying leased assets as security. The Bank must keep those properties in a good state of repair and return the properties in their original condition at the end of the lease.

Set out below are presented the movements of lease liabilities during the period.

	2024	2023
As at 1 January	1,426,082	1,475,813
Additions	54,589	45,850
Remeasurement	1,074,074	773,423
Termination	-	(25,133)
Accretion of interest	179,048	157,659
Payments	(1,063,946)	(1,001,530)
Total lease liabilities at 31 December	1,669,847	1,426,082

In 2024 the weighted average incremental borrowing rate applied to lease liabilities recognised under IFRS 16 is 10.65% (2023: 10.25%).

Lease liabilities are secured by the respective assets that are the subject of the contract. The undiscounted maturity analysis of lease liabilities as of 31 December 2023 is disclosed in the Note 36.3.

29 Equity

As of 31 December 2024 the Bank's declared, paid and registered share capital was AMD 31,578,015 thousand. In accordance with the Bank's statutes, the share capital consists of 12,119,719 ordinary shares, all of which have a par value of AMD 2,080 each and 424,600 preference shares, all of which have a par value of AMD 15,000.

The respective shareholders were as follows:

	31 December 2024		31 December 2023	
	Paid-in share capital	% of total paid-in capital	Paid-in share capital	% of total paid-in capital
Saribek Sukiasyan	10,485,715	33.21	9,836,884	34.97
Khachatur Sukiasyan	4,638,533	14.69	4,638,533	16.49
Eduard Sukiasyan	4,479,677	14.19	3,432,828	12.20
Arik Sukiasyan	1,734,735	5.49	292,545	1.04
Robert Sukiasyan	206,569	0.65	205,040	0.73
ZRL Beteiligungs AG	1,427,171	4.52	1,427,171	5.07
Other shareholders	8,605,615	27.25	8,299,239	29.50
	31,578,015	100	28,132,240	100

As at 31 December 2024, the Bank did not possess any of its own shares.

The holders of ordinary shares are entitled to receive dividends as declared and are entitled to one vote per share at annual and general meetings of the Bank.

In 2024 the shareholders of the Bank increased its share capital by AMD 3,445,775 thousand (2023: AMD 1,480,172 thousand).

The share capital of the Bank was contributed by the shareholders in Armenian Drams and they are entitled to dividends and any capital distribution in Armenian Drams. Preference shares are non-voting and guarantee annual dividends of not less than 14% of their nominal amount.

The amount of declared and paid dividends on preference shares recognized in the financial statements as of 31 December 2024 amounted to AMD 894,103 thousand (2023: AMD 891,660 thousand) (see Note 4.16).

The amount of declared and paid dividends on ordinary shares recognized in the financial statements as at 31 December 2024 amounted to AMD 445,583 thousand (2023: AMD 300,257 thousand), which was paid based on 2023 financial results.

Distributable among shareholders reserves equal the amount of retained earnings, determined according to the Armenian legislation. Non-distributable reserves are represented by a reserve fund, which is created as required by the statutory regulations, in respect of general banking risks, including future losses and other unforeseen risks or contingencies. The reserve has been created in accordance with the Bank's statutes that provide for the creation of a reserve for these purposes of not less than 15% of the Bank's share capital reported in statutory books.

30 Financial guarantees and loan commitments

In the normal course of business, the Bank is a party to financial instruments with off-balance sheet risk in order to meet the needs of its customers. These instruments, involving varying degrees of credit risk, are not reflected in the statement of financial position.

As at 31 December the nominal or contract amounts were:

	31 December 2024	31 December 2023
Undrawn loan commitments	2,518,236	941,322
Guarantees	13,237,505	14,126,256
Total commitments and contingent liabilities	15,755,741	15,067,578

An analysis of changes in the ECLs on loan commitment included in allowances of loans and advances to customers (see Note 19).

The changes in the ECLs on financial guarantees and letters of credit are presented in other liabilities. An analysis of these changes as follow:

	2024		2023	
	Stage 1	Total	Stage 1	Total
ECL allowance at 1 January	19,270	19,270	103,386	103,386
Net remeasurement of loss allowance	48,371	48,371	(84,116)	(84,116)
Balance at 31 December	67,641	67,641	19,270	19,270

ECLs on guarantees are included in "Other liabilities" (see Note 28).

Information on capital liabilities is disclosed in Notes 21, 22).

31 Contingencies

Tax and legal matters

The taxation system in Armenia is relatively new and is characterised by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are sometimes unclear, contradictory and subject to varying interpretation. Taxes are subject to review and investigation by tax authorities, which have the authority to impose fines and penalties. In the event of a breach of tax legislation, no liabilities for additional taxes, fines or penalties may be imposed by tax authorities once three years have elapsed from the date of the breach.

These circumstances may create tax risks in Armenia that are more significant than in other countries. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Armenian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their interpretations, could be significant.

Management believes that the Bank has complied with all regulations and has completely settled all its tax liabilities.

Management also believes that the ultimate liability, if any, arising from legal actions and complaints taken against the Bank, will not have a material adverse impact on the financial condition or results of future operations of the Bank.

Insurance

The insurance industry in Armenia is in a developing state and many forms of insurance protection common in other parts of the world are not yet generally available. The Bank does not have full coverage for business interruption, or for third party liability in respect of property or environmental damage arising from accidents on Bank property or relating to Bank operations. Until the Bank obtains adequate insurance coverage, there is a risk that the loss or destruction of certain assets could have a material adverse effect on the Bank's operations and financial position.

However as of 31 December 2024 the Bank had insurance for its head office building and branches, transportation means. The Bank also had insurance for total liabilities of the Bank, electronic and computer crime and professional responsibility.

32 Transactions with related parties

In accordance with IAS 24 "Related Party Disclosures", parties are considered to be related if one party has ability to control the other party or exercise significant influence over the other party in making financial or operational decisions. For the purpose of the present financial statements, related parties include shareholders, members of Bank's Management as well as other persons and enterprises related with and controlled by them respectively.

The Sukiasyan family is a direct significant participant of the bank, which controls the bank.

A number of banking transactions are entered into with related parties in the normal course of business. These include loans, deposits and other transactions. These transactions were carried out on commercial terms and at market rates.

The volumes of related party transactions, outstanding balances at the year end, and related expense and income for the year are as follows:

	2024		2023	
	Shareholders and parties related with them	Key management personnel and parties related with them	Shareholders and parties related with them	Key management personnel and parties related with them
Statement of financial position				
Loans and advances to customers				
Loans outstanding at 1 January gross	7,383,299	427,628	6,895,807	418,212
Loans provided during the year	2,539,039	507,310	3,268,289	1,432,483
Loan repayments during the year	(2,704,968)	(369,076)	(2,780,797)	(1,423,067)
Loans outstanding at 31 December gross	7,217,370	565,862	7,383,299	427,628
Credit loss allowance	(39,308)	(661)	(10,008)	(1,860)
Loans outstanding at 31 December	7,178,062	565,201	7,373,291	425,768
Amounts due from financial institutions				
As at 1 January	276,953	-	227,716	-
Received during the year	15,202,814	-	14,320,652	-
Paid during the year	(15,007,263)	-	(14,271,415)	-
Balance at 31 December	472,504	-	276,953	-

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

	2024		2023	
	Shareholders and parties related with them	Key management personnel and parties related with them	Shareholders and parties related with them	Key management personnel and parties related with them
Amounts due to customers				
Deposits at 1 January	3,371,080	705,520	3,489,963	598,712
Deposits received during the year	50,871,544	3,957,372	39,195,334	3,480,660
Deposits paid during the year	(53,406,110)	(3,826,521)	(39,314,217)	(3,373,852)
Deposits at 31 December	836,514	836,371	3,371,080	705,520
Subordinated debt				
As at 1 January	7,038,020	-	1,407,315	-
Borrowings received during the year	3,777,467	-	6,685,086	-
Borrowings repaid during the year	(7,304,055)	-	(1,054,381)	-
Balance at 31 December	3,511,432	-	7,038,020	-
Debt securities issued	-	185,259	-	144,532
Guarantees issued	274,580	-	98,652	-
Statement of profit or loss and other comprehensive income				
Interest and similar income	732,784	46,788	694,139	46,538
Interest and similar expenses	551,555	44,939	498,567	36,573
(Credit loss expense) reversal of credit loss expense	(29,300)	1,199	39,870	(661)
Advertising expenses	45,900	-	52,500	-
Insurance expenses	229,807	-	180,239	-
Finance lease expenses	527,366	-	456,001	-
Business trip expenses	53,769	7,680	12,471	19,470
Other expenses	781,538	13,240	891,513	15,717

The loans issued to the Bank's related party are repayable over 1-20 years and have interest rates of 5.0-21.5%.

Compensation of key management personnel was comprised of the following:

	31 December 2024	31 December 2023
Salaries and bonuses	1,128,051	1,121,777
Total key management compensation	1,128,051	1,121,777

33 Fair value measurement

Financial and non-financial assets and liabilities measured at fair value are presented below in accordance with the fair value hierarchy. This hierarchy groups financial and non-financial assets and liabilities into

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

three levels based on the significance of inputs used in measuring the fair value of the financial assets and liabilities. The fair value hierarchy has the following levels:

Level 1: quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities

Level 2: inputs other than quoted prices included within Level 1 that are observable for the asset and liability, either directly (i.e. as prices) or indirectly (i.e. derived from prices)

Level 3: inputs for the asset or liability that are not based on observable market data (unobservable inputs).

33.1 Financial instruments that are not measured at fair value

The table below presents the fair value of financial assets and liabilities not measured at their fair value in the statement of financial position and analyses them by the level in the fair value hierarchy into which each fair value measurement is categorised.

	31 December 2024				
	Level 1	Level 2	Level 3	Total fair values	Total carrying amount
Financial assets					
Cash	-	63,820,315	-	63,820,315	63,820,315
Amounts due from financial institutions	-	6,800,474	-	6,800,474	6,800,474
Reverse repurchase agreements	-	14,217,780	-	14,217,780	14,217,780
Loans and advances to customers	-	340,840,294	-	340,840,294	342,101,456
Investments securities measured at amortised cost including those pledged	-	63,171,648	-	63,171,648	63,420,330
Other financial assets	-	89,019	-	89,019	89,019
Financial liabilities					
Amounts due to financial institutions	-	168,098,604	-	168,098,604	168,098,604
Repurchase agreements	-	63,046,386	-	63,046,386	63,046,386
Amounts due to customers	-	190,498,678	-	190,498,678	191,353,019
Debt securities issued	-	13,871,755	-	13,871,755	14,115,869
Subordinated debt	-	6,104,831	-	6,104,831	6,104,831
Lease liabilities	-	1,669,847	-	1,669,847	1,669,847
Other financial liabilities	-	3,189,838	-	3,189,838	3,189,838

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

	31 December 2023				
	Level 1	Level 2	Level 3	Total fair values	Total carrying amount
Financial assets					
Cash	-	71,569,185	-	71,569,185	71,569,185
Amounts due from financial institutions	-	5,926,385	-	5,926,385	5,926,385
Reverse repurchase agreements	-	12,464,832	-	12,464,832	12,464,832
Loans and advances to customers	-	290,453,818	-	290,453,818	291,399,069
Investments securities measured at amortised cost the pledged securities		36,516,570	-	36,516,570	38,291,396
Other financial assets	-	102,561	-	102,561	102,561
Financial liabilities					
Amounts due to financial institutions	-	158,676,902	-	158,676,902	158,676,902
Repurchase agreements	-	34,127,375	-	34,127,375	34,127,375
Amounts due to customers	-	182,340,469	-	182,340,469	183,942,323
Debt securities issued	-	11,103,870	-	11,103,870	11,295,283
Subordinated debt	-	9,679,494	-	9,679,494	9,679,494
Lease liabilities	-	1,426,082	-	1,426,082	1,426,082
Other financial liabilities	-	2,578,246	-	2,578,246	2,578,246

Amounts due from and to financial institutions

For assets and liabilities maturing within one month, the carrying amount approximates fair value due to the relatively short-term maturity of these financial instruments. For the assets and liabilities maturing in over one month, the fair value was estimated as the present value of estimated future cash flows discounted at the appropriate year-end market rates, which are mainly the same as current interest rates.

Loans and advances to customers

The fair value of floating rate instruments is normally their carrying amount. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risk and remaining maturity. Discount rates used depend on credit risk of the counterparty and ranged from 3% to 24% per annum (2023: 3% to 24% per annum).

The fair value of the impaired loans is calculated based on expected cash flows from the sale of collateral. The value of collateral is based on appraisals performed by independent, professionally-qualified property appraisers.

Investment securities measured at amortised cost

Market values have been used to determine the fair value of investment securities measured at amortised cost traded on an active market. For securities that are not traded on an active market, the fair value was estimated as the present value of estimated future cash flows discounted at the year-end market rates.

Due to customers

The fair value of deposits from financial institutions and customers is estimated using discounted cash flow techniques, applying the rates that are offered for deposits of similar maturities and terms. The fair value of deposits payable on demand is the amount payable at the reporting date.

Due to financial institutions

The estimated fair value of borrowing with fixed and unquoted interest rates is determined by calculating expected future cash flows which are discounted by interest rates on new debt instruments with a similar maturity.

Debt securities issued

The estimated fair value of the debt securities issued is determined on the basis of the expected future cash flows, which are discounted by the corresponding interest rates at the end of the year, which mainly coincide with the current interest rates.

33.2 Financial instruments that are measured at fair value

	31 December 2024			
	Level 1	Level 2	Level 3	Total
Financial assets				
State bonds	-	13,180,701	-	13,180,701
Equity instruments	-	-	406,225	406,225
Total	-	13,180,701	406,225	13,586,926
Financial liabilities				
Derivative financial liabilities	-	119,575	-	119,575
Total	-	119,575	-	119,575
Net fair value	-	13,061,126	406,225	13,467,351

	31 December 2023			
	Level 1	Level 2	Level 3	Total
Financial assets				
State bonds	-	21,802,075	-	21,802,075
Equity instruments	-	-	112,257	112,257
Derivative financial assets	-	1,326	-	1,326
Total	-	21,803,401	112,257	21,915,658
Financial liabilities				
Derivative financial liabilities	-	15,184	-	15,184
Total	-	15,184	-	15,184
Net fair value	-	21,788,217	112,257	21,900,474

The methods and valuation techniques used for the purpose of measuring fair value are unchanged compared to the previous reporting period.

Unquoted debt securities

The fair value of unquoted debt securities at FVOCI is measured using a valuation technique, which uses current market rates to discount future cash flows of the financial instruments.

Unquoted equity investments

For determining the fair value of unquoted equity instruments the Bank uses a combination of market and income approaches. The market approach and the income approach are common valuation techniques for equity investments that are not publicly traded. Under the market approach, the Bank uses prices and other relevant information generated by market transactions involving identical or comparable securities. Under the income approach, future amounts are converted into a single present amount (e.g. a discounted cash flows model). The market approach is preferred as the main inputs used are typically observable.

Derivatives

Where derivatives are traded either on exchanges or liquid over-the-counter market the Bank uses the closing price at the reporting date. The fair values of these contracts are estimated using valuation techniques that maximises the use of observable market inputs, eg. market exchange rates (Level 2). Most derivatives entered into by the Bank are included in Level 2 and consist of foreign currency forward contracts.

33.3 Fair value measurement of non-financial assets

Fair value of the Bank's main property assets is estimated based on appraisals performed by independent, professionally-qualified property valuers. The significant inputs and assumptions are developed in close consultation with management. The valuation processes and fair value changes are reviewed by the board of directors and audit committee at each reporting date.

The appraisal was carried out using a comparative, cost and income approaches, that reflects observed prices for recent market transactions for similar properties and incorporates adjustments for factors specific to the land in question, including plot size, location, encumbrances and current use and other.

The land and buildings was revalued in May 2023.

The significant unobservable input is the adjustment for factors specific to the land in question. The extent and direction of this adjustment depends on the number and characteristics of the observable market transactions in similar properties that are used as the starting point for valuation. Although this input is a subjective judgement, management considers that the overall valuation would not be materially affected by reasonably possible alternative assumptions.

34 Offsetting of financial assets and financial liabilities

In the ordinary course of business, the Bank performs different operations with financial instruments which may be presented in net amounts when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or realise the asset and settle the liability simultaneously.

The table below presents financial assets and financial liabilities that are offset in the statement of financial position or are subject to an enforceable master netting arrangement or similar agreement that covers similar financial instruments, irrespective of whether they are offset in the statement of financial position.

	Gross amount of recognised financial assets/ liabilities	Gross amount of recognised financial assets/ liabilities in the statement of financial position	Net amount of financial assets/ liabilities in the statement of financial position	31 December 2024		
				Related amounts that are not offset in the statement of financial position		
				Financial instruments	Cash collateral received	Net
Financial assets						
Reverse repurchase agreements (Note 18)	14,244,938	-	14,244,938	-	15,327,826	1,082,888
Total	14,244,938	-	14,244,938	-	15,327,826	1,082,888
Financial liabilities						
Reverse repurchase agreements (Note 18, 20)	63,046,386	-	63,046,386	67,011,458	-	(3,965,072)
Total	63,046,386	-	63,046,386	67,011,458	-	(3,965,072)

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

				31 December 2023		
	Gross amount of recognised financial assets/ liabilities	Gross amount of recognised financial assets/ liabilities in the statement of financial position	Net amount of financial assets/ liabilities in the statement of financial position	Related amounts that are not offset in the statement of financial position		
				Financial instruments	Cash collateral received	Net
Financial assets						
Reverse repurchase agreements (Note 18)	12,558,183	-	12,558,183	-	13,342,439	784,256
Total	12,558,183	-	12,558,183	-	13,342,439	784,256
Financial liabilities						
Reverse repurchase agreements (Note 18, 20)	34,127,375	-	34,127,375	36,882,318	-	(2,754,943)
Total	34,127,375	-	34,127,375	36,882,318	-	(2,754,943)

35 Maturity analysis of assets and liabilities

The table below shows an analysis of financial assets and liabilities analyzed according to when they are expected to be recovered or settled. See Note 36.3 for the Bank's contractual undiscounted repayment obligations.

	31 December 2024						
	Demand and less than 1 month	From 1 to 12 months	Subtotal less than 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Subtotal over 12 months	Total
Assets							
Cash	63,820,315	-	63,820,315	-	-	-	63,820,315
Amounts due from financial institutions	3,332,050	932,934	4,264,984	7,990	2,527,500	2,535,490	6,800,474
Reverse repurchase agreements	14,217,780	-	14,217,780	-	-	-	14,217,780
Loans and advances to customers	8,766,169	72,364,908	81,131,077	160,362,501	100,607,878	260,970,379	342,101,456
Investment securities							
- Investment securities at fair value through other comprehensive income including those pledged	12,573,291	409,383	12,982,674	198,027	406,225	604,252	13,586,926
- Investments securities at amortised cost including those pledged	54,333,452	769,013	55,102,465	-	8,317,865	8,317,865	63,420,330
Other financial assets	74,098	14,921	89,019	-	-	-	89,019
	157,117,155	74,491,159	231,608,314	160,568,518	111,859,468	272,427,986	504,036,300

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

31 December 2024							
	Demand and less than 1 month	From 1 to 12 months	Subtotal less than 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Subtotal over 12 months	Total
Liabilities							
Derivative financial liabilities	119,575	-	119,575	-	-	-	119,575
Amounts due to financial institutions	13,940,301	48,803,994	62,744,295	90,088,578	15,265,731	105,354,309	168,098,604
Repurchase agreements	63,046,386	-	63,046,386	-	-	-	63,046,386
Amounts due to customers	75,777,615	78,194,198	153,971,813	36,862,040	519,166	37,381,206	191,353,019
Debt securities issued	220,410	7,563,301	7,783,711	6,332,158	-	6,332,158	14,115,869
Subordinated debt	29,575	19,118	48,693	2,572,135	3,484,003	6,056,138	6,104,831
Lease liabilities	72,437	718,785	791,222	794,219	84,406	878,625	1,669,847
Other financial liabilities	937,114	2,240,178	3,177,292	-	12,546	12,546	3,189,838
	154,143,413	137,539,574	291,682,987	136,649,130	19,365,852	156,014,982	447,697,969
Net position	2,973,742	(63,048,415)	(60,074,673)	23,919,388	92,493,616	116,413,004	56,338,331
Accumulated gap	2,973,742	(60,074,673)		(36,155,285)	56,338,331		

31 December 2023							
	Demand and less than 1 month	From 1 to 12 months	Subtotal less than 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Subtotal over 12 months	Total
Assets							
Cash	71,569,185	-	71,569,185	-	-	-	71,569,185
Derivative financial assets	1,326	-	1,326	-	-	-	1,326
Amounts due from financial institutions	3,306,962	477,764	3,784,726	19,159	2,122,500	2,141,659	5,926,385
Reverse repurchase agreements	12,464,832	-	12,464,832	-	-	-	12,464,832
Loans and advances to customers	7,298,125	58,998,921	66,297,046	136,815,989	88,286,034	225,102,023	291,399,069
Investment securities							
- Investment securities at fair value through other comprehensive income including those pledged	6,938,430	3,137,282	10,075,712	5,751,259	6,087,361	11,838,620	21,914,332
- Investments securities at amortised cost including those pledged	29,721,104	-	29,721,104	3,736,439	4,833,853	8,570,292	38,291,396
Other financial assets	93,946	8,144	102,090	471	-	471	102,561
	131,393,910	62,622,111	194,016,021	146,323,317	101,329,748	247,653,065	441,669,086

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

31 December 2023

	Demand and less than 1 month	From 1 to 12 months	Subtotal less than 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Subtotal over 12 months	Total
Liabilities							
Derivative financial liabilities	15,184	-	15,184	-	-	-	15,184
Amounts due to financial institutions	14,619,284	44,421,821	59,041,105	84,574,449	15,061,348	99,635,797	158,676,902
Repurchase agreements	34,127,375	-	34,127,375	-	-	-	34,127,375
Amounts due to customers	93,086,447	68,888,074	161,974,521	21,388,383	579,419	21,967,802	183,942,323
Debt securities issued	122,508	106,403	228,911	11,066,372	-	11,066,372	11,295,283
Subordinated debt	68,012	18,628	86,640	2,013,772	7,579,082	9,592,854	9,679,494
Lease liabilities	13,914	385,085	398,999	798,771	228,312	1,027,083	1,426,082
Other financial liabilities	2,506,134	70,210	2,576,344	1,541	361	1,902	2,578,246
	144,558,858	113,890,221	258,449,079	119,843,288	23,448,522	143,291,810	401,740,889
Net position	(13,164,948)	(51,268,110)	(64,433,058)	26,480,029	77,881,226	104,361,255	39,928,197
Accumulated gap	(13,164,948)	(64,433,058)		(37,953,029)	39,928,197		

The gap of 1 to 12 months is due to the short terms of customer deposits, which are periodically extended and the Bank has the opportunity to repay them in full upon request.

36 Risk management

The Bank's activities expose it to a variety of financial risks and those activities involve the analysis, evaluation, acceptance and management of some degree of risk or combination of risks.

Risk is managed through a process of ongoing identification, measurement and monitoring, subject to risk limits and other controls. This process of risk management is critical to the Bank's continuing profitability and each individual within the Bank is accountable for the risk exposures relating to his or her responsibilities. The Bank is exposed to credit risk, liquidity risk and market risk, the latter being subdivided into trading and non-trading risks. It is also subject to operating risks.

The independent risk control process does not include business risks such as changes in the environment, technology and industry. They are monitored through the Bank's strategic planning process.

Risk management structure

The Board of Directors is ultimately responsible for identifying and controlling risks; however, there are separate independent bodies responsible for managing and monitoring risks.

Board of Directors

The Board is responsible for monitoring the overall risk management, approval of strategy and risk management principles. The Board provides written principles for overall risk management, as well as written policies covering specific areas, such as foreign exchange risk, interest rate risk, credit risk, use of derivative financial instruments and non-derivative financial instruments.

Executive Board

The Executive Board has the responsibility to monitor the uninterrupted risk management process within the Bank. It is responsible for elaboration and application of the risk management strategy, principles, policies and limits. The Executive Board is responsible for solving problems related with risk management and monitors the application of respective decisions made with respect to them.

Risk Management Subdivision

Risk management is carried out by Strategy Risk Management Administration under policies approved by the Board of Directors. Strategy and Risk Management Department diagnoses, identifies, analyses, evaluates and hedges financial risks in close co-operation with the Bank's operating departments. The Risk Management Subdivision is responsible for monitoring risk management principles, policy and the Bank's risk limits, as well as implementing and realizing procedures connected with risk management.

Internal audit

Internal audit is responsible for the independent assessment of risk management and monitoring for the overall environment. Risk management processes throughout the Bank are audited annually by the internal audit, which examines both the adequacy of the procedures and the Bank's compliance with the procedures. Internal Audit discusses the results of all assessments with management, and reports its findings and recommendations to the respective management body.

Risk measurement and reporting systems

The Bank's risks are measured using a method which reflects both the expected loss likely to arise in normal circumstances and unexpected losses, which are an estimate of the ultimate actual loss based on statistical models. The Bank also runs worst case scenarios that would arise in the event that extreme events which are unlikely to occur do, in fact, occur.

Monitoring and controlling risks is primarily performed based on limits established by the Bank. These limits reflect the business strategy and market environment of the Bank as well as the level of risk that the Bank is willing to accept, with additional emphasis on selected industries.

Information compiled from all the businesses is examined and processed in order to analyse, control and identify early risks. The report includes aggregate credit exposure, credit metric forecasts, hold limit exceptions, VaR, liquidity ratios and risk profile changes. On a monthly basis detailed reporting of industry, customer and geographic risks takes place. Senior management assesses the appropriateness of the allowance for credit losses on a quarterly basis. The Executive Body receives a comprehensive risk report once a month which is designed to provide all the necessary information to assess and conclude on the risks of the Bank. A daily briefing is given to the Management Board and all other relevant employees of the Bank on the utilization of market limits, analysis of VaR, proprietary investments and liquidity, plus any other risk developments.

Risk mitigation

As part of its overall risk management, the Bank uses derivatives and other instruments to manage exposures resulting from changes in interest rates, foreign currencies, equity risks, credit risks, and exposures arising from forecast transactions.

The Bank actively uses collateral to reduce its credit risks (see below for more detail).

Excessive risk concentration

Concentrations arise when a number of counterparties are engaged in similar business activities, or activities in the same geographic region, or have similar economic features that would cause their ability to meet contractual obligations to be similarly affected by changes in economic, political or other conditions. Concentrations indicate the relative sensitivity of the Bank's performance to developments affecting a particular industry or geographical location.

In order to avoid excessive concentrations of risks, the Bank's policies and procedures include specific guidelines to focus on maintaining a diversified portfolio. Identified concentrations of credit risks are controlled and managed accordingly.

36.1 Credit risk

The Bank takes on exposure to credit risk, which is the risk that a counterparty will cause a financial loss for the Bank by failing to discharge an obligation. Credit risk is the most important risk for the Bank's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk. Credit exposures arise principally in lending activities that lead to loans and advances, and investment activities that bring debt securities and other bills into the Bank's asset portfolio. There is also credit risk in off-balance sheet financial instruments,

such as loan commitments. The credit risk management and control are centralised in credit risk management team of Bank's Risk Management Department and reported to the Board and Executive Board.

36.1.1 Credit quality analysis

The following table contains an analysis of the credit risk exposure of financial instruments for which an ECL allowance is recognised. The gross carrying amount of financial assets below also represents the Bank's maximum exposure to credit risk on these assets, without taking account of any collateral held or other credit enhancements. For loan commitments and financial guarantee contracts, the amounts in the table represent the amounts committed or guaranteed, respectively.

Explanation of internal rating grades is included in Note 36.1.2.

Internal rating grade	31 December 2024			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Cash				
High	18,435,660	-	-	18,435,660
Standard	45,394,598	-	-	45,394,598
Gross carrying amount	63,830,258	-	-	63,830,258
Credit loss allowance	(9,943)	-	-	(9,943)
Net carrying amount	63,820,315	-	-	63,820,315
Amounts due from financial institutions				
Standard	6,844,337	-	-	6,844,337
Gross carrying amount	6,844,337	-	-	6,844,337
Credit loss allowance	(43,863)	-	-	(43,863)
Net carrying amount	6,800,474	-	-	6,800,474
Reverse repurchase agreements				
Standard grade	14,244,938	-	-	14,244,938
Gross carrying amount	14,244,938	-	-	14,244,938
Credit loss allowance	(27,158)	-	-	(27,158)
Net carrying amount	14,217,780	-	-	14,217,780
Loans to mortgage and consumer customers				
High grade	152,609,968	-	-	152,609,968
Standard grade	52,025	722,172	-	774,197
Low grade	-	162,204	-	162,204
Non-performing grade	-	-	1,294,734	1,294,734
Gross carrying amount	152,661,993	884,376	1,294,734	154,841,103
Credit loss allowance	(737,550)	(282,845)	(541,896)	(1,562,291)
Net carrying amount	151,924,443	601,531	752,838	153,278,812
Loans to commercial customers				
High grade	190,117,613	-	-	190,117,613
Standard grade	22,800	349,619	-	372,419
Low grade	-	148,570	-	148,570
Non-performing grade	-	-	64,429	64,429
Gross carrying amount	190,140,413	498,189	64,429	190,703,031
Credit loss allowance	(1,524,374)	(297,995)	(58,018)	(1,880,387)
Net carrying amount	188,616,039	200,194	6,411	188,822,644

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

Internal rating grade
31 December 2024

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Debt investment securities at amortised cost including pledged securities				
Standard	63,542,777	-	-	63,542,777
Gross carrying amount	63,542,777	-	-	63,542,777
Credit loss allowance	(122,447)	-	-	(122,447)
Net carrying amount	63,420,330	-	-	63,420,330
Debt investment securities at FVOCI including pledged securities				
Standard	13,180,701	-	-	13,180,701
Carrying amount-fair value	13,180,701	-	-	13,180,701
Credit loss allowance	(25,903)	-	-	(25,903)
Other financial assets				
Standard grade	89,985	-	-	89,985
Gross carrying amount	89,985	-	-	89,985
Credit loss allowance	(966)	-	-	(966)
Net carrying amount	89,019	-	-	89,019
Loan commitments and financial guarantees				
Standard grade	15,755,741	-	-	15,755,741
Gross carrying amount	15,755,741	-	-	15,755,741
Credit loss allowance*	(67,641)	-	-	(67,641)

Internal rating grade
31 December 2023

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Cash				
High	16,529,115	-	-	16,529,115
Standard	55,071,139	-	-	55,071,139
Gross carrying amount	71,600,254	-	-	71,600,254
Credit loss allowance	(31,069)	-	-	(31,069)
Net carrying amount	71,569,185	-	-	71,569,185
Amounts due from financial institutions				
Standard	5,981,098	-	-	5,981,098
Gross carrying amount	5,981,098	-	-	5,981,098
Credit loss allowance	(54,713)	-	-	(54,713)
Net carrying amount	5,926,385	-	-	5,926,385
Reverse repurchase agreements				
Standard grade	12,558,183	-	-	12,558,183
Gross carrying amount	12,558,183	-	-	12,558,183
Credit loss allowance	(93,351)	-	-	(93,351)
Net carrying amount	12,464,832	-	-	12,464,832

Internal rating grade

31 December 2023

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loans to mortgage and consumer customers				
High grade	110,519,176	-	-	110,519,176
Standard grade	71,243	1,822,066	-	1,893,309
Low grade	-	145,471	-	145,471
Non-performing grade	-	-	362,564	362,564
Gross carrying amount	110,590,419	1,967,537	362,564	112,920,520
Credit loss allowance	(695,445)	(498,875)	(260,775)	(1,455,095)
Net carrying amount	109,894,974	1,468,662	101,789	111,465,425
Loans to commercial customers				
High grade	180,772,367	-	-	180,772,367
Standard grade	2,814,874	433,981	-	3,248,855
Low grade	-	40,204	-	40,204
Non-performing grade	-	-	37,886	37,886
Gross carrying amount	183,587,241	474,185	37,886	184,099,312
Credit loss allowance	(4,015,655)	(126,344)	(23,669)	(4,165,668)
Net carrying amount	179,571,586	347,841	14,217	179,933,644
Debt investment securities at amortised cost including pledged securities				
Standard	38,578,421	-	-	38,578,421
Gross carrying amount	38,578,421	-	-	38,578,421
Credit loss allowance	(287,025)	-	-	(287,025)
Net carrying amount	38,291,396	-	-	38,291,396
Debt investment securities at FVOCI including pledged securities				
Standard	21,802,075	-	-	21,802,075
Carrying amount-fair value	21,802,075	-	-	21,802,075
Credit loss allowance	(166,993)	-	-	(166,993)
Other financial assets				
Standard grade	103,597	-	-	103,597
Gross carrying amount	103,597	-	-	103,597
Credit loss allowance	(1,036)	-	-	(1,036)
Net carrying amount	102,561	-	-	102,561
Loan commitments and financial guarantees				
Standard grade	15,067,578	-	-	15,067,578
Gross carrying amount	15,067,578	-	-	15,067,578
Credit loss allowance	(19,270)	-	-	(19,270)

* Standard grade includes allowance on financial guarantees (see Note 30).

36.1.2 Impairment assessment

The references below show where the Bank's impairment assessment and measurement approach is set out in this report. It should be read in conjunction with the Summary of significant accounting policies (see Note 4.6.(vi)).

The estimation of credit exposure for risk management purposes is complex and requires the use of models, as the exposure varies with changes in market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk of a portfolio of assets entails further estimations as to the likelihood of defaults occurring, of the associated loss ratios and of default correlations between counterparties. The Bank measures credit risk using Probability of Default (“PD”), Exposure at Default (“EAD”) and Loss Given Default (“LGD”). This is similar to the approach used for the purposes of measuring ECL under IFRS 9.

In accordance with the IFRS 9 the Bank uses a ‘three-stage’ model for impairment based on changes in credit quality since initial recognition as summarized below:

- A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition is classified in ‘Stage 1’ and has its credit risk continuously monitored by the Bank.
- If a significant increase in credit risk (SICR) since initial recognition is identified, the financial instrument is moved to ‘Stage 2’ but is not yet deemed to be credit-impaired.
- If the financial instrument is credit-impaired, the financial instrument is then moved to ‘Stage 3’.
- Financial instruments in Stage 1 have their ECL measured at an amount equal to the portion of lifetime expected credit losses that result from default events possible within the next 12 months. Instruments in Stages 2 or 3 have their ECL measured based on expected credit losses on a lifetime basis.
- A pervasive concept in measuring ECL in accordance with IFRS 9 is that it should consider forward-looking information.
- Purchased or originated credit-impaired financial assets are those financial assets that are creditimpaired on initial recognition. Their ECL is always measured on a lifetime basis (Stage 3).

ECLs are required to be measured through a loss allowance at an amount equal to:

- 12-month ECL, i.e. lifetime ECL that result from those default events on the financial instrument that are possible within 12 months after the reporting date, (referred to as Stage 1); or
- Full lifetime ECL, i.e. lifetime ECL that result from all possible default events over the life of the financial instrument, (referred to as Stage 2 and Stage 3).

A loss allowance for full lifetime ECL is required for a financial instrument if the credit risk on that financial instrument has increased significantly since initial recognition. For all other financial instruments, ECLs are measured at an amount equal to the 12-month ECL.

For undrawn loan commitments and financial guarantee contracts, ECL is measured based on Credit Conversion Factor of 100%.

Due from financial institutions, interbank deposits and corresponding accounts, investment in debt securities are subject to impairment based on 12-months ECL. The estimates of probability default and loss given default for clients are derived from credit rating information supplied by international rating agencies (Moody’s, Fitch, S&P).

Allowance for expected credit losses on other receivables is estimated individually using the loan loss allowance rate of the client. If the client does not have loan exposure in the bank, than the credit rating of the client and the corresponding probability of default and loss given default are used. In addition, expected period of exposure for receivable is estimated. Finally, PDs, LGDs and expected period of exposure are multiplied to calculate expected credit allowance for receivables.

Criteria for loans and advances to customers

To assess credit risk of exposures to the borrowers the Bank has developed methodology in accordance with IFRS 9.

Bank measures expected credit losses on an individual basis, or on a collective basis for portfolios of loans, that share similar credit risk characteristics.

Individually significant exposures are considered borrowers/group of related borrowers which exposure exceeds 0.3% of regulatory capital. Besides, they should have the signs of significant increase in credit risk, such as increase in overdue days or significant financial difficulties.

Due to the deteriorating financial condition of the borrower, the Bank can subjectively classify loans in a more severe stage, as well as, in the absence of deterioration of the borrowers' financial condition, loans can be reclassified to the previous stage.

To determine whether exposure has indicators of significant increase in credit risk or impairment loss event has been incurred, information about the borrowers' liquidity, solvency and business and financial risk exposures, overdue, restructuring, credit ratings and the fair value of collaterals are analyzed by Risk Management department.

ECLs on individually significant exposures with the signs of significant increase in credit risk are measured on an individual basis. ECLs on individually significant exposures without signs of significant increase in credit risk are measured on a collective basis.

Measurement of ECL on an individual basis

For individually assessed loans, ECLs are measured as the present value of the difference between the cash flows due to the Bank under the contract and the cash flows that the bank expects to receive arising from the weighting of multiple future economic scenarios, discounted using effective interest rate. Besides, the repayments and realization of any assets held as collateral against the loan are taking into account.

The Bank generally assesses liquidation value of the collaterals considering based on the actual sale dates of previous similar collateral. The general approach is overridden individually if other circumstances demonstrate that generic time to collect period and valuation haircut is not reasonable.

Measurement of ECL on a collective basis

The key inputs into the measurement of ECL are the term structure of the following variables:

- Probability of default (PD);
- Loss given default (LGD);
- Exposure at default (EAD).

These parameters are generally derived from internally developed statistical models and other historical data. They are adjusted to reflect forward-looking information.

Collective assessment is performed on a borrower level rather than contract level.

Segmentation

Collectively assessed loans are grouped together according to their credit risk characteristics. Such characteristics are:

- Segment
- Days past due
- Restructuring
- Collateralization

Portfolio subject to collective assessment of ECL is divided into 5 segments: Consumer, Mortgage, Manufacturing, Agriculture, Other.

Definition of default

Critical to the determination is the definition of default. The definition of default is incorporated in measuring the amount of ECL. The Bank considers the following as constituting an event of default:

- The borrower is past due more than 90 days on any material credit obligation to the Bank for collective assessed loans;
- The borrower's loan was restructured more than once;

When assessing if the borrower is unlikely to pay its credit obligation, the Bank takes into account both qualitative and quantitative indicators. The Bank uses a variety of sources of information to assess default which are either developed internally or obtained from external sources.

The information assessed depends on the materiality of exposure too. Qualitative indicators, such as external information about possible deterioration of financial situation of borrower are significant inputs in the analysis and are used for identification of loans for individual assessment of ECL if the borrower's exposure is above materially significant threshold.

Significant increase in credit risk

The Bank monitors financial assets that are subject to the impairment requirements to assess whether there has been a significant increase in credit risk since initial recognition. If there has been a significant increase in credit risk the Bank will measure the loss allowance based on lifetime rather than 12-month ECL.

In assessing whether the credit risk on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, Bank considers both quantitative and qualitative information that is reasonable and supportable. Significant deterioration of credit rating of borrower, material decrease the price of collateral could be considered as the qualitative signs of significant increase in credit risks and are used for identification of loans for individual assessment of ECL if the borrowers exposure is above materially significant threshold.

When an asset becomes more than 30 days past due, the Bank considers that a significant increase in credit risk has occurred and the asset is in stage 2 of the impairment model, i.e. the loss allowance is measured as the lifetime ECL.

Renegotiated loans and advances

Loans and advances are generally renegotiated either as part of an ongoing customer relationship or in response to an adverse change in the circumstances of the borrower. In the latter case, renegotiation can result in an extension of the due date of payment or repayment plans under which the Bank offers a concessionary rate of interest to genuinely distressed borrowers. This will result in the asset continuing to be overdue and will be individually impaired where the renegotiated payments of interest and principal will not recover the original carrying amount of the asset. In other cases, renegotiation will lead to a new agreement, which is treated as a new loan.

The carrying amount of renegotiated loans to customers as at 31 December 2024 and 2023 were AMD 2,250,997 thousand and AMD 1,552,203 thousand, respectively.

Probability of default (PD)

To determine the PD rates for each group, the Bank utilizes migration matrices methodology, which employs statistical analyses of historical data and experience of delinquency and default to reliably estimate the amount of the loans that will eventually be defaulted as a result of the events occurring before the balance sheet date. Observation period for homogenous group was taken as six years from January 2018 to December 2023. During the observation period, the one month migration matrices were generated.

Migrations matrices are used to calculate 12-months probability of default (PD) for each group of collective assessment. Based on that, is calculated marginal PDs for next years until the maturity of portfolio is expired. For calculations of PDs, default was determined as 90 days overdue. The borrower that has defaulted at least once during observation period is considered defaulted during the remaining observation period.

To estimate Point in Time PDs the Bank incorporates of forward looking information under different macro scenarios.

Loss given default (LGD)

Another component of impairment model is LGD (loss given default), that's is an estimate of the loss arising on default. To measure it, defaulted exposures by segments is reduced by deposits pledged and the discounted liquidation value of properties pledged using the actual sale dates of previous similar collaterals. LGD models for unsecured assets considers recovery rates of defaulted assets. LGDs are measured on segment rather than on a borrower level.

Exposure at default (EAD)

EAD represents the expected exposure in the event of default. The Bank derives the EAD from the current exposure to the counterparty and potential changes to the current amount allowed under the contract including amortization.

Forward-looking information

The Bank uses forward-looking information in its measurement of ECL. The information used includes economic data and economic indicators prognoses published by monetary authorities. Four macroeconomic variables were used for determining the probability of default: Consumer Price Index (CPI), inflows from money transfers, exchange rate of USD/AMD and RUB/AMD. They will lead to a different probability of default. Weighting of these different variables forms the basis of a weighted average probability of default that is used in calculations of ECL. 12-month ECL (stage 1 loans) is measured only with twelve month PDs. Lifetime ECL (stages 2 and 3 loans) are measured with all annual marginal PDs until the maturity of loan expires.

Macroeconomic indicators prognoses with different scenarios and their weights are published by Armenian Statistical Agency Armstat.

Calculation of ECL

When the marginal PDs and LGD are determined for each group/segment, final calculations of loan loss allowance is made. It depends on risk characteristics of groups: 12 months ECL is calculated for Stage 1 groups (overdue less than 31 days) and lifetime ECLs for stage 2 or 3 groups (overdue more than 90 days or restructured loans). The results of LLP calculation on loan portfolio allows to derive the average impairment rates for each of 9 groups of collective assessment. These rates are used for formation of loan loss allowance until next recalculation of whole model. Recalculation of impairment model was carried out once in 2022 and the last one was done in December 2023 based on last available information.

36.1.3 Risk concentrations

Geographical sectors

The following table breaks down the Bank's main credit exposure at their carrying amounts, as categorized by geographical region as at 31 December.

	Armenia	Other non-OECD countries	OECD countries	Total
Cash	62,556,384	634,657	629,274	63,820,315
Amounts due from financial institutions	6,270,580	125,186	404,708	6,800,474
Reverse repurchase agreements	14,217,780	-	-	14,217,780
Loans and advances to customers	338,835,996	3,265,460	-	342,101,456
Investment securities				
- Investment securities at fair value through other comprehensive income including those pledged	13,580,241	-	6,685	13,586,926
- Investment securities at amortised cost including those pledged	63,420,330	-	-	63,420,330
Other financial assets	88,876	-	143	89,019
As at 31 December 2024	498,970,187	4,025,303	1,040,810	504,036,300
As at 31 December 2023	439,306,184	1,452,835	910,067	441,669,086

Assets have been classified based on the country in which the counterparty is located.

Industry sectors

As at 31 December 2024, the Bank's main credit exposure, classified by economic sectors, are concentrated in the financial sector, except for loans. For distribution of industry sectors for loans, see Note 19.

36.1.4 Collateral and other credit enhancement

The amount and type of collateral required depends on an assessment of the credit risk of the counterparty. Guidelines are in place covering the acceptability and valuation of each type of collateral.

The main types of collateral obtained are, as follows:

- For securities lending and reverse repurchase transactions, cash or securities
- For commercial lending, charges over real estate properties, movable properties, equipment, inventory and trade receivables and, in special circumstances, government guarantees
- For consumer lending residential properties,
- For mortgages over residential properties

The Bank did not hold any financial instruments for which no loss allowance is recognised because of collateral.

Longer-term finance and lending to corporate entities are generally secured; revolving individual credit facilities are generally unsecured. In addition, in order to minimise the credit loss, the Bank will seek additional collateral from the counterparty as soon as impairment indicators are noticed for the relevant individual loans and advances.

Collateral held as security for financial assets other than loans and advances is determined by the nature of the instrument. Generally, no collaterals are required for provision of loans and advances to financial institutions, especially to Banks. The exception is collaterals obtained under repurchase agreements and securities borrowing transactions. Debt securities, treasury and other eligible bills are generally unsecured.

The analysis of gross loan portfolio of loans and advances to customers by collateral is represented as follows:

	31 December 2024	31 December 2023
Loans collateralized by real estate	129,250,676	116,384,578
Loans collateralized by guarantees	112,681,723	96,445,054
Loans collateralized by jewellery and other gold items	19,946,484	16,489,411
Loans collateralized by vehicles (cars)	3,050,178	2,580,196
Loans collateralized by cash	1,237,722	692,105
Loans collateralized by materials	4,166,871	4,787,837
Loans collateralized by equipment	4,503,852	5,143,109
Loans collateralized by other securities	18,930	17,364
Loans collateralized by state bonds	275	1,419
Other collateral	57,330,850	41,318,662
Unsecured loans	13,356,573	13,160,097
Total loans and advances to customers (gross)	345,544,134	297,019,832

As at 31 December 2024, the net carrying amount of credit-impaired loans and advances to customers amounted to 1,359,163 thousand (2023: 400,450 thousand) and the value of identifiable collateral (mainly commercial properties) held against those loans and advances amounted to 2,330,791 thousand (2023: 1,400,867 thousand).

The amounts presented in the table above are carrying values of the loans, and do not necessarily represent the fair value of the collaterals. Estimates of market values of collaterals are based on valuation of the collateral at the date when loans were provided. Generally, they are not updated unless loans are assessed as credit-impaired.

36.2 Market risk

Market risk is the risk that the fair value or future cash flows of financial instruments will fluctuate due to changes in market variables such as interest rates and foreign exchange rates. The Bank classifies exposures to market risk into either trading or non-trading portfolios. Non-trading positions are managed and monitored using other sensitivity analyses.

36.2.1 Market risk – Non-trading

Interest rate risk

Interest rate risk arises from the possibility that changes in interest rates will affect future cash flows or the fair values of financial instruments. The Bank's Board has established limits on the interest rate gaps for stipulated periods. Positions are monitored on a daily basis and hedging strategies are used to ensure positions are maintained within the established limits.

The following table demonstrates the sensitivity to a reasonable possible change in interest rates, with all other variables held constant, of the Bank's income statement.

The sensitivity of the income statement is the effect of the assumed changes in interest rates on the net interest income for one year, based on the floating rate non-trading financial assets and financial liabilities held as at 31 December 2024.

The sensitivity of equity is calculated by revaluing fixed rate of financial assets measured at FVOCI as at 31 December 2024 based on the expected changes in the yield curve.

Currency	2024		
	Change in basis points	Sensitivity of net interest income	Sensitivity of equity
AMD	+1	-	(620,292)
AMD	-1	-	689,038
Basic	+/-0.10	12,967	-
Average	+/-0.35	45,706	-
High	+/-0.60	78,531	-

Currency	2023		
	Change in basis points	Sensitivity of net interest income	Sensitivity of equity
AMD	+1	-	(687,245)
AMD	-1	-	746,126
Basic	+/-0.51	23,532	-
Average	+/-0.76	34,093	-
High	+/-1.01	44,670	-

Average effective interest rates

The table below displays average interest rates for interest earning assets and interest-bearing liabilities as at 31 December 2024 and 31 December 2023. These interest rates are an approximation of the yields to maturity of these assets and liabilities.

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

	2024			2023		
	Average effective interest rate, %			Average effective interest rate, %		
	AMD	USD	Other currencies	AMD	USD	Other currencies
Interest earning assets						
Amounts due from financial institutions	11.6	8.6	-	12.9	9.9	-
Reverse repurchase agreements	8.0	2.5	-	10.5	2.5	-
Loans and advances to customers	13.0	9.0	17.7	13.9	9.2	16.7
Investment securities at fair value through other comprehensive income including those pledged	9.6	2.9	-	10.4	2.9	-
Investment securities at amortised cost including those pledged	9.6	6.1	-	9.2	-	-
Interest earning liabilities						
Loans from RA Government	7.4	-	-	7.4	-	-
Loans from financial institutions	8.1	7.4	-	7.2	6.3	-
Deposits from financial institutions	11.2	6.1	-	11.3	6.1	-
Amounts due to customers	10.0	4.2	4.9	10.1	4.1	4.8
Repurchase agreements	7.6	-	-	10.1	-	-
Debt securities issued	11.0	5.1	-	11.2	5.1	-
Subordinated debt	16.1	7.5	-	15.7	8.6	-

Currency risk

Currency risk is the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Board of Directors has set limits on positions by currency. Positions are monitored on a daily basis and hedging strategies are used to ensure positions are maintained within established limits.

The tables below indicate the currencies to which the Bank had significant exposure as at 31 December 2024 on its non-trading monetary assets and liabilities and its forecast cash flows. The analysis calculated the effect of a reasonably possible movement of the currency rate against the Armenian dram, with all other variables held constant on the income statement (due to the fair value of currency sensitive non-trading monetary assets and liabilities) and equity (due to the change in fair value of currency swaps and forward foreign exchange contracts used as cash flow hedges, and equity instruments). A negative amount in the table reflects a potential net reduction in income statement or equity, while a positive amount reflects a net potential increase.

Currency	31 December 2024			31 December 2023		
	Change in currency rate in %	Effect on profit before tax	Effect on equity	Change in currency rate in %	Effect on profit before tax	Effect on equity
USD	10%	(494,292)	(494,292)	10%	(362,540)	(362,540)
EUR	10%	(14,614)	(14,614)	10%	47,628	47,628

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

The Bank's exposure to foreign currency exchange risk is as follow:

	Armenian Dram	Freely convertible currencies	Non-freely convertible currencies	Total
Assets				
Cash	26,524,319	35,535,030	1,760,966	63,820,315
Amounts due from financial institutions	4,547,342	2,195,875	57,257	6,800,474
Reverse repurchase agreements	12,234,581	1,983,199	-	14,217,780
Loans and advances to customers	263,121,364	78,960,459	19,633	342,101,456
Investment securities				
- Investment securities at fair value through other comprehensive income including those pledged	13,180,796	406,130	-	13,586,926
- Investments securities at amortised cost including those pledged	61,494,610	1,925,720	-	63,420,330
Other financial assets	84,071	4,655	293	89,019
Total	381,187,083	121,011,068	1,838,149	504,036,300
Liabilities				
Amounts due to financial institutions	110,100,801	57,976,449	21,354	168,098,604
Repurchase agreements	63,046,386	-	-	63,046,386
Amounts due to customers	135,086,754	54,391,650	1,874,615	191,353,019
Debt securities issued	5,683,978	8,431,891	-	14,115,869
Subordinated debt	1,013,026	5,091,805	-	6,104,831
Lease liabilities	1,669,847	-	-	1,669,847
Other financial liabilities	3,027,346	161,251	1,241	3,189,838
Total	319,628,138	126,053,046	1,897,210	447,578,394
Total effect of derivative financial instruments	-	(119,575)	-	(119,575)
Net position at 31 December 2024	61,558,945	(5,161,553)	(59,061)	56,338,331
Commitments and contingent liabilities at 31 December 2024				
	12,937,566	2,783,663	34,512	15,755,741
Total financial assets	321,520,635	116,870,097	3,277,028	441,667,760
Total financial liabilities	279,446,137	119,928,339	2,351,229	401,725,705
Total effect of derivative financial instruments	(12,689)	1,040,837	(1,042,006)	(13,858)
Net position at 31 December 2023	42,061,809	(2,017,405)	(116,207)	39,928,197
Commitments and contingent liabilities at 31 December 2023				
	10,675,945	4,349,796	41,837	15,067,578

Freely convertible currencies represent mainly US dollar amounts, but also include currencies from other OECD countries. Non-freely convertible amounts relate to currencies of CIS countries, excluding Republic of Armenia.

36.3 Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that the Bank will be unable to meet its payment obligations when they fall due under normal and stress circumstances. To limit this risk, management has arranged diversified funding sources in addition to its core deposit base, manages assets with liquidity in mind, and monitors future cash flows and liquidity on a daily bases. This incorporates an assessment of expected cash flows and the availability of high grade collateral which could be used to secure additional funding if required.

The Bank maintains a portfolio of highly marketable and diverse assets that can be easily liquidated in the event of an unforeseen interruption of cash flow. The Bank also has committed lines of credit that it can access to meet liquidity needs. The liquidity position is assessed and managed under a variety of scenarios, giving due consideration to stress factors relating to both the market in general and specifically to the Bank.

The liquidity management of the Bank requires considering the level of liquid assets necessary to settle obligations as they fall due; maintaining access to a range of funding sources; maintaining funding contingency plans and monitoring balance sheet liquidity ratios against regulatory requirements. The Bank calculates liquidity ratios in accordance with the requirement of the Central Bank of Armenia.

As at 31 December, these ratios were as follows:

As at 31 December , these ratios were as follows:	Unaudited	
	2024, %	2023, %
N21- Total liquidity ratio (Highly liquid assets/ Total assets)	17.27	23.66
H22- Current liquidity ratio (Highly liquid assets /liabilities on demand)	99.44	100.52

Analysis of financial liabilities by remaining contractual maturities

The table below summarises the maturity profile of the Bank's financial liabilities as at 31 December 2024 based on contractual undiscounted repayment obligations. See Note 35 for the expected maturities of these liabilities. Repayments which are subject to notice are treated as if notice were to be given immediately. However, the Bank expects that many customers will not request repayment on the earliest date the Bank could be required to pay and the table does not reflect the expected cash flows indicated by the Bank's deposit retention history.

	31 December 2024					
	Demand and less than 1 month	From 1 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total gross amount outflow	Carrying amount
Non-derivative financial liabilities						
Amounts due to financial institutions	15,004,158	58,527,852	113,983,242	20,690,799	208,206,051	168,098,604
Repurchase agreements	63,103,194	-	-	-	63,103,194	63,046,386
Amounts due to customers	81,484,699	80,128,464	37,686,182	648,903	199,948,248	191,353,019
Debt securities issued	303,534	8,227,106	6,854,075	-	15,384,715	14,115,869
Subordinated debt	71,980	492,657	4,427,542	3,880,165	8,872,344	6,104,831
Lease liabilities	86,773	826,046	943,040	91,583	1,947,442	1,669,847
Other financial liabilities	937,114	2,240,178	-	12,546	3,189,838	3,189,838
Total undiscounted non-derivative financial liabilities	160,991,452	150,442,303	163,894,081	25,323,996	500,651,832	447,578,394

Notes to the Financial Statements

For the year ended 31 December 2024 (expressed in thousands of Armenian drams (AMD), except per share amounts)

31 December 2024						
	Demand and less than 1 month	From 1 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total gross amount outflow	Carrying amount
Derivative financial liabilities						
Derivative instruments						
Inflow	411,564	-	-	-	411,564	-
Outflow	(531,139)	-	-	-	(531,139)	(119,575)
Total derivative financial liabilities	(119,575)	-	-	-	(119,575)	(119,575)
Commitments and contingent liabilities						
	511,944	6,965,428	8,034,494	243,875	15,755,741	15,755,741
31 December 2023						
	Demand and less than 1 month	From 1 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total gross amount outflow	Carrying amount
Non-derivative financial liabilities						
Amounts due to financial institutions	16,402,765	53,946,013	105,159,003	21,031,348	196,539,129	158,676,902
Repurchase agreements	34,182,223	-	-	-	34,182,223	34,127,375
Amounts due to customers	93,135,753	72,647,631	22,601,089	716,336	189,100,809	183,942,323
Debt securities issued	187,892	836,521	11,773,241	-	12,797,654	11,295,283
Subordinated debt	148,596	918,477	5,918,444	8,562,867	15,548,384	9,679,494
Lease liabilities	14,424	378,668	974,676	258,061	1,625,829	1,426,082
Other financial liabilities	2,506,134	70,210	1,541	361	2,578,246	2,578,246
Total undiscounted non-derivative financial liabilities	146,577,787	128,797,520	146,427,994	30,568,973	452,372,274	401,725,705
Derivative financial liabilities						
Derivative instruments						
Inflow	2,728,283	-	-	-	2,728,283	-
Outflow	(2,743,467)	-	-	-	(2,743,467)	(15,184)
Total derivative financial liabilities	(15,184)	-	-	-	(15,184)	(15,184)
Commitments and contingent liabilities						
	528,559	8,623,361	5,183,405	732,253	15,067,578	15,067,578

36.4 Operational risk

Operational risk is the risk of direct or indirect loss arising from a wide variety of causes associated with the Bank's involvement with financial instruments, including processes, personnel, technology and infrastructure, and from external factors other than credit, market and liquidity risks such as those arising from legal and regulatory requirements and generally accepted standards of corporate behaviour.

The Bank's objective is to manage operational risk so as to balance the avoidance of financial losses and damage to the Bank's reputation with overall cost effectiveness.

The primary responsibility for the development and implementation of controls to address operational risk is assigned to the Executive Management. This responsibility is supported by the development of overall standards for the management of operational risk in the following areas:

- requirements for appropriate segregation of duties, including the independent authorisation of transactions;
- requirements for the reconciliation and monitoring of transactions;
- compliance with regulatory and other legal requirements, including the minimal requirements of the Central Bank of Armenia on internal control system;
- documentation of controls and procedures;
- requirements for the periodic assessment of operational risks faced, and the adequacy of controls and procedures to address the risks identified;
- requirements for the reporting of operational losses and proposed remedial action;
- development of contingency plans;
- training and professional development;
- ethical and business standards; and
- risk mitigation.

Compliance with Bank standards is supported by a programme of periodic reviews undertaken by Internal Audit. The results of Internal Audit reviews are discussed with the management of the Bank to which they relate, with summaries submitted to the Board.

37 Reconciliation of liabilities arising from financing activities

The changes in the Bank's liabilities arising from financing activities can be classified as follows:

	Debt securities issued	Subordinated debt	Amounts due to financial institutions	Lease liabilities	Dividends	Total liabilities from financing activities
Carrying amount at 31 December 2022	8,517,115	3,971,329	146,618,966	1,475,813	500,084	161,083,307
Proceeds from issue	6,400,173	6,007,459	1,566,631,212	-	-	1,579,038,844
Redemption	(3,931,116)	(603,524)	(1,556,868,695)	(1,001,530)	(1,150,794)	(1,563,555,659)
Foreign currency translation	(229,237)	(252,141)	(1,758,239)	-	-	(2,239,617)
Other	538,348	556,371	4,053,658	951,799	1,191,917	7,292,093
Carrying amount at 31 December 2023	11,295,283	9,679,494	158,676,902	1,426,082	541,207	181,618,968
Proceeds from issue	4,998,075	4,049,609	1,630,927,712	-	1,339,686	1,641,315,082
Redemption	(2,137,728)	(435,006)	(1,620,095,165)	(1,063,946)	(1,295,932)	(1,625,027,777)
Foreign currency translation	(116,412)	(258,262)	(1,041,653)	-	-	(1,416,327)
Other	76,651	(6,931,004)	(369,192)	1,307,711	-	(5,915,834)
Carrying amount at 31 December 2024	14,115,869	6,104,831	168,098,604	1,669,847	584,961	190,574,112

The "Other" line includes new leased liabilities and non-cash lease remeasurements. It also includes the effect of accrued but not yet paid interest on debt securities issued, subordinated debt, amounts due to financial liabilities and lease liabilities accrued but not yet paid. The Bank classifies interest paid as cash flows from operating activities.

38 Capital adequacy

The Bank maintains an actively managed capital base to cover risks inherent in the business. The adequacy of the Bank's capital is monitored using, among other measures, the rules and ratios established by the Basel Committee on Banking Supervision ("BIS rules/ratios") and adopted by the Central Bank of Armenia in supervising the Bank.

The primary objectives of the Bank's capital management are to ensure that the Bank complies with externally imposed capital requirements and that the Bank maintains strong credit ratings and healthy capital ratios in order to support its business and to maximise shareholders' value.

The Bank manages its capital structure and makes adjustments to it in the light of changes in economic conditions and the risk characteristics of its activities. In order to maintain or adjust the capital structure, the Bank may adjust the amount of dividend payment to shareholders, return capital to shareholders or issue capital securities. No changes were made in the objectives, policies and processes from the previous years.

The minimum ratio between total capital and risk weighted assets required by the Central Bank of Armenia is 11%.

The Bank's regulatory capital is the sum of its Tier 1 and Tier 2 capitals. The Bank's Tier 1 capital is the sum of the Bank's Common Equity Tier 1 and Additional Tier 1 capitals after making appropriate deductions and adjustments.

Tier 2 capital includes long-term subordinated debts meeting the requirements of the regulation and the total reserve for potential losses formed according to the asset classification and provisioning procedure with appropriate weights.

The risk-weighted assets are measured by means of a hierarchy of risk weights classified according to the nature of and reflecting an estimate of credit, market and operating risks.

As at 31 December 2024 and 2023 the amount of total capital, risk weighted assets and capital adequacy ratio calculated in accordance with the requirements of Central Bank of Armenia are provided below.

	Unaudited	
	31 December 2024	31 December 2023
Common Equity Tier 1	67,660,933	50,738,376
Additional Tier 2	9,476,602	12,901,554
Total regulatory capital	77,137,535	63,639,930
Risk-weighted assets	427,311,436	393,089,042
Capital adequacy ratio	18.05%	16.19%

The Bank has complied with all externally imposed capital requirements through the period.

With the aim to enhance the efficiency of the banking system activity, strengthening the ability to resist the shocks in different economic situations, as well as providing more efficient and available banking services, the Board of RA Central Bank decided to establish the minimum size of total capital at 30,000,000 thousand Armenian drams for the banks.

39 Segment reporting

The Bank's operations are highly integrated and constitute a single operating segment for the purpose of IFRS 8 "Operating Segments".

The majority of income from external customers relates to residents of the Republic of Armenia. No single customer exists from which the Bank earned 10% or more of its revenue.

The majority of non-current assets are located in the Republic of Armenia.

40 Events after reporting date

On 3 March 2025 the Bank issued dollar and dram bonds with the following terms and conditions through an open placement:

- AMD 3 billion, with an annual coupon yield of 11.00%, a circulation period of 36 months, with semi-annual coupon payments,
- USD 5 million, with an annual coupon yield of 5.50%, a circulation period of 36 months, with semi-annual coupon payments,
- USD 5 million, with an annual coupon yield of 6.25%, a circulation period of 60 months, with semi-annual coupon payments.

2025 On April 16, 2018, it issued coupon bonds with a total volume of 3 billion AMD, an annual yield of 11.00%, with a semi-annual payment frequency, and a circulation period of 36 months.